

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Studijní program: 6208 B Ekonomika a management
Studijní obor: Obchodní podnikání

Cestovní ruch a rekreace na Českokrumlovsku

Vedoucí bakalářské práce
RNDr. Josef Navrátil, Ph.D.

Autor
Marika Kotková

2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Marika KOTKOVÁ**
Osobní číslo: **E09223**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Obchodní podnikání**
Název tématu: **Cestovní ruch a rekreace na Českokrumlovsku**
Zadávající katedra: **Katedra obchodu a cestovního ruchu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Zhodnocení současného stavu cestovního ruchu ve vybrané oblasti. Posouzení struktury předpokladů rozvoje cestovního ruchu ve vybrané oblasti. Zhodnocení struktury současných návštěvníků vybrané oblasti. Identifikace témat vhodných k optimalizaci využití oblasti cestovním ruchem a rekreací.

Metodický postup:

1. Studium literatury
2. Sběr a utřídění sekundárních a primárních dat
3. Analýza nabídky a poptávky
4. Návrh témat k optimalizaci

Rámcová osnova:

1. Úvod. 2. Literární rešerše. 3. Cíle a metody. 4. Výsledky. 5. Návrhy optimalizace využití území. 6. Závěr. 7. Seznam pramenů a použité literatury. 8. Přílohy.

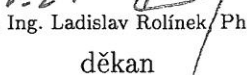
Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Rozsah pracovní zprávy: **30 - 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

- Goeldner, C. R., Ritchie, J. R. B.** *Tourism: Principles, Practices, Philosophies.* 11th Edition. New York: Wiley, 2008.
Horner, S., Swarbrooke, J. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času.* Praha: Grada Publishing, 2003.
Mariot, P. *Geografia cestovného ruchu.* Bratislava: Akadémia, 1983.
Ritchie, J. R. B., Crouch, G. I. *The Competitive Destination: A Sustainable Tourism Perspective.* Oxon: CABI Publishing, 2003.

Vedoucí bakalářské práce: **RNDr. Josef Navrátil, Ph.D.**
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Datum zadání bakalářské práce: **15. února 2011**
Termín odevzdání bakalářské práce: **16. dubna 2012**

doc. Ing. Ladislav Rolínek / Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (26)
370 05 České Budějovice

Ing. Kamil Pícha, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 3. března 2011

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Cestovní ruch a rekreace na Českokrumlovsku vypracovala samostatně s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 sb. v plném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly, v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb., zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 15. března 2012

Marika Kotková

Poděkování

Děkuji vedoucímu práce za přípravu pracovních materiálů zveřejněných v kurzu Moodle EF JU v ČB „Navrátil – Bakalářská práce“ a umožnění jejich využití v textu mé bakalářské práce. Dále děkuji městu Český Krumlov za umožnění provádění dotazníkového šetření na vybraných lokalitách. Také bych chtěla poděkovat své rodině za pomoc a podporu.

OBSAH

1	Úvod.....	8
2	Literární rešerše.....	9
2.1	Cestovní ruch.....	9
2.2	System cestovního ruchu.....	11
2.3	Předpoklady cestovního ruchu.....	12
2.4	Účastník cestovního ruchu.....	13
2.5	Vybraná oblast.....	16
3	Cíle a metody.....	19
3.1	Cíle a hypotézy.....	19
3.1.1	Hlavní cíl.....	19
3.1.2	Dílčí cíle a hypotézy.....	19
3.2	Data a metody.....	19
3.2.1	Předpoklady cestovního ruchu.....	20
3.2.2	Návštěvníci.....	22
4	Výsledky.....	35
4.1	Diverzifikace struktury předpokladů cestovního ruchu.....	35
4.1.1	Fyziognomie (přírodní předpoklady).....	35
4.1.2	Kultura (kulturně historické předpoklady).....	43
4.1.3	Superstruktura.....	51
4.1.4	Vhodnost území pro provozování aktivit.....	52
4.2	Rovnoměrnost rozmístění předpokladů cestovního ruchu.....	53
4.3	Návštěvníci atraktivit oblasti.....	58
4.3.1	Image.....	58
4.3.2	Zažívané emoce na lokalitách.....	59

4.3.3	Vnímání lokalit	63
4.3.4	Motivace k návštěvě	66
4.3.5	Aktivity provozované v rámci cesty	70
5	Návrhy optimalizace využití území cestovním ruchem	74
5.1	Potenciální možnosti dalšího rozvoje cestovního ruchu.....	74
5.2	Doporučení pro praxi.....	75
6	Závěr.....	77
7	Summary	79
8	Seznam pramenů a použité literatury	80
9	Seznam tabulek	86
10	Seznam obrázků	87
11	Seznam příloh.....	89
12	Přílohy	90

1 ÚVOD

Cestovní ruch v dnešní době vnímáme jako neodmyslitelnou součást lidského života. Lidé cestují kvůli odpočinku, poznávání, chtějí poznat nové zážitky, odreagovat se od každodenních povinností a dalších důvodů. Někteří prožívají svou dovolenou u moře, jiní poznávají krásy své vlasti.

Tato bakalářská práce se věnuje území Českokrumlovska, které bylo dále vymezeno na zajímavou oblast ORP (obec s rozšířenou působností) Český Krumlov, odkud byly vyjmuty Boletice, protože se jedná o vojenský výcvikový prostor. Popisované území je velice různorodé, střetává se zde krása přírody Šumavy a Blanského lesa s kulturou a historií. V nabídce dané oblasti jsou veškeré formy turistiky jak v letní, tak i zimní sezóně ale i mimosezóně. Každý účastník cestovního ruchu zde najde to své. Dominantou vybrané oblasti je okresní město Český Krumlov v čele se zámek Český Krumlov. Město Český Krumlov je zapsáno na seznamu World Cultural Heritage UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) díky své historii a kultuře. Oblast je také považována za atraktivní díky řece Vltavě a vodní nádrži Lipno, které jsou v letních měsících vyhledávány vodáky. Významnou roli zde také hraje dlouholeté soužití rodu Rožmberků, za kterého vzniklo mnoho významných staveb, města získala řadu práv a výsad.

Hlavním cílem této bakalářské práce je zhodnocení současného stavu cestovního ruchu ve vybrané oblasti. Velká pozornost se upře na posouzení struktury předpokladů rozvoje cestovního ruchu ve vybrané oblasti. Ke splnění tohoto cíle bude třeba zjistit nabídku přírodních, kulturně-historických a ubytovacích atraktivit, které jsou v dané oblasti nabízeny.

Dalším cílem je zhodnotit struktura současných návštěvníků vybrané oblasti, který zjistíme dotazníkovým šetřením na dvou lokalitách města Český Krumlov. Z dotazníkového šetření získáme informace o image dané lokality, motivech k návštěvě daného místa, jaké aktivity turisty přivádějí do Českého Krumlova a jaké zde zažívají emoce. Dále získáme informace o složení návštěvníků, kteří popisovanou oblast navštíví.

Posledním cílem je identifikace témat vhodných k optimalizaci využití oblasti cestovním ruchem a rekreací, který posoudíme na základě zhodnocení nabídky a poptávky sledovaného území.

2 LITERÁRNÍ REŠERŠE

2.1 Cestovní ruch

Cestovní ruch se v dnešní době považuje za již neodmyslitelnou součást dnešní moderní společnosti. Každoročně se lidé vydávají na cesty do míst mimo místo svého trvalého bydliště za účelem rekreace, poznání, styku s lidmi a z celé řady dalších důvodů. Jedním z důležitých motivů pohybu a pobytu je záměrná změna prostředí, jež umožňují člověku uspokojit vlastní potřeby jako například potřeby odpočinku, klidu, pohybu, poznání, kulturních a estetických zážitků, změny místa, seberealizace a další, které jim dostatečně neuspokojuje jejich vlastní prostředí (Indrová et al. 2004, str. 7).

Vymezení pojmu cestovní ruch není vždy jednotné. Mezi nejčastěji používané definice cestovního ruchu se řadí definice Světové organizace cestovního ruchu (UNWTO), která chápe cestovní ruch jako „Činnost osoby, cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí (mimo místo bydliště), a to na dobu kratší, než je stanovena, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě“. Další definici stanovil ČSN EN 13809:2003 „Činnost lidí, kteří cestují na místa mimo své běžné prostředí anebo zde pobývají za účelem zábavy, pracovní nebo z jiných důvodů“ (Petrů 1999, str. 26).

Výkladový slovník cestovního ruchu (Pásková & Zelenka, 2002) považuje cestovní ruch za: „komplexní společenský jev jako souhrn aktivit účastníků cestovního ruchu, souhrn procesů budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně-správních aktivit (politika CR, propagace CR, regulace CR, mezinárodní spolupráce apod.) a reakce místní komunity a ekosystémů na uvedené aktivity“ (str. 45).

Cestovní ruch je multioborovou ekonomickou disciplínou. Měl by být vždy chápán jako vzájemný vztah mezi nabídkou a poptávkou - tvorba produktů by měla uspokojit potřeby turistů. Cestovní ruch plní ekonomickou, rekreačně-zdravotní, kulturně-poznávací, informační a výchovnou funkci. Cestovní ruch lze pokládat za samostatné národohospodářské odvětví, protože splňuje kritéria specializace ekonomických a ostatních společenských funkcí cestovního ruchu, speciální kvalifikační úroveň pracovníků cestovního ruchu, specifický charakter materiálně-technické základny cestovního ruchu, z organizačního hlediska ale

představuje rozdělenou soustavu jednotek. Podle Světové organizace cestovního ruchu (UNWTO) postavení cestovního ruchu v národním hospodářství je hodnoceno na základě podílů cestovního ruchu na tvorbě hrubého domácího produktu, exportu, zaměstnanosti a investicích (Petrů 1999, str. 41-42).

Mezinárodní cestovní ruch patří mezi nejvýnosnější ekonomické činnosti, které efektivně přispívají k příznivé platební bilanci příslušných zemí i celkové finanční situaci. Také je odolný proti ekonomickým problémům a periodickým výkyvům (Hrala 2002, str. 8).

Většina autorů ve svých odborných literaturách, stejně i Indrová (Indrová et al., 2004), rozděluje typologii cestovního ruchu na druhy (zohledňují jevový průběh cestovního ruchu a způsob jeho realizace v závislosti na geografických, ekonomických, společenských a jiných podmínkách, jakož i jeho účinky) a formy (je zde motiv, proč účastník využívá cestovní ruch) cestovního ruchu. V praxi dochází k prolínání těchto hledisek. Autoři odborných publikací se neshodují v tom, co je považováno za druh a co za formu cestovního ruchu (str. 17).

Cestovní ruch se člení podle:

- kritéria převažující motivace účasti na cestovním ruchu - sem spadá rekreační, kulturně poznávací cestovní ruch, cestovní ruch s náboženskou orientací, se vzdělávacími motivy, se společenskými motivy, zdravotně orientovaný cestovní ruch, sportovně orientovaný cestovní ruch, cestovní ruch orientovaný na poznání přírodního prostředí, cestovní ruch s dobrodružnými motivy, s profesními motivy a cestovní ruch specificky orientovaný (Indrová et al. 2004, str. 18-22),
- místa realizace - domácí cestovní ruch, zahraniční cestovní ruch. Světová organizace cestovního ruchu mezi ně přidává další dva typy a to cestovní ruch vnitrostátní a cestovní ruch národní, dále sem patří mezinárodní cestovní ruch, cestovní ruch světový a cestovní ruch světa (Indrová et al. 2004, str. 22-23),
- vztahu k platební bilanci státu - zahraniční cestovní ruch aktivní, zahraniční cestovní ruch pasivní (Indrová et al. 2004, str. 23-24),
- délce pobytu - krátkodobý a dlouhodobý (Indrová et al. 2004, str. 24),
- způsobu zabezpečení cesty a pobytu - organizovaný a neorganizovaný (Indrová et al. 2004, str. 24),
- počtu účastníků - individuální, skupinový (Indrová et al. 2004, str. 25),
- způsobu financování - komerční, sociální (Indrová et al. 2004, str. 25),

- věku účastníků - cestovní ruch dětí, cestovní ruch mládeže, cestovní ruch seniorů, cestovní ruch rodin s dětmi a věková skupina lidí mezi 40-50 rokem (Indrová et al. 2004, str. 25-26),
- převažující prostředí pobytu - městský cestovní ruch, venkovský cestovní ruch, lázeňský cestovní ruch, cestovní ruch ve střediscích cestovního ruchu (Indrová et al. 2004, str. 26-27),
- ostatní - dle ročního období, dle způsobu ubytování, dle použitého dopravního prostředku, cestovní ruch volný a vázaný, cestovní ruch mimo veřejná zařízení (Indrová et al. 2004, str. 27-28).

2.2 Systém cestovního ruchu

Cestovním ruchem se rozumí otevřený dynamický systém tvořící dva podsystémy, a to subjekt cestovního ruchu a objekt cestovního ruchu včetně vzájemných vazeb. Pod systémem se rozumí jednota různých prvků, mezi kterými jsou určité vztahy nebo mezi kterými je možné takové vztahy vytvořit (Orieška 2006, str. 12-13).

Subjektem cestovního ruchu se rozumí účastník cestovního ruchu. Tedy každý, kdo uspokojuje své potřeby spotřebou statků cestovního ruchu v době cestování a pobytu mimo místo trvalého bydliště a obvykle ve svém volném čase. Je označován jako návštěvník, turista nebo výletník (Orieška 2006, str. 13).

Objekt cestovního ruchu je vše, co se může stát cílem změny místa pobytu účastníka cestovního ruchu. Jde o přírodu, kulturu, hospodářství apod. Tvoří ho cílové místo, podniky a instituce cestovního ruchu (Orieška 2006, str. 15).

Protože je systém cestovního ruchu otevřeným systémem, podléhá mnoha vlivům vznikajícím mimo systém a to makroprostředím. Makroprostředí je složeno z mnoha vlivů, které ovlivňují lidské činnosti. Tyto vlivy se neustále mění a rozvíjí. Často se dělí na ekonomické, technologické, ekologické, politicko-právní, socio-kulturní a demografické (Ritchie & Crouch, 2003).

Ekonomické prostředí má velký význam pro rozvoj cestovního ruchu. Jedná se zejména o pozitivní anebo negativní vlivy ekonomického růstu, nezaměstnanost, inflace, stability měny a úrokové míry (Orieška 2006, str. 16).

Do **technicko-technologického prostředí** patří dopravní infrastruktura a další technická, informačně-technologická vybavenost, která dává možnost rozvoje cestovnímu ruchu (Orieška 2006, str. 18).

Na **ekologickém prostředí** je velmi závislý cestovní ruch. Narušení rovnováhy u prvků jako je půda, voda, ovzduší, flóra a fauna může vést k omezení, v horším případě i k likvidaci cestovního ruchu (Orieška 2006, str. 19).

Politické prostředí se skládá z mírových podmínek v jednotlivých státech a ve světě jako celku. V zemi, kde jsou občanské nepokoje, nebo je ohrožena bezpečnost turistů, se cestovnímu ruchu nedaří (Orieška 2006, str. 17).

Sociální prostředí je dáno společenským zřízením. To ovlivňuje rozdělování hrubého domácího produktu, pracovní a mimopracovní podmínky, sociální politiku státu a další (Orieška 2006, str. 18).

Demografické prostředí se pojí s příležitostmi i hrozbami pro cestovní ruch v dlouhodobém horizontu. Patří sem stárnutí populace, zvyšování úrovně vzdělanosti, zvyšování příjmů domácností na úkor snížení volnočasových aktivit (Ritchie & Crouch, 2003).

Mikroprostředím se rozumí vnitřní působení veškerých prvků týkajících se aktivit cestovního ruchu. Patří sem dodavatelé, zprostředkovatelé, spotřebitelé, konkurence a veřejné prostředí (Ritchie & Crouch, 2003).

2.3 Předpoklady cestovního ruchu

Za významnou otázku z geografické sféry se pro cestovní ruch považují předpoklady (faktory nebo podmínky). Předpoklady ovlivňují existenci a rozvoj cestovního ruchu, jejich obecné zákonitosti i uplatnění v konkrétních oblastech a střediscích. Tyto faktory se člení na předpoklady lokalizační, selektivní a realizační (Holeček, Mariot, Střída 1999, str. 15).

Lokalizační předpoklady mají druhotný význam ve vztahu k rozvoji cestovnímu ruchu. „Vyjadřují schopnost krajiny poskytovat hodnoty vhodné pro jednotlivé formy cestovního ruchu.“ Ve vzájemné interakci v daném rekreačním prostředí působí všechny přírodní složky a to přírodní předpoklady, kulturněhistorické předpoklady a ostatní předpoklady (Mirvald a kol. 1996, str. 17).

Přírodní předpoklady jsou výsledkem dlouhodobého vzájemného působení různých přírodních činitelů. Patří sem povrch, podnebí, povrchové vody, podzemní vody, rostlinstvo a živočišstvo (Holeček, Mariot, Střída 1999, str. 15).

Kulturněhistorické předpoklady vyplývají z výsledků tvořivosti člověka a souvisejí s historickým vývojem území (Holeček, Mariot, Střída 1999, str. 17).

Do *ostatních předpokladů* se řadí zajímavá civilizační díla, která svědčí o mimořádném umu lidstva (Mirvald a kol. 1996, str. 21).

Selektivní (stimulační) faktory mají primární postavení především v rozvoji cestovního ruchu (Hrala 2002, str. 12). Vyjadřují způsobilost společnosti dané oblasti či země podílet se na cestovním ruchu aktivně i pasivně, tzn. přijímat účastníky cestovního ruchu i stávat se jimi. Umožňují vybrat ty obyvatele nebo ty oblasti, které mají nejlepší předpoklady pro účast na cestovním ruchu. Dělí se na objektivní a subjektivní faktory (Holeček, Mariot, Střída 1999, str. 17).

Objektivní předpoklady představují celý souhrn faktorů, které ovlivňují cestovní ruch v daném území. Řadí se sem politická a bezpečnostní stabilita oblasti, ekonomická a životní úroveň jejich obyvatel, stav životního prostředí apod. (Holeček, Mariot, Střída 1999, str. 17).

Subjektivní předpoklady ovlivňují rozhodování lidí o účasti na cestovním ruchu. Jejich účast závisí na příslušnosti k sociální a profesní skupině, na rodinných poměrech, ale také na četných psychologických faktorech. Často zde hraje významnou roli módnost, vliv reklamy a propagace cestovních kancelářů nebo středisek cestovního ruchu atd., ale i znalost jazyků (Holeček, Mariot, Střída 1999, str. 18).

Realizační předpoklady umožňují uskutečnit požadavky účastníků cestovního ruchu v oblastech s příznivými lokalizačními podmínkami. Umožňují dopravit se do těchto míst a využívat je k pobytu, rekreaci a dalším aktivitám. Patří sem dopravní předpoklady a materiálně-technické (vybavenost území ubytovacími, stravovacími, zábavními, sportovními a dalšími zařízeními) předpoklady cestovního ruchu (Holeček, Mariot, Střída 1999, str. 18).

2.4 Účastník cestovního ruchu

Podle Výkladového slovníku cestovního ruchu Pásková a Zelenka (Pásková & Zelenka, 2002) označují účastníka cestovního ruchu jako: „Každá osoba, která pobývá přechodně mimo místo svého běžného pobytu, přičemž motivací pro cestu není výdělečná činnost v tomto místě, a účastní se tedy některého druhu nebo formy cestovního ruchu“ (str. 301).

Účastníkem cestovního ruchu se rozumí stálý obyvatel, návštěvník, turista a výletník.

Stálý obyvatel (rezident) - v mezinárodním cestovním ruchu je osoba, která žije v dané zemi alespoň jeden rok před příjezdem do jiné země na dobu kratší než jeden rok. V domácím cestovním ruchu je to osoba, která žije v určitém místě alespoň šest měsíců

po sobě jdoucích před příjezdem do jiného místa na dobu kratší než šest měsíců (Indrová et al. 2004, str. 13).

Návštěvník (visitor) - v mezinárodním cestovním ruchu, je osoba, která cestuje do jiné země, než je místo jejího trvalého bydliště na dobu kratší než jeden rok, hlavní účel této cesty je jiný než vykonání výdělečné činnosti v navštívené zemi. V domácím cestovním ruchu, je osoba, která cestuje na jiné místo v zemi mimo své bydliště na dobu kratší než šest měsíců, hlavní účel této cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě (Indrová et al. 2004, str. 13).

Turista (tourist) - v mezinárodním cestovním ruchu, osoba, která cestuje do jiné země než má své trvalé bydliště na dobu alespoň jednoho přenocování, ale ne delší jak jeden rok. Hlavní účel je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštívené zemi. V domácím cestovním ruchu, osoba, která cestuje na jiné místo ve své zemi odlišné od trvalého bydliště, na alespoň jedno přenocování, ale ne déle než šest měsíců, hlavní účel této cesty není vykonávání výdělečné činnosti (Indrová et al. 2004, str. 14).

Výletník - v mezinárodním cestovním ruchu, osoba, která cestuje do jiné země, než má trvalé bydliště na dobu kratší než 24 hodin. Hlavní účel není vykonávání výdělečné činnosti. V domácím cestovním ruchu osoba, která cestuje do jiného místa, než má trvalé bydliště na dobu kratší než 24 hodin. Hlavní účel této cesty není vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě (Indrová et al. 2004, str. 14).

Také Statistická komise Společnosti národů stanovila definici účastníka cestovního ruchu, v které předpokládají, že: „Účastníkem cestovního ruchu je osoba, která cestuje na delší dobu než 24 hodin do jiné země než je země jeho trvalého bydliště a to jak pro zábavu, za účelem vyřízení rodinných záležitostí a pro zlepšení zdravotního stavu, aby se zúčastnily různých akcí, které mají vědecký, administrativní, náboženský, sportovní charakter apod., za vyřizováním určitých záležitostí“ (Petrů 1999, str. 31).

Podle Světové organizace cestovního ruchu se účastníci cestovního ruchu dělí na turisty a výletníky. Turisté se pohybují v navštěvované zemi alespoň 24 hodin. Jejich motivem k cestování je buď využití volného času, nebo vyřizování různých záležitostí. Výletníci se v dané destinaci zdržují pouze jeden den, aniž by zde přenocovali (Petrů 1999, str. 31).

Segmentace rozděluje trh na určité skupiny lidí. Tito lidé mají podobné potřeby, přání i zájmy. Tím se vytváří marketingový mix, který plní potřeby jednotlivců ve zvoleném segmentu. Při segmentaci trhu se používá pět metod a to socioekonomická, geografická, demografická, psychografická a behavioristická. Pomocí vhodné kombinace těchto dvou

i více metod je možné sestavit přesný pohled na skupiny zákazníků i na celý trh (Horner & Swarbrooke, 2003).

Do **socioekonomické segmentace** patří příjmy, povolání, vzdělání a společenská třída (Horner & Swarbrooke, 2003).

Geografická segmentace vyžaduje rozdělení trhu na různé geografické jednotky – na národy, státy, kraje, okresy, města nebo městské čtvrti (Kotler & Keller 2006, str. 287).

Demografická segmentace se dělí na proměnné jako je věk, velikost rodin, životní cyklus, pohlaví, příjem, povolání, vzdělání, náboženství, rasa, generace, národnost a společenská třída. Jsou snadno popsatelné (Kotler & Keller 2006, str. 289).

Psychografická segmentace je vědou o využívání psychologie a demografie k lepšímu porozumění spotřebiteli. Zákazníci jsou rozdělení do různých skupin na základě psychologických, osobnostních rysů, životního stylu nebo hodnot. Lidé ve stejné demografické skupině mohou vykazovat různý psychologický profil (Kotler & Keller 2006, str. 292).

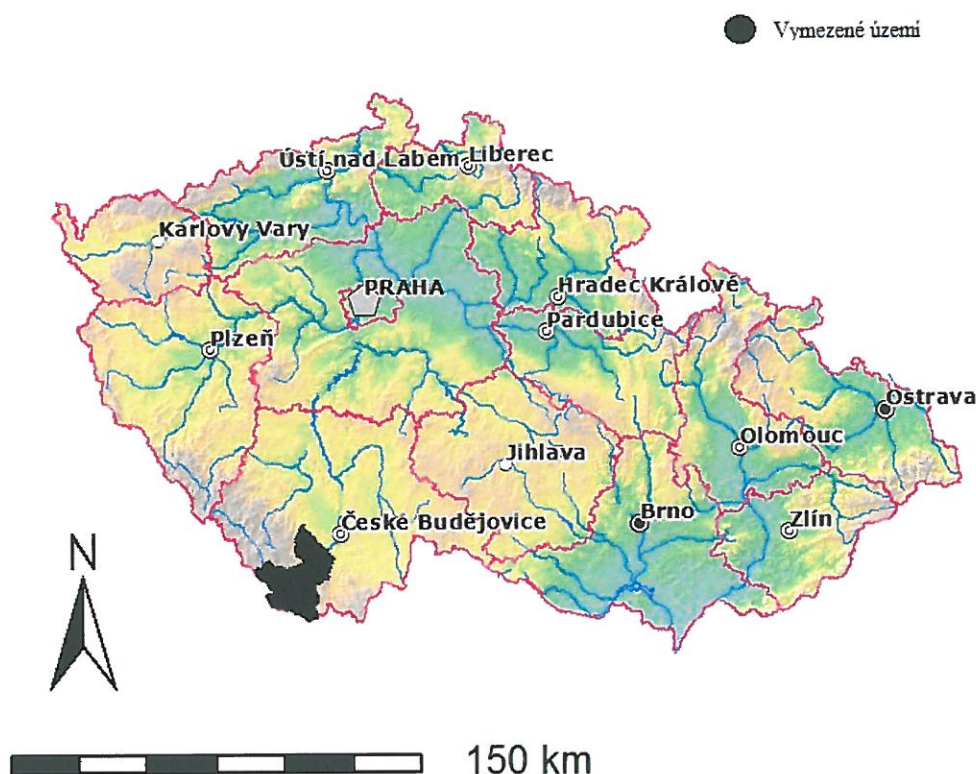
Zákazníci z **behaviorální segmentace** jsou rozdělení podle znalosti výrobků, postoje k němu, používání ho nebo reakce na něj (Kotler & Keller 2006, str. 293).

Cestovní ruch je významnou formou uspokojování potřeb účastníka cestovního ruchu, které souvisí s rekreací, poznáváním a navozováním kontaktů. Je velmi obtížné určit motivy, pohnutky účastníka cestovního ruchu k cestovnímu ruchu. Motivы a motivace mohou být buď vědomé, nebo nevědomé. Nejčastějšími vlivy motivů jsou fyzická motivace, psychická motivace, motivace na základě lidských vztahů, kulturní motivace, stavovská a prestižní motivace (Petrů 1999, str. 31-32). Cestovní ruch se uskutečňuje především v rekreačním prostoru, kde jsou příznivé přírodní podmínky s minimálním narušením, ale také ve městech s atraktivními lidskými výtvoři. Cestovní ruch uspokojuje potřebu účastníka cestovního ruchu se realizovat v souvislosti s růstem životní úrovně a prodlužováním délky volného času. „Umožňuje mu uplatnit jeho společenské potřeby, jako např. odpočinek, změnu prostředí, potřebu poznávání, získávání nových dojmů a estetických vjemů, seberealizaci, možnost komunikace a získávání prestiže. Samozřejmě tyto potřeby se neuskuteční jen prostřednictvím cestovního ruchu, který je jeden ze způsobů jejich uspokojování.“ Důvodem, proč lidé cestují, je stále větší prostor s narušeným životním prostředím, prodlužování délky volného času, větší uvědomění lidí při aktivním využívání svého času (Mirvald a kol. 1996, str. 6).

2.5 Vybraná oblast

Vybraná oblast Českokrumlovsko byla vymezena na oblast ORP (obec s rozšířenou působností) Český Krumlov, odkud byly vyjmuty Boletice, protože jsou vojenským výcvikovým prostorem. Popisovaná oblast leží v jižní části Jihočeského kraje a řadí se mezi turisticky velmi atraktivní oblasti České republiky (obrázek 1.). Celá oblast leží v provincii Česká Vysočina. Je zde k vidění mnoho turistických zajímavostí od přírodních krás Šumavy a Blanského lesa, přes oblíbené možnosti vodáctví na řece Vltavě až k nádherným stavebním památkám. Tato oblast se řadí k nejméně zalidněným územím v České republice (Jihočeský kraj 2003, str. 20).

Obrázek 1. Vymezené území

Zdroj: Vlastní výzkum

Řeka Vltava pramení na Šumavě. „Vltava je nejdelší a nejznámější česká řeka, je symbolem i páteří Čech.“ Dříve byla hospodářsky významnou dopravní tepnou, dnes je

vyhledávaným místem odpočinku, vodních sportů a rekreace. Podél řeky se nachází řada historicky a kulturně pozoruhodných míst. Vltava je hojně lákaná vodáky (Jihočeský kraj 2003, str. 72-74).

Lipenskou přehradní nádrž tvoří 2 přehradní stupně a to Lipno I., hlavní přehrada, a Lipno II., vyrovnávací nádrž. Je zde podzemní hydroelektrárna, která byla vybudována ve skalním masivu. Za unikátní se také považuje podzemní odpadový tunel měřící 3,6 km, kterým je odváděná přepadová voda od turbín do vyrovnávací nádrže Lipno II ve Vyšším brodě (Hesková a kol., 2006). Mezi významná střediska letní rekreace nacházející se u vodní nádrže Lipno patří Horní Planá a Frymburk (Jihočeský kraj 2003, str. 60).

Historickým i turistickým centrem je město Český Krumlov. Jeho historické jádro je zapsáno na seznamu světového kulturního dědictví (World Cultural Heritage) UNESCO od roku 1992 (Českokrumlovsko, Novohradské hory 2004, str. 29). Český Krumlov je okresním městem s bohatou historií. Jeho historie začíná ve 13. století, kdy zde Vítek z Krumlova založil krumlovský hrad na vysoké skále nad Vltavou. V 2. polovině tohoto století Vítkovci pod tímto hradem zakládají celé město. Roku 1302 po vymření pánů z Krumlova se Krumlov dostává do rukou Rožmberků. Během vlády Rožmberků, tedy 300 let, vzniklo mnoho významných staveb, město získalo řadu práv a výsad, zaznamenalo velký rozmach řemesel a obchodu (Mühl a waldviertel Novohradské hory, Český Krumlov, Třeboň a okolí 1992, str. 8). Z celého Krumlova se za nejvýznamnější atraktivitu považuje komplex hradu a zámku, který se řadí k největším v celé střední Evropě, a v rámci naší republiky je po Pražském hradu druhým největším zámeckým komplexem. Hrad má 2 části - Dolní hrad a Horní hrad. K zámku náleží i zámecká zahrada. Téměř uprostřed zahrady je zbudován letohrádek Belárie, jehož dominantou je otáčivé hlediště. Dále se zde nachází zámecká věž, medvědí příkop, kostel sv. Víta (Českokrumlovsko, Novohradské hory 2004, str. 31-32). V Českém Krumlově se samozřejmě nachází i nespočetné množství technických památek. Mezi nejznámější patří most do zámecké zahrady, Lazebnický most, městské opevnění s Budějovickou branou a Pivovar Eggenberg (Hesková a kol. 2006, str. 52).

Vyšší Brod se nachází v údolí horní Vltavy. Za zajímavost Vyššího Brodu se považuje klášter Vyšší Brod. Klášter byl založen v roce 1259 Vokem z Rožmberka, který zde usadil cisterciácké mnichy z bavorského Wilheringu a nadal je rozsáhlým pozemkovým majetkem. Klášter se po dostavbě kolem roku 1380 stal centrem kultury a vzdělanosti. Pod presbyteriem se nachází hrobka Rožmberků, o které se tvrdí, že nikdy nebyla otevřena. V klášterní knihovně se nachází 70 000 svazků, uchovává soubor středověkých rukopisů a prvotisků.

Vyšší Brod je obvykle začátkem vodáckých sjezdů Vltavy a východištěm do přírodní rezervace Čertova stěna a Čertovy proudy (Jihočeský kraj 2003, str. 148-149).

Rožmberk nad Vltavou vznikl jako osada na přechodu důležité obchodní cesty přes řeku Vltavu. Nejznámější z Rožmberka je rožmberský hrad, který má 2 části a to Horní hrad, jehož jediným pozůstatkem je věž Jakobínka a Dolní hrad, který je zpřístupněn turistickým prohlídám. V 16. století byl tento hrad přestavěn na residenci. V letních měsících na Rožmberk často zavítají vodáci (Českokrumlovsko, Novohradské hory 2004, str. 77-78).

Obec Zlatá Koruna leží v chráněné krajinné oblasti Blanský les. Vznikla jako poddanská ves s klášterem. Klášter má statut národní kulturní památky. Přemysl Otakar II. pozval cisterciáky z dolního rakouského a dal jim značný pozemkový majetek, jehož výnos umožnil výstavbu kláštera. Klášter se nachází na nevysokém ostrohu obtékaném Vltavou. V centru areálu se nachází rajský dvůr, který je obklopen křížovou chodbou čtverce budov Velkého konventu, k němuž přiléhá kostel Nanebevzetí Panny Marie, refektář, kapitulní síň a další. Na vnitřním nádvoří je Malý konvent s kaplí Andělů strážných, nejstarší architektonická památka. Oltář je zdoben kopií vzácné Madony zlatokorunské (Jihočeský kraj 2003, str. 152).

Dívčí Kámen je zříceninou velkého gotického hradu, který byl založen roku 1349 rodem Rožmberků. Dívčí Kámen je granulitový skalnatý ostroh s reliktním borem. Nachází se zde chráněné zakrslé doubravy, teplomilné rostliny a lišejníky. Dívčí Kámen byl vyhlášen přírodní památkovou rezervací v roce 1952 (Českokrumlovsko, 1993).

Kleť je nejvyšším vrchem Blanského lesa, měří 1083 metrů. Roku 1956 byla Kleť s jejími částmi porostů a skalisky vyhlášena státní přírodní rezervací (Mühl a waldviertel Novohradské hory, Český Krumlov, Třeboň a okolí 1992, str. 27-28). Na vrcholu se nachází 38 m vysoká kamenná rozhledna. Od roku 1961 se zde nachází sedačková lanová dráha z Krasetína, na svahu jsou lyžařské vleky a sjezdovky (Jihočeský kraj 2003, str. 102).

3 CÍLE A METODY

3.1 Cíle a hypotézy

3.1.1 Hlavní cíl

Zhodnocení současného stavu cestovního ruchu ve vybrané oblasti

3.1.2 Dílčí cíle a hypotézy

C1: Posouzení struktury předpokladů rozvoje cestovního ruchu ve vybrané oblasti.

H1.1: Ve vybrané oblasti existuje diverzifikovaná struktura předpokladů cestovního ruchu.

H1.2: Předpoklady cestovního ruchu jsou ve vymezené oblasti rozmístěny nerovnoměrně.

C2: Zhodnocení struktury současných návštěvníků vybrané oblasti.

H2.1: Existují rozdíly v návštěvnických charakteristikách mezi skupinami návštěvníků.

C3: Identifikace témat vhodných k optimalizaci využití oblasti cestovním ruchem a rekreací.

H3.1: Ve vymezené oblasti existují možnosti rozvoje cestovního ruchu.

3.2 Data a metody

Pracovní postup výzkumu a zpracování závěrečné zprávy, tedy BP, se skládal z několika částí. První z nich byla volba tématu, následovala jeho bližší specifikace a vymezení území. Byla vybrána oblast Českokrumlovska, která byla vymezena na území ORP (Obec s rozšířenou působností) Český Krumlov bez Boletic. Dále byl vypracován projekt bakalářské práce, ve kterém byly určeny cíle a hypotézy.

Další část zahrnovala studium literatury o dané problematice. K vypracování bakalářské práce byl zapotřebí také sběr primárních dat, která byla získána řízenými rozhovory na zvolených lokalitách ve vymezeném území. Tato data byla zpracována a vyhodnocena pomocí programů MS Excel a STATISTICA.

V poslední části bylo přistoupeno k vypracování vlastní bakalářské práce.

Bibliografické záznamy, bibliografický soupis a citační odkazy na tištěné materiály se striktně drží pravidel daných časopisem *Tourism Management*. Bibliografické záznamy elektronických materiálů jsou založena na ČSN ISO 690-2. Tabulky a grafika jsou vypracovány podle pravidel daných Americkou psychologickou asociací (APA Style) (Navrátil, 2011).

3.2.1 Předpoklady cestovního ruchu

Hodnocení předpokladů cestovního ruchu v této bakalářské práci vychází z modelu konkurenceschopnosti destinace (Goeldner & Ritchie 2009, str. 442), na jehož základě analyzuje primární předpoklady motivace k návštěvě destinace, označované jako jádrové zdroje a atraktivita (Ritchie & Crouch 2003, str. 68).

Jádrové zdroje a atraktivita představují základní prvky destinace. Jsou klíčovým stimulem pro návštěvu destinace. Jádrové zdroje a atraktivita jsou základními důvody, proč potenciální návštěvníci dávají přednost dané lokalitě před jinou. Tvoří je následující skupiny předpokladů (podle Ritchie & Crouch, 2003 a Navrátil 2011):

A. Fyziognomie (přírodní předpoklady)

- předpoklady dané atmosférou – charakterizované klimatickými oblastmi a kvalitou ovzduší (Navrátil, 2011),
- předpoklady dané hydrosférou – dané existencí vodních útvarů v krajině a jejich kvalitou, hodnotitelnými atraktivitami jsou: pramen, pramen minerální vody, ponor/vyvěračka, vodopád, povrchové vody využívané ke koupání (Navrátil, 2011),
- předpoklady dané litosférou – charakterizované geomorfologií (typologií reliéfu), hodnotitelnými atraktivitami jsou: propast, krasový závrť, osamělá skála, osamělý balvan, skály (Navrátil, 2011),
- předpoklady dané biosférou – charakterizované vegetačním pokryvem a výskytem živočichů, hodnotitelnými atraktivitami je výskyt maloplošně a velkoplošně chráněných území (Navrátil, 2011),
- předpoklady dané krajinou – charakterizované využitím půdy podle údajů ČSÚ, hodnot koeficientu ekologické stability (KES), hodnotitelnými atraktivitami je místo výhledu, KES (Navrátil, 2011).

B. Kultura (kulturně historické předpoklady)

Zahrnuje veškeré hodnoty vytvořené lidmi ve specifických podmínkách vymezeného území (Mariot 1983, str. 133).

Základem je charakteristika předpokladů ve smyslu výjimečnosti podle následující struktury (Ritchie & Crouch 2003, str. 116): náboženství a vzdělávání, řemesla, architektura, historie. Hodnotitelnými nehmotnými atraktivitami je výskyt dějišť historických událostí a míst života významných osobností. Hodnotitelnými hmotnými atraktivitami jsou především historické památky mající charakter turistické superstruktury: poutní kostel, klášter, kaple, hrad, zámek, tvrziště, hradiště, zřícenina hradu či jiné památky, pomník významné osobnosti, pomník významné události, boží muka, kříž, historický hřbitov, památky lidové architektury (Katedra cestovního ruchu, 2006).

C. Superstruktura

V rámci superstruktury je posuzována materiálně-technická základna cestovního ruchu. Je charakterizovaná existencí základních a doplňkových zařízení cestovního ruchu: ubytovací zařízení, stravovací zařízení, turistická/informační/návštěvnická centra; hodnotitelným ukazatelem je počet a struktura ubytovacích zařízení (Navrátil, 2011).

D. Aktivita

Možnost provozování aktivit cestovního ruchu je posouzena podle metodiky uváděné Bínou (Bína 2002, str. 3).

Hodnotitelné atraktivity byly zpracovány do prostorově lokalizované databáze v prostředí JANITOR J/2 (Pala, 2008) na základě studia sekundárního zdroje (Navrátil, 2012.).

Data byla ukládána do čtyř vrstev:

- fyziognomie – polygony, do atributové tabulky byly zaznamenávány (kód atraktivity, kód chráněného maloplošného území, kód chráněného území podle ÚSOP, název, charakter, zdroj informací) (Navrátil, 2011),
- kultura – body, do atributové tabulky byly zaznamenávány (název atraktivity, typ, sezóna, otevírací doba, stručná charakteristika, webové stránky, zdroj informací) (Navrátil, 2011),
- ubytovací zařízení – body, do atributové tabulky byly zaznamenávány (název a adresa

ubytovacího zařízení, webové stránky, počet pokojů a lůžek, typ zařízení, charakteristika zařízení a zdroj informací) (Navrátil, 2011).

3.2.2 Návštěvníci

K dalším analýzám vedoucím k naplnění cíle práce byla data získána řízenými rozhovory prováděnými do standardizovaného formuláře (dotazníku). Jednotlivé části byly sestaveny vedoucím práce taktéž podle požadavků projektů Katedry obchodu a cestovního ruchu (Navrátil, 2011).

3.2.2.1 Dotazníkové šetření

Dotazování bylo prováděno na dvou lokalitách ve vymezeném území na základě rozhodnutí vedoucího práce. Obě dvě lokality se nacházejí ve městě Český Krumlov. Jednou z nich byl zámek Český Krumlov. Tam jsem dotazníky vybírala na cestě od medvědího příkopu k zámecké zahradě. Bylo to velice výhodné, protože jsem mohla jít s tázanými a ušetřit jim jejich čas. Druhou lokalitou bylo náměstí Svornosti. Zde jsem dotazníky vybírala u laviček kolem kašny. Využívala jsem tedy chvíle, kdy návštěvníci odpočívali po prohlídce města.

Provést náhodný výběr vzorku mezi účastníky tak, aby jej šlo označit za náhodný (Ferjenčík, 2000), je v cestovním ruchu prakticky nemožné (Navrátil et al., 2010). Použitý výběr lze označit za nahodilý. Jeho statistická věrohodnost byla posílena způsobem výběru konkrétních respondentů – dotazování bylo prováděno o víkendech i v pracovních dnech a přístupováno bylo vždy individuálně k jednomu návštěvníku na frekventovaných stanovištích ke každému třetímu až šestému. Dotazování bylo prováděno, dokud nebylo dosaženo stanoveného počtu dotazníků na každé lokalitě – 64. Dotazování probíhalo osobně v období červenec a srpen 2011 (Navrátil, 2011).

3.2.2.2 Dotazovací nástroj

Pro každé místo byla zjišťována jeho **image** s využitím nestrukturovaného nástroje (Hsu et al., 2004). Respondenti byli vyzváni, aby uvedli jediné slovo nebo slovní spojení, které je napadne ve spojení s navštíveným místem (Navrátil, 2011).

Emoční složka postojů návštěvníků k navštívenému místu byla zjišťována na základně standardizovaných sedmičlenných škál sémantického diferenciálu uváděných

Mehrabianem a Russellem (Mehrabian & Russell, 1974). Jsou jimi: potěšený - našťvaný, důležitý - bezvýznamný, ovládající - ovládaný, uvolněný - znuděný, přeplněný - nenaplněný, divoký - líný, povzbuzený - uvolněný, nabuzený - nenabuzený, uspokojený - neuspokojený, šťastný - nešťastný, rozrušený - otupený, svobodný - omezený, plný naděje - zoufalý, vzrušený - klidný, ovlivňující - ovlivněný, spokojený - sklíčený, bdělý - ospalý, dominantní - podřízený. Respondenti byli požádáni, aby uvedli míru, do jaké na ně dané místo v dané škále působí. Do dotazovacího nástroje byly emoce zařazeny v náhodném pořadí (Navrátil, 2011).

Základní měřicí nástroj emoční složky postojů byl doplněn konfirmačním měřicím nástrojem na standardizované sedmičlenné škále sémantického diferenciálu s vypovídací schopností o vnímání konkrétního místa (Findlay & Sparks, 2002). Ten je složen: maloměřítkové - velkoměřítkové, uspořádané - neuspořádané, souvislé - nesouvislé, známé - nové, vzdálené - blízké, jednotvárné - rozmanité, srovnatelné - odlišné, řídké - husté, stejnorodé - různorodé, běžné - vzácné, nenaplněné - přeplněné, jednoduché - složité, normální - překvapivé, symetrické - asymetrické. Taktéž tyto škály byly řazeny v náhodném pořadí (Navrátil, 2011).

Dalším významným sledovaným konceptem byly **motivy** k návštěvě daného místa. Motivy byly určeny vedoucím práce na základě studia literatury a zahrnují jak motivy „pull“, tak motivy „push“: Bavit se. Byl jsem k tomu donucen (rodinou, zaměstnavatelem). Být na místě, kde nebyli známí. Být s přáteli. Být s rodinou. Dozvěděl jsem se, že je toto místo zajímavé. Jde o chráněné území/památkový objekt. Je to blízko k našemu ubytování/domovu. Je to na cestě, kterou jsme si naplánovali. Je tu klid. Je tu zábava. Místo je kulturně/umělecky zajímavé. Místo je přístupné. Místo je přírodovědecky zajímavé (rostliny, živočichové). Místo je spojeno se zajímavou historií. Místo leží v zajímavé krajině. Možnost být tím, čím opravdu jsem. Možnost duchovního prožitku při kontaktu s přírodou, kulturou, historií, krajinou. Na místě jsou zpřístupněny informace (naučnou stezkou, informační tabulí, průvodcem). Na místě vzpomínat na „staré dobré časy“. Navštívit zajímavá místa. Něčemu se naučit. Nic nedělat a jen relaxovat. Po cestě si o zážitcích povídat s přáteli. Potkávat nové lidi. Poznávat nová místa. Prostředí je zde příjemné. Protože je to daná lokalita (Český Krumlov – zámek Český Krumlov – náměstí Svornosti). Relaxovat fyzickou rekreační činností. Uvolnit se od stereotypu každodenního života a práce. Zažít dobrodružství. Změnit prostředí. Respondenti byli požádáni, aby u každého motivu na 5-ti stupňové Likertově stupnici označili míru významu každého motivačního prvku k aktuální návštěvě (1 = zcela nevýznamný,

2 = spíše nevýznamný, 3 = nedokážu se rozhodnout, 4 = spíše důležitý, 5 = velmi důležitý důvod) (Navrátil, 2011).

Význam jednotlivých **rekreačních aktivit** v rámci aktuálního pobytu byl sledován na bance aktivit používaných vedoucím práce při výzkumech cestovního ruchu (Navrátil et al., 2010). Banka zahrnuje: cykloturistika, hry s dětmi, nakupování, návštěvy historických zajímavostí (hrady, zámky, atd.), návštěvy muzeí, galerií, historických slavností, apod., odpočinek, pěší turistika, pozorování přírody, pracovní aktivity, rekreačně sportovní aktivity (koupání, tenis, atd.), wellness aktivity a lázeňské procedury, zábava (včetně návštěv zábavních zařízení a akcí). Respondenti byli požádáni, aby u každé aktivity uvedli na 5-ti stupňové škále jak často se jednotlivým aktivitám věnovali (1 = nevěnuji se, 2 = věnuji se ojedinele, 3 = věnuji se občas, 4 = věnuji se často, 5 = věnuji se především) (Navrátil, 2011).

Dotazník byl doplněn dotazy na obvyklá **segmentační kritéria**. Tedy na demografická, geografická, socio-ekonomická a psychografická segmentační kritéria. Demografická segmentační kritéria byla zjišťována dotazy s výběrem odpovědí na pohlaví (muž, žena) a věk respondenta, který byl rozdělen do kategorií: 18-25, 26-35, 36-45, 46-55, 56-65, 66-75, nad 75 let. V geografických segmentačních kritériích se použilo dotazu s otevřenou možností odpovědí na místo trvalého bydliště, jež umožnilo zpracování odpovědí podle počtu obyvatel místa bydliště a vzdálenosti místa původu návštěvníka. Socio-ekonomická segmentační kritéria byla zjišťována dotazy s výběrem odpovědí na vzdělání, patří sem základní, střední bez maturity, střední s maturitou, vyšší odborné a vysokoškolské, a fáze životního cyklu respondenta, tedy žiji s rodiči, svobodná/ý (rozvedená/ý) nežijící s rodiči, bezdětní novomanželé nebo pár, rodina s nejmladším dítětem do 6 let, rodina s nejmladším dítětem nad 6 let, děti odrostlé ale na nás závislé, naše děti jsou na nás nezávislé, hlava rodiny je již v důchodu, pracující osamělý vdovec (vdova), osamělý vdovec (vdova) v důchodu. V psychografických segmentačních kritériích bylo použito dotazu s výběrem odpovědí na preference výběru dovolené: nejlevnější nabídku uspokojující jen Vaše minimální nároky, nabídku nejvyšší kvality, nabídku pro Vás nejlepšího poměru kvalitu/cena (Navrátil, 2011).

3:2.2.3 Zpracování výsledků

Statistika a její část, kterou je sociálně ekonomická statistika, je vědní disciplína s mnohostranným použitím. Sociálně ekonomická statistika je jedním z nejučinnějších nástrojů poznávání sociálních a ekonomických poměrů společnosti. Používá se nejenom jako

velmi důležitý nástroj informování odborné a obecné veřejnosti a jako ničím nezastupitelný nástroj sociálně ekonomických rozborů, ale i jako důležitý nástroj zvyšování schopností řídicích pracovníků při řešení ekonomických a sociálních problémů (Cyhelský 1990, str. 7).

Rozdělení četností

Při statistickém šetření obvykle nahromadíme velké množství hodnot, které je třeba zpracovat. Abychom vůbec mohli vystihnout podstatné rysy statistického souboru, je vhodné nahromaděné hodnoty uspořádat, tedy roztřídit do skupin podle hodnot jednoho či více zvolených statistických znaků pomocí četností (Čermáková & Střeleček 1995, str. 7).

Četnost udává buď počet prvků se stejnou hodnotou statistického znaku – rozdělení četností, nebo počet prvků s hodnotami znaku, které patří do určitého intervalu (třídy) – skupinové rozdělení četností (Brázdil et al. 1989).

Jednostupňovým třídění sledujeme na statistických jednotkách pouze jeden kvantitativní znak. V tomto případě se třídění provádí tak, že se uspořádají údaje o sledovaném kvantitativním znaku do rostoucí posloupnosti a ke každé variantě znaku se přiřadí počty příslušných statistických jednotek, které nazýváme četnostmi. Vzniklá tabulka je označována jako tabulka rozdělení četností. Tato tabulka nám dává informaci o počtu (četnosti) výskytu jednotlivých variant znaku v souboru. Chceme-li mezi sebou porovnávat různá rozdělení četností, která se liší svým rozsahem a dospět také ke snazší interpretaci výsledků, je vhodné převést absolutní četnosti na relativní četnosti. Relativní četnosti získáme jako podíl jednotlivých absolutních četností k celkovému rozsahu souboru (Hindls a kol. 2004, str. 18).

Popsaná tabulka rozdělní četností je vhodným prostředkem zpracování údajů diskrétního statistického znaku, který nabývá pouze určitého menšího počtu obměn. Máme-li však k dispozici údaje o spojitém statistickém znaku či o statistickém znaku, který je sice diskrétní, ale z věcného hlediska může nabývat velkého počtu nejrůznějších obměn, pak je použití tabulky rozdělení četností nevýhodné a její vypovídající možnosti jsou velmi malé (Hindls a kol. 2004, str. 20).

Míry polohy

V souboru dat potřebujeme určit hodnotu, kolem které se data soustřeďují, stanovit jakýsi jejich „střed“. Pro tento účel byla zavedena celá řada popisných měr, které se nazývají míry polohy (Zvářová 2002, str. 79).

Nejznámější střední hodnotou je průměr. Aritmetický průměr používáme, když čísla můžeme opravdu sčítat, tedy že znaky jsou kvantitativní. Průměr z hodnot ve výběru vypočítáme, jestliže součet všech hodnot dělíme rozsahem výběru (Zvárová 2002, str. 79).

Ukazatelem střední hodnoty, který není ovlivněný extrémními hodnotami, je medián. Medián je střední hodnota souboru, který je zařazený od nejmenší po největší hodnotu. V případě sudého počtu hodnot se medián vypočítá jako aritmetický průměr hodnot na místech $n/2$ a $n/2+1$. Nevýhodnou mediánu je naopak to, že bez ohledu na velikost zkoumaného souboru se při jeho určení, využívá jediná, resp. maximálně dvě hodnoty. Všechny ostatní hodnoty zůstávají nevyužité. I z tohoto důvodu se medián ve statistice používá o hodně méně než průměr (Rimarčík 2006, str. 29).

Poslední běžně používanou mírou polohy je modus. Je to hodnota proměnné, která se v souboru vyskytuje nejčastěji. Pokud se v řadě hodnot budou stejně často vyskytovat hodnoty s maximální početností vedle sebe, modus bude jejich průměr. Pokud v řadě existují dvě navzájem nesousedící hodnoty s maximálními početnostmi, potom se obě tyto hodnoty uvádějí jako modus. Většina statistických programů však zobrazuje modus jen jeden (Rimarčík 2006, str. 29-30).

Analýza rozptylu

Rozptyl je průměr čtverců odchylek od průměru. Když však počítáme výběrový, nedělíme většinou součet čtverců odchylek n , ale $(n-1)$, protože tím docílíme lepšího odhadu celkového rozptylu populace. Dělitel $(n-1)$ se nazývá počet stupňů volnosti rozptylu (Zvárová 2002, str. 86).

Analýza rozptylu je založena na předpokladu, že každý z výběrů pochází z populace s normálním rozdělením se stejnou směrodatnou odchylkou. Zajímá nás, zda střední hodnoty skupin jsou všechny shodné, nebo zda se navzájem liší (Zvárová 2002, str. 190).

Nulová hypotéza říká, že rozdíly mezi skupinami jsou pouze náhodné a že skupiny ve skutečnosti reprezentují jednu víceméně homogenní populaci. Alternativní hypotéza pak naopak počítá s tím, že skupiny identifikované podle nějaké nezávislé proměnné se od sebe liší významně, tj. pocházejí z rozdílných populací. Pokud je sledována pouze jedna nezávislá proměnná, hovoří se o jednofaktorové nebo jednoduché analýze rozptylu. Pokud jsou sledovány dvě nezávislé proměnné, pak se používá dvoufaktorová analýza rozptylu, a podobně je třífaktorová analýza rozptylu určena pro experimenty, kde se pracuje se třemi

nezávislými proměnnými. Nejčastěji se sleduje souvislost jednoho nebo více faktorů s jednou závisle proměnnou (Volín 2007, str. 161-162).

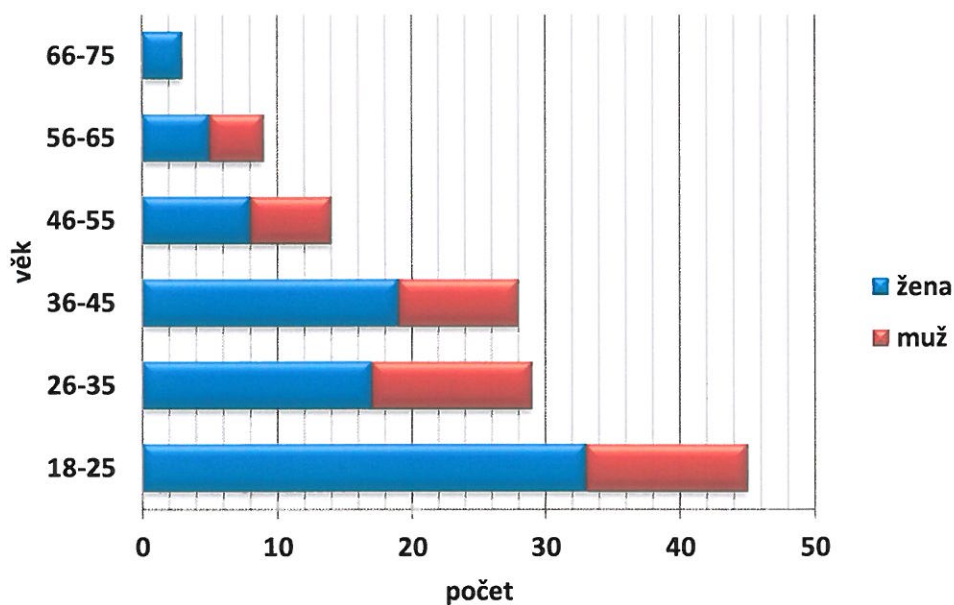
3.2.2.4 Výsledky marketingového výzkumu

Dotazovaný vzorek lze charakterizovat základními segmentačními kritérii (Homer & Swarbrooke 2003) skupin demografické, socioekonomické, geografické, psychografické a behavioristické segmentace.

A. Demografická segmentace

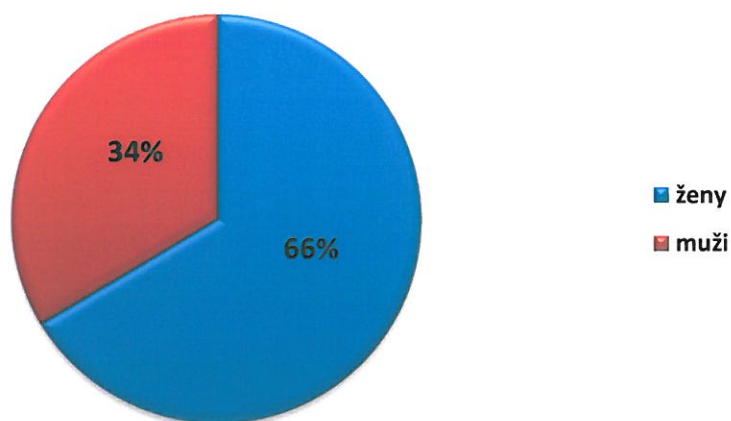
V dotazovaném vzorku převažuje věková skupina 18-25 (celkem 45 respondentů). Nejméně dotazovaných bylo ve věku 66-75 (pouze 3 respondenti) (obrázek 2.).

Obrázek 2. Pohlaví a věk respondentů

Zdroj: Vlastní šetření

Obrázek 3. Pohlaví respondentů, n = 128

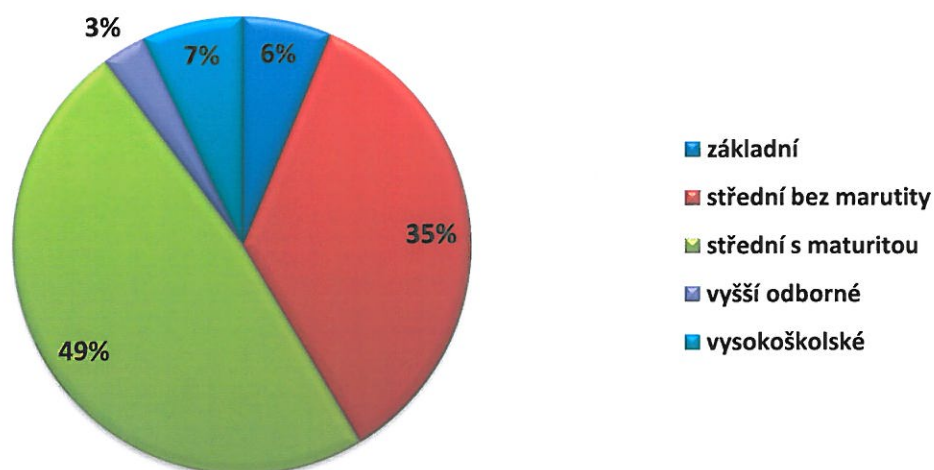
Zdroj: Vlastní šetření

V dotazovaném vzorku převažují ženy. Z celkového počtu 128 respondentů odpovídalo 85 žen (66 %) a 43 mužů (34 %) (obrázek 3.).

B. Socio-ekonomická segmentace

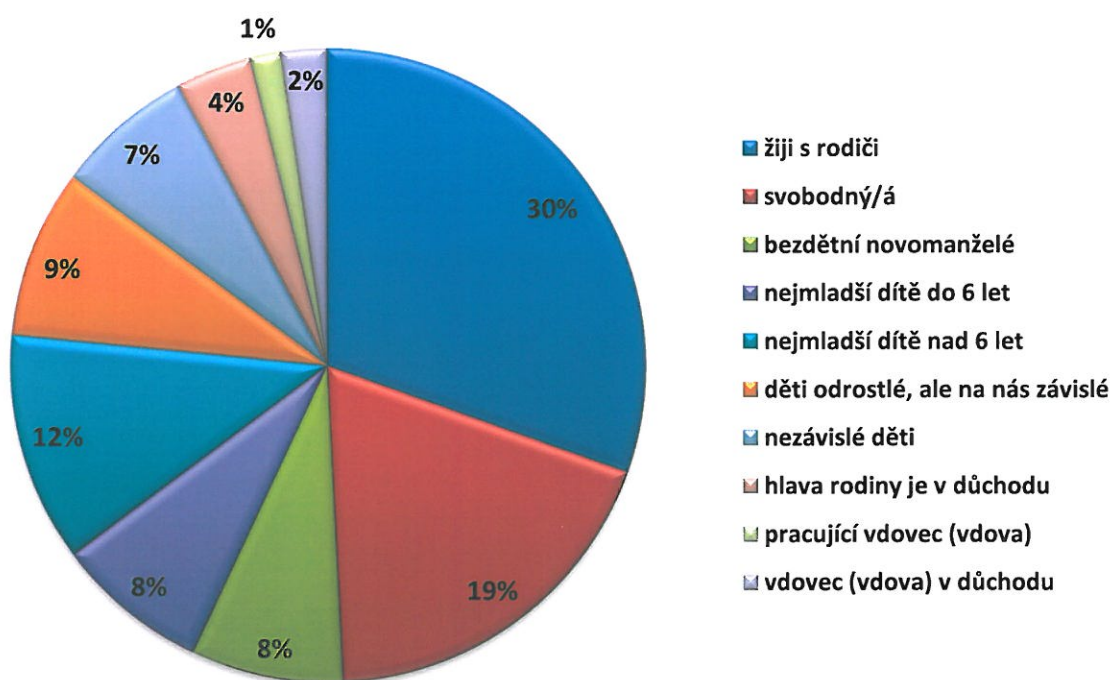
V náhodně vybraném vzorku (obrázek 4.) převládají respondenti s dokončeným středoškolským vzděláním s maturitou (49 %). Nejméně tázaných respondentů mělo dokončeno vyšší odborné vzdělání (pouze 3 %).

Obrázek 4. Vzdělání, n = 128

Zdroj: Vlastní šetření

Obrázek 5. Fáze životního cyklu, n = 128

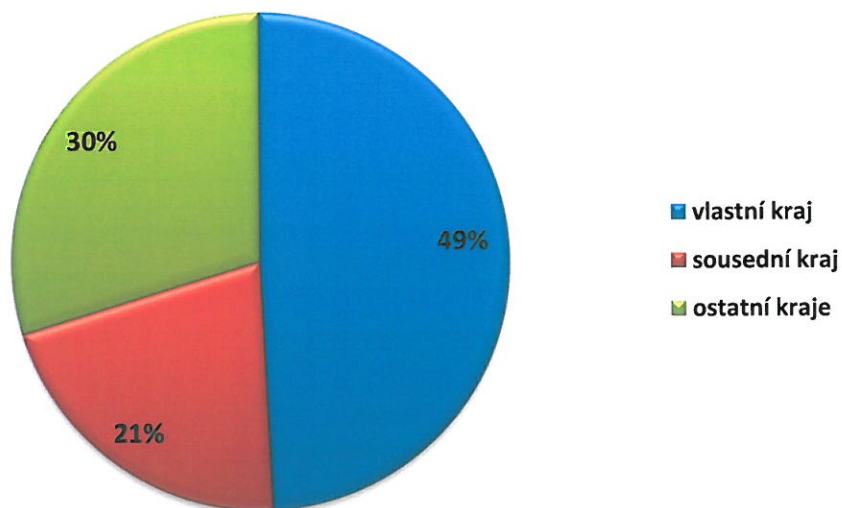
Zdroj: Vlastní šetření

Nejvíce dotazovaných žije s rodiči (30 %) a nejméně (1 %) je pracující vdovec/vdova (obrázek 5.).

C. Geografická segmentace

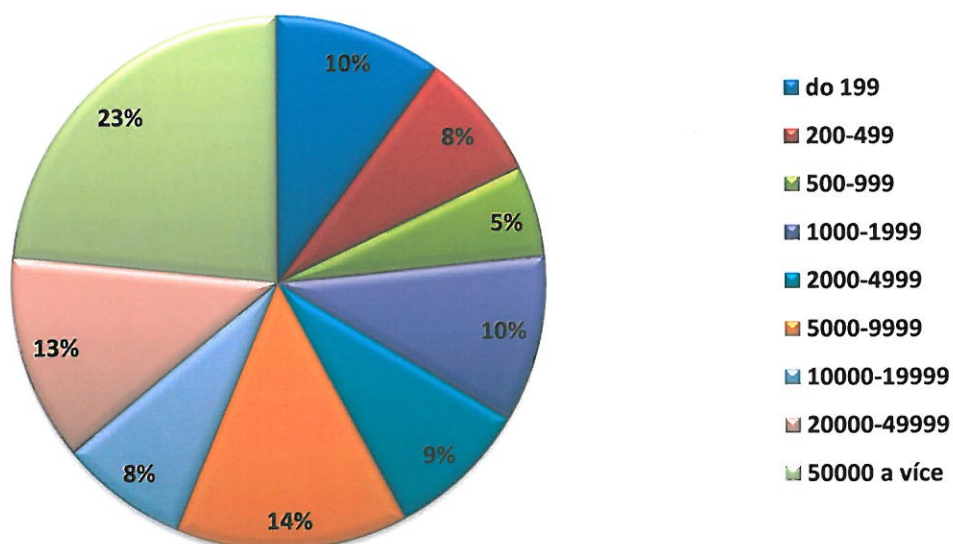
Při zjištění vzdálenosti místa bydliště (obrázek 6.) byly rozříděny jednotlivé vzdálenosti podle krajů na vlastní kraj (Jihočeský kraj), sousední kraje (Středočeský kraj, Plzeňský kraj, kraj Vysočina a Jihomoravský kraj) a ostatní kraje (Praha, Karlovarský kraj, Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královehradecký kraj, Pardubický kraj, Olomoucký kraj, Zlínský kraj a Moravskoslezský kraj). Nejvíce respondentů pochází z Jihočeského kraje (49 %) a nejméně ze sousedních krajů (21 %).

Obrázek 6. Vzdálenost místa bydliště, n = 128

Zdroj: Vlastní šetření

Obrázek 7. Velikost místa bydliště, n = 128

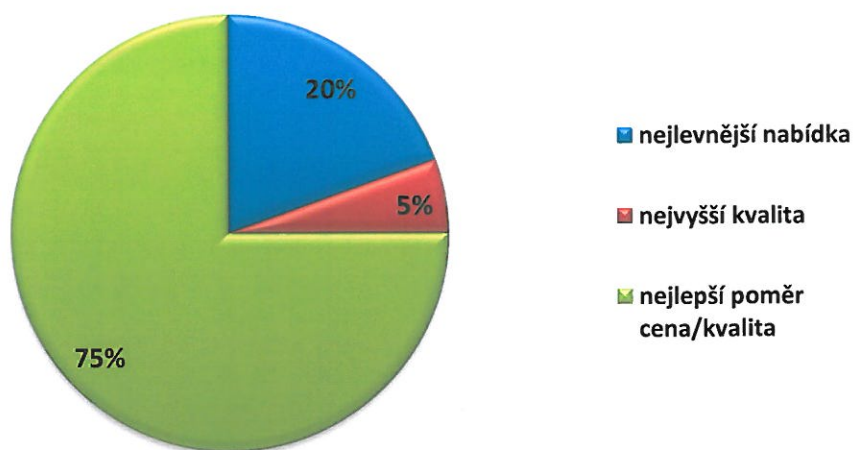
Zdroj: Vlastní šetření klasifikováno podle ČSÚ, www.czso.cz

Nejvíce respondentů (23 %) přijelo z měst, které mají 50 000 a více obyvatel. Nejméně respondentů (5 %) přijelo z obcí, které mají 500 – 999 obyvatel (obrázek 7.).

D. Psychografická segmentace

Nejvíce tázaných (75 %) volí při výběru dovolené nejlepší poměr ceny a kvality. Naopak nejméně tázaných (5 %) volí nejvyšší kvalitu (obrázek 8.).

Obrázek 8. Preference výběru dovolené, n = 128

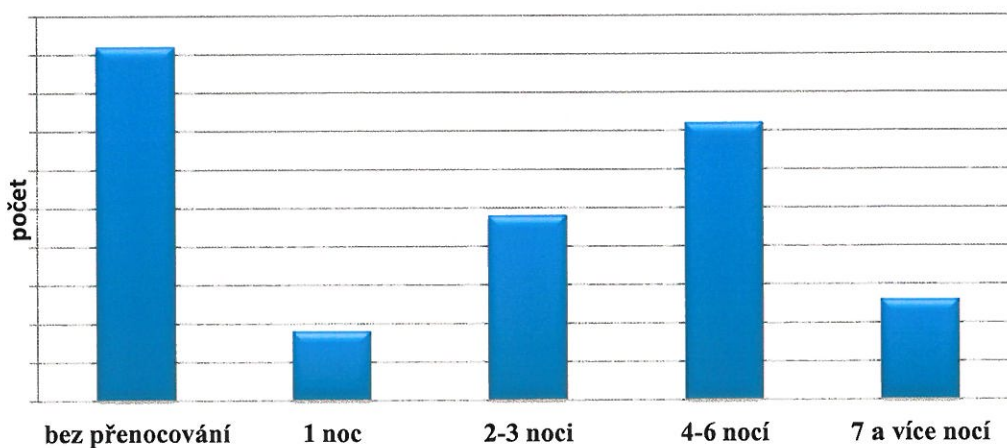

Zdroj: Vlastní šetření

E. Behavioristická segmentace ve vztahu k cestování

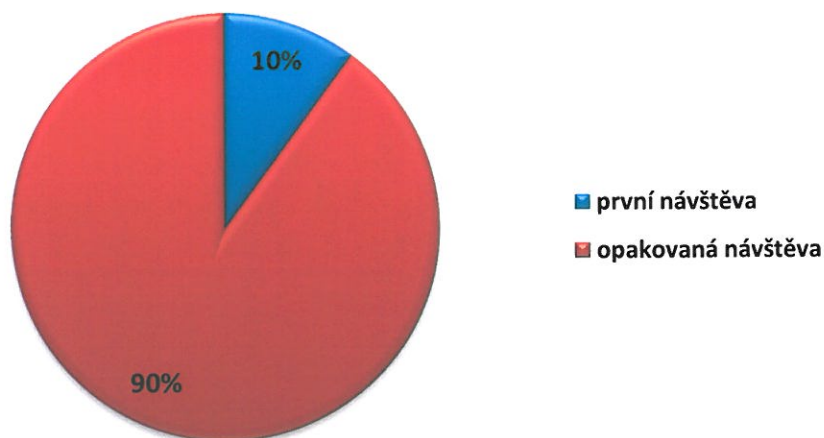
Dotazovaní nejvíce jezdí do vybrané lokality (obrázek 9.) na 1 den bez přenocování (46 respondentů), nejméně dotazovaných zde tráví 1 noc (9 respondentů).

Obrázek 9. Délka dovolené

Zdroj: Vlastní šetření

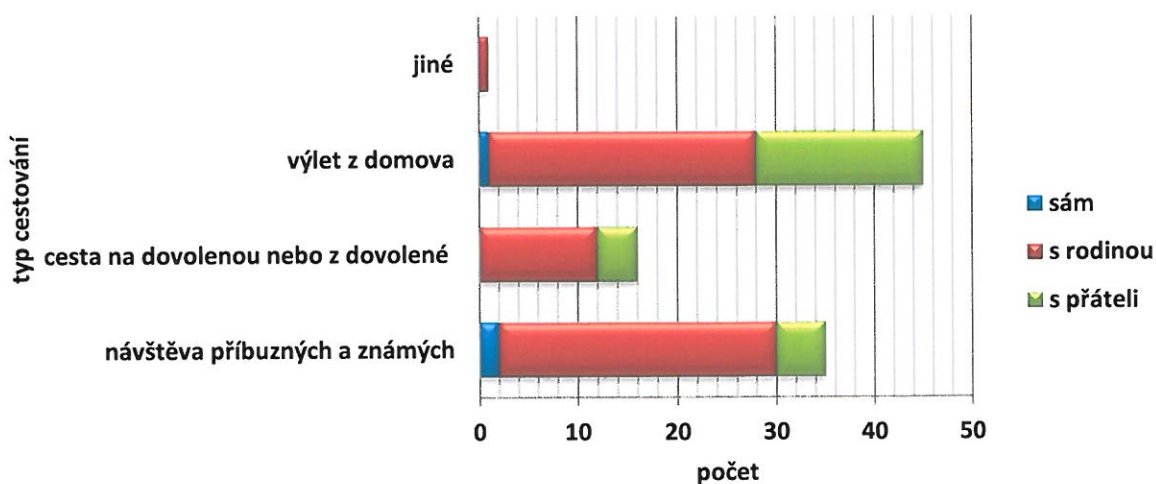
Obrázek 10. Opakovanost návštěvy, n = 128

Zdroj: Vlastní šetření

Při zjišťování, zda je zde respondent poprvé či ne bylo zjištěno, že pouze 10 % respondentů tuto lokalitu navštívilo poprvé a 90 % lokalitu již alespoň jednou navštívilo. Je vidět, že daná lokalita je oblíbená mezi účastníky cestovního ruchu (obrázek 10.).

Obrázek 11. Typ cestování

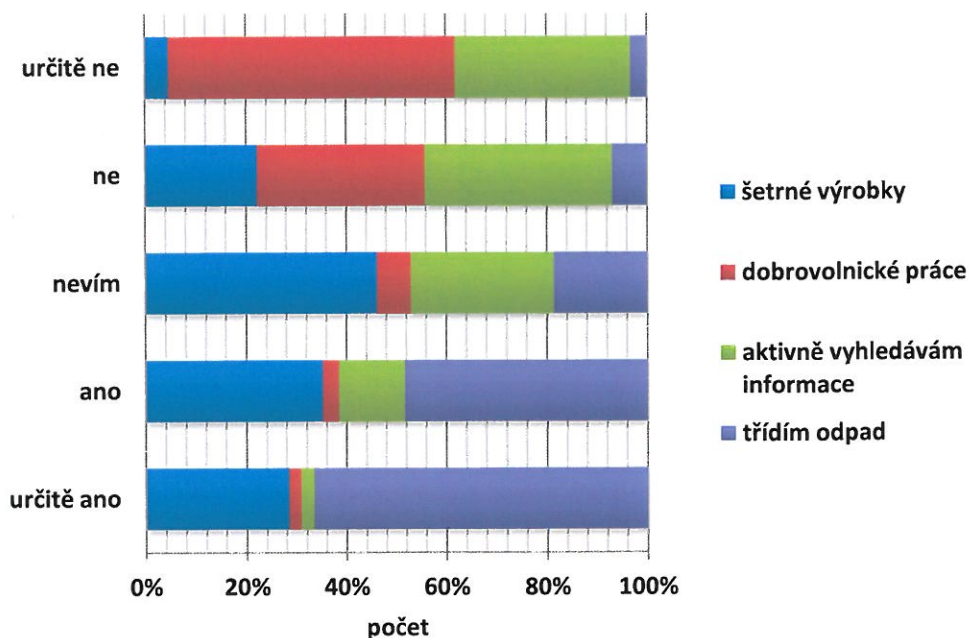
Zdroj: Vlastní šetření

Tázaní navštěvují lokalitu nejčastěji v rámci výletu z domova nejvíce s rodinou. Jeden dotazovaný odpověděl, že Český Krumlov navštívil z důvodu návštěvy lékaře (obrázek 11.).

F. Behavioristická segmentace ve vztahu k prostředí

Z grafu vztah k životnímu prostředí je vidět, že si nejvíce tázaní nejsou jisti, zda dávají přednost výrobkům šetrným k životnímu prostředí, ale snaží se třídít odpad (obrázek 12.).

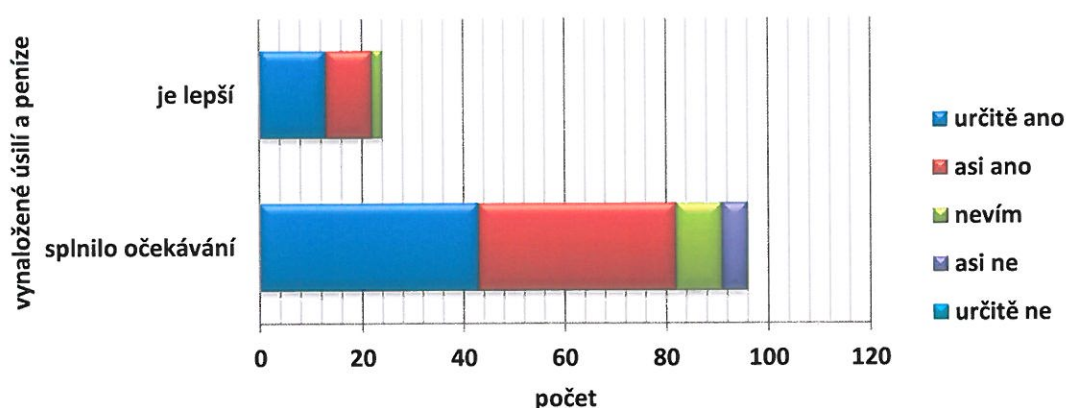
Obrázek 12. Vztah k životnímu prostředí

Zdroj: Vlastní šetření

K dalším zásadním prvkům studovaným v případě chování zákazníků v cestovním ruchu ve vztahu k destinaci patří percepce spokojenosti s místem a jeho ceny vyúsťující v proklamované další chování – vztah těchto tří prvků pro daný vzorek respondentů je v grafech vztahu spokojenosti s cenami a vztahu spokojenosti s očekáváním (obrázek 13. a 14.).

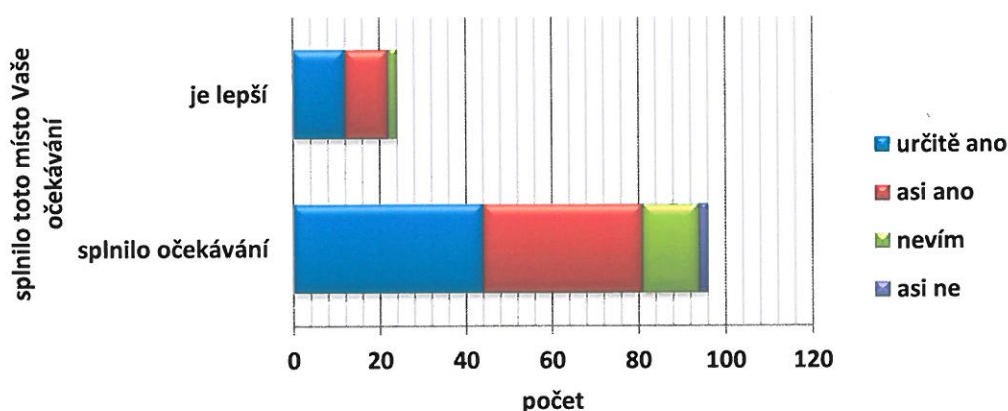
Obrázek 13. Působení místa ve vztahu s vynaloženým úsilím a peněží

Zdroj: Vlastní šetření

Při porovnání, do jaké míry splnilo místo očekávání a zda návštěva místa stála za vynaložené peníze a úsilí, bylo zjištěno, že respondenti hodnotí místo za splňující očekávání, přičemž návštěva je určitě stála za vynaložené peníze a úsilí (obrázek 13.).

Obrázek 14. Působení místa ve vztahu s očekáváním

Zdroj: Vlastní šetření

Při porovnání, do jaké míry splnilo místo očekávání a zda návštěvu místa doporučí svým známým, byly zjištěny téměř stejné výsledky jako v grafu vztahu spokojenosti s cenami (obrázek 13.). Lokalita splnila očekávání a určitě budou účastníci cestovního ruchu místo doporučovat svým známým (obrázek 14.).

4 VÝSLEDKY

4.1 Diverzifikace struktury předpokladů cestovního ruchu

4.1.1 Fyziognomie (přírodní předpoklady)

4.1.1.1 Předpoklady dané atmosférou

Podle klimatického členění, které uvádí Podhorský (Podhorský, 2000), má popisované území podnebí přechodného střeoevropského typu, ve kterém se uplatňují oceánské a kontinentální vlivy. Všeobecně se dá říci, že s rostoucí nadmořskou výškou se zvyšují srážky a klesá teplota vzduchu (str. 14).

Část území je podle klimatické rajonizace zařazena do chladné klimatické oblasti s velmi krátkým až krátkým létem a dlouhou mírnou zimou. Pouze nejnižší polohy kolem Vltavy na severu jsou řazeny k mírně teplé klimatické oblasti s normálním až krátkým létem a normálně dlouhou zimou (Vavruška, Křivancová 2003, str. 165-166).

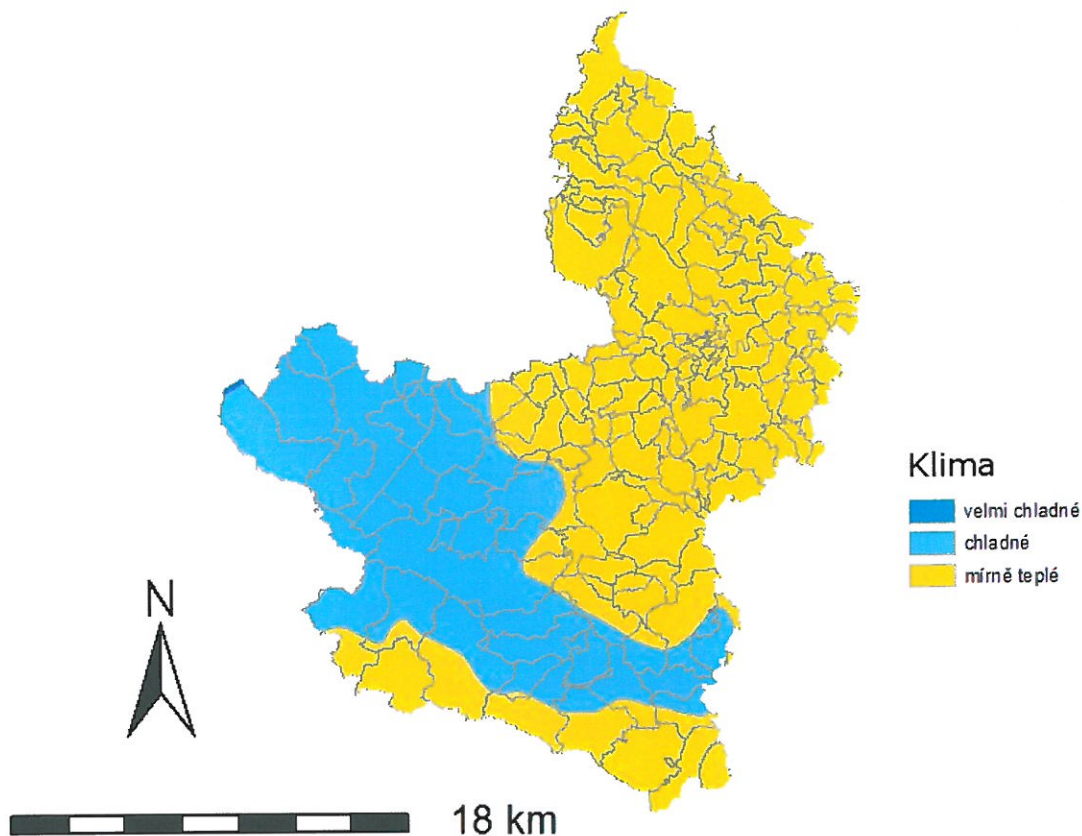
Průměrná roční teplota vzduchu se pohybuje na severovýchodním okraji okresu (v údolích Vltavy, Křemžského potoka) kolem 7 °C, kolem vodní nádrže Lipno I se pohybuje mezi 5,0 °C a 5,5 °C, ve vrcholových polohách Blanského lesa klesá pod 5 °C a na vrcholech Želnavské a Trojmezenské hornatiny pod 4 °C. Vrchol Kletě je přitom díky závětrnému krytu Šumavy asi o 1 °C teplejší než vrcholové polohy hraničního hřbetu v obdobných nadmořských výškách. Celé údolí horní Vltavy je naopak vlivem četných krátkodobých teplotních inverzí v ročním průměru asi o 0,5 °C až 1 °C chladnější než volné polohy ve srovnatelných výškách (Vavruška, Křivancová 2003, str. 166).

V nejteplejších částech okresu trvá velké vegetační období (od dubna do listopadu) v průměru asi 210 dnů. V oblasti Lipna je to už jen 180 až 190 dnů, v polohách nad 100 m méně než 170 dnů. Období s mrazovými dny začíná v nejteplejších částech okresu nejčastěji ke konci první dekády prosince a trvá průměrně 80 dnů. V oblasti Lipna trvá více než 100 dnů, ve vrcholových partiích Šumavy více než 120 dnů (Vavruška, Křivancová 2003, str. 166).

Nejméně atmosférických srážek spadne v severní a severovýchodní části okresu. V údolí Vltavy a Křemžského potoka, v závětrí Blanského lesa, dosahují roční úhrny atmosférických srážek pouze 560 až 600 mm. Rovněž vrchol Kleti má relativně málo srážek,

v průměru 720 mm za rok, také díky závětrří Šumavy. Směrem k jihozápadu množství atmosférických srážek postupně přibývá, v oblasti nádrže Lipno I dosahuje hodnot 800 až 900 mm za rok. K prudkému nárůstu srážkových úhrnů dochází na pravém břehu této nádrže a na pohraničním hřbetu v oblasti Smrčiny, kde shodně dosahují průměrných ročních hodnot kolem 1400 mm (Vavruška, Křivancová 2003, str. 166).

Obrázek 15. Vymezené území podle atmosféry

Zdroj: Vlastní šetření

4.1.1.2 Předpoklady dané hydrosférou

Za hlavní vodní tok tohoto území se považuje Vltava, která pramení na východním svahu Černé hory. Pod Lipnem je dnes její kamenité dno, zaplněné množstvím velkých žulových balvanů, v důsledku odtoku vody z Lipenské nádrže podzemním odpadním tunelem je prakticky bezvodé. Pod Vyším Brodem vytváří Vltava prudký náčepní loket a obrací se k severovýchodu. V následující části toku protéká kaňonovitým údolím s hlubokými zakleslými meandry (Chábera 1998, str. 105).

Hlavními přítoky řeky Vltavy jsou vodní toky Olšina, Polečnice, Křemžský potok. Olšina je 19,3 km dlouhá a pramení pod osadou Květná v Želnavské hornatině. Odvodňuje povodí o ploše 86,46 km². Polečnice pramení nedaleko osady Míšňany v nadmořské výšce 830 m, vtéká do Vltavy v Českém Krumlově hlubokým skalnatým korytem. Pod Kájovem přibírá Polečnice z levé strany 16,2 km dlouhý Chvalšinský potok, vznikající soutokem Lužného a Třebotovického potoka a odvodňujícího jižní svahy Blanského lesa. Celková délka Polečnice je 28,9 km. Křemžský potok vzniká u osady Markov v nadmořské výšce kolem 900 m. Po celé délce svého 29,8 km dlouhého toku má značný sklon. Křemžský potok ústí do Vltavy (Chábera 1998, str. 114).

Mezi další vodní tok můžeme zařadit Blanici, která je pravostranným přítokem Otavy. Je dlouhá 87,7 km. Řeka Blanice pramení na severozápadních svazích Knížecího Stolce. Je známou nejrozsáhlejší národní přírodní památkou k ochraně perlorodky říční (Chábera 1998, str. 117).

Údolní nádrž Lipno I byla vybudována v letech 1952 až 1960 na horním toku Vltavy jako horní stupeň vltavské kaskády. Přehrada je na levém břehu vytvořena okrouhle v délce 80 m gravitačními betonovými bloky s funkčními zařízeními hráze (výpusti, přelivy), na pravém břehu okrouhlé v délce 200 m zemní hrází. Maximální výška přehrady nad základy je 42 m, nad terénem údolí 25 m. Celková délka hráze v koruně je 296 m. Lipenská nádrž je poměrně mělká, její průměrná hloubka je 6,5 m, největší hloubka dosahuje 21,5 m (Chábera 1998, str. 132). Výjimečnou zajímavostí přehrady je 3,6 km dlouhý odpadní tunel od podzemní elektrárny, odvádějící vodu do nádrže ve Vyšším Brodě, označované jako Lipno II (Chábera 1998, str. 135).

Údolní nádrž Lipno II (Vyšší Brod) vyrovnává odtok z Lipna I. přehradní zemní a betonová hráz je 11,5 m vysoká a v koruně 224 m dlouhá. Vytváří nádrž asi 2 km dlouhou, jejíž vodní plocha měří 45 ha (Chábera 1998, str. 135).

Schwarzenberský plavební kanál byl vybudován s přestávkami v letech 1789-1822. Plavební stoka začíná na česko-bavorské hranici u retenční nádrže nedaleko Nového Údolí na jihovýchodním svahu Špičáku v nadmořské výšce 916 m. Kanál byl však stavěn v obráceném směru. Na svém počátku je Schwarzenberský kanál napájen říčkou světlou (Chábera 1998, str. 120). Délka vlastního Schwarzenberského plavebního kanálu měří 44,4 km, jeho šířka mezi břehy v běžném terénu je 3,5 – 4 m, průměrná hloubka dosahuje 1 m. Do kanálu ústí tři boční vodní smyky k plavení dřeva vodou Jezerního, Jeleního a Koňského potoka. V roce 1887 měl velký význam zřízený 3,9 km dlouhý spojovací smyk Želnavský, který spojoval Schwarzenberský kanál s Vltavou a sloužil dopravě dřeva původně

po Vltavě do papírny v Loučovicích a dále i do vnitrozemí a po vybudování lipenské údolní nádrže k bývalému překladišti dřeva u Nové Pece (Chábera 1998, str. 122). Svému původnímu účelu – plavení dřeva a zásobování hlavního města bývalé rakouské monarchie potřebným palivovým a stavebním dřevem, Schwarzenberský kanál dnes pochopitelně již neslouží. Jeho stavba je na mnoha místech značně poškozena, a protože většina vodních zdrojů není do kanálu zapojena, je jeho koryto bezvodé. Kanál je však významným dílem vodní techniky z přelomu 18. a 19. století a významnou technickou památkou (Kučera, Urban 1973, str. 15).

Na sledovaném území se nenacházejí přírodní jezera a je zde málo rybníků. Největším a nejvýše položeným rybníkem v českých zemích je rybník Olšina (731 m n. m., 133 ha).

Dalšími hydrologicky významnými plochami jsou rašeliniště. Jsou to plochy, které jsou vždy nebo pravidelně přesyceny vodou. Na vybraném území se nachází rašeliniště Kapličky, Borková, Kyselov.

4.1.1.3 Předpoklady dané litosférou

Z geomorfologického hlediska je námi popisovaná část Českokrumlovská na jihozápadě obklopena hřebenem Šumavy a ze severu je členěna rozsáhlým masivem Blanského lesa. Významným přírodním bohatstvím jsou lesy, které pokrývají téměř polovinu plochy vybraného území (Podhorský 1999, str. 13).

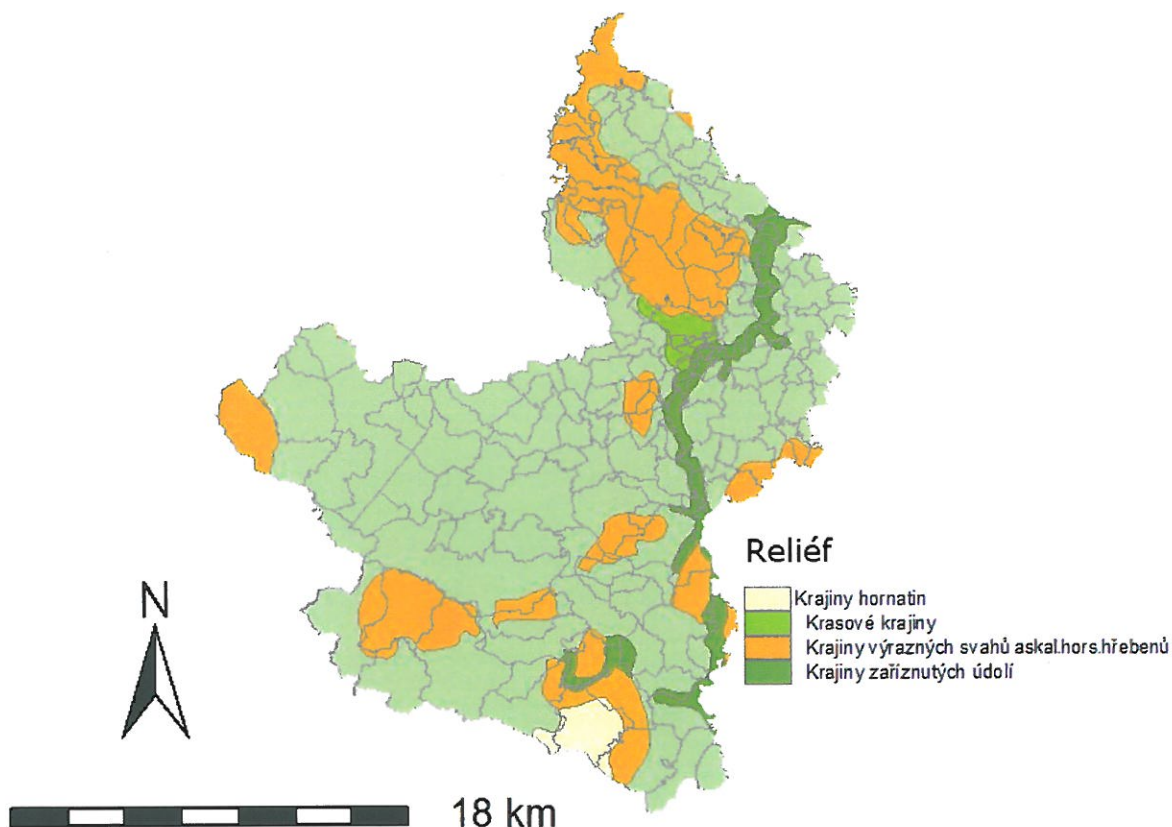
Do daného území zasahuje část Národního parku Šumava a Chráněné krajinné oblasti Šumava, na jehož území se nalézá Chráněná krajinná oblast Blanský les (Průvodce regionem Český Krumlov, str. 2).

Z oblasti Šumavy patří do popisovaného území jižní část pohraničního hřbetu Trojmezenské hornatiny s nejvyšším bodem Smrčinou (1332,5 m n. m.), Vítkovým kamenem (1035,2 m n. m.) a Hvězdou (1012,2 m n. m.), jejímž nejvýchodnějším výběžkem je vrch Luč (932,6 m n. m.). Dále sem patří větší část Želnavské hornatiny s nejvyššími vrcholy Lysou (1228,3 m n. m.), Knížecím stolcem (1228,3 m n. m.) a výrazně modelovaným vrchem Chlum (1190,9 m n. m.) (Novák 2003, str. 162, 164).

Krumlovská vrchovina zahrnuje předhůří Šumavy a Prachatickou vrchovinu, která je tvořena granulitovými masivy a kotlinami v oblasti Blanského lesa, kde je nejvyšším vrcholem Klet' (1 083 m, dosahuje již horských poloh). Toto území je součástí Chráněné krajinné oblasti Blanský les (Kučera, Urban 1973, str. 13).

Mladoňovská vrchovina na severozápadě dosahuje největší výšky Velkým Plešným (1065,8 m n. m.). Jihozápadní část tvoří Frymburská vrchovina s Liščím vrchem (829,1 m n. m.), na jihu až ke státní hranici sahá vrchovina Vyšebrodská s nejvyšším Kravínem (796, 0 m n. m.) a na jihovýchodě se na obou březích Vltavy rozkládá rozsáhlá vrchovina Rožmberská s Poluškou (919,4 m n. m.) (Novák 2003, str. 164-165).

Obrázek 16. Vymezené území podle reliéfu

Zdroj: Vlastní šetření

4.1.1.4 Předpoklady dané biosférou

Květena daného území je velmi pestrá. Kromě běžných druhů, rostoucích ve většině středoevropských pohoří, se zde vyskytují i druhy, mající prokazatelně charakter alpského migrantu, které zřetelně prokazují historické ovlivnění jihočeské oblasti květenou Alp. Jsou to např. kýchavice bílá pravá, šafrán bělokvětý, kamzičník rakouský, řeřišnice třílistá, dřípátka horská, pleška žláznatá, olše zelená, meruzalka alpská (Kučera, Urban 1973, str. 23).

V Českokrumlovském Předšumaví jsou místy zachovány porosty lipových doubrav podobných dubohabřinám, avšak habr zde neroste. Na balvanitých sutích na Vyšebrodsku nalézáme rozsáhlé smrkové bory a březiny, tvořené břízou karpatskou a zakrslými borovicemi. Na zazemněných sutích na ně navazují bory (Máca, Pykal 2003, str. 170).

Většinu plochy původní zonální i azonální vegetace zaujímají tzv. náhradní lesní i nelesní rostlinná společenstva. V kulturních lesích v zóně doubrav převládá borovice lesní, v zóně bučin smrk. Značná část území je odlesněna a pokryta rostlinnými společenstvy kulturních luk a pastvin, nebo využívána jako orná půda. Údolní polohy na četných místech zalily vody rybníků a údolních nádrží (Kučera, Urban 1973, str. 23).

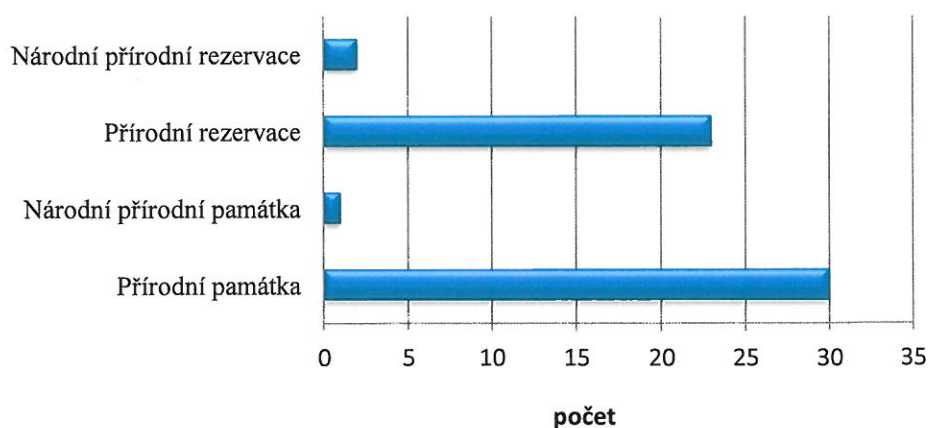
Břehy vodních toků v nižších polohách doprovázejí vrbové olšiny. V okrajových částech jsou luhy s olší šedou, lesní prameniště zde provázejí smrkové olšiny s pestrým bylinným podrostem. Rozsáhlejší terénní sníženiny porůstají podmáčené rohozcové smrčiny, na kontaktu s rašeliništi se nacházejí i rašelinné smrčiny. Typická vrchoviště jsou zde vzácná, jde o několik maloplošných fragmentů v masivu Smrčiny, kde však byl zjištěn i suchopýrek trsnatý (Máca, Pykal 2003, str. 171).

Do fauny řadíme kromě obvyklých druhů malé šelmy, např. lišku, kunu skalní i lesní, tchoře, lasici a vzácněji i jezevce. Již na přelomu 18. a 19. století byly velké šelmy vyhubeny. V Blanském lese žije jelen lesní. Z ptačích druhů se zde vyskytuje datlík tříprstý, sýc rousný či kvíčal, výjimečně čáp bílý a černý. Nejhojnější dravci jsou káně lesní, poštolka obecná a jestřáb lesní, řídkěji i včelojed lesní, krahujec obecný či ostříž lesní. Ve starých bučinách hnízdí holub doupňák, ve skalnatých terénech žije výr velký. Značně jsou rozšířeni obojživelníci a plazi, hojně zmije obecná, ještěrka obecná, ještěrka živorodá, čolek obecný a čolek horský (Podhorský 2000, str. 18).

Popisované území spadá do dvou velkoplošně chráněných území a to Chráněné krajinné oblasti Šumava a Chráněné krajinné oblasti Blanský les. Území CHKO Šumava zaujímá vlastní horský celek a místy i pruh obvodové vrchoviny v podhůří na území krajů Jihočeského a Západočeského (Kučera, Urban 1973, str. 39).

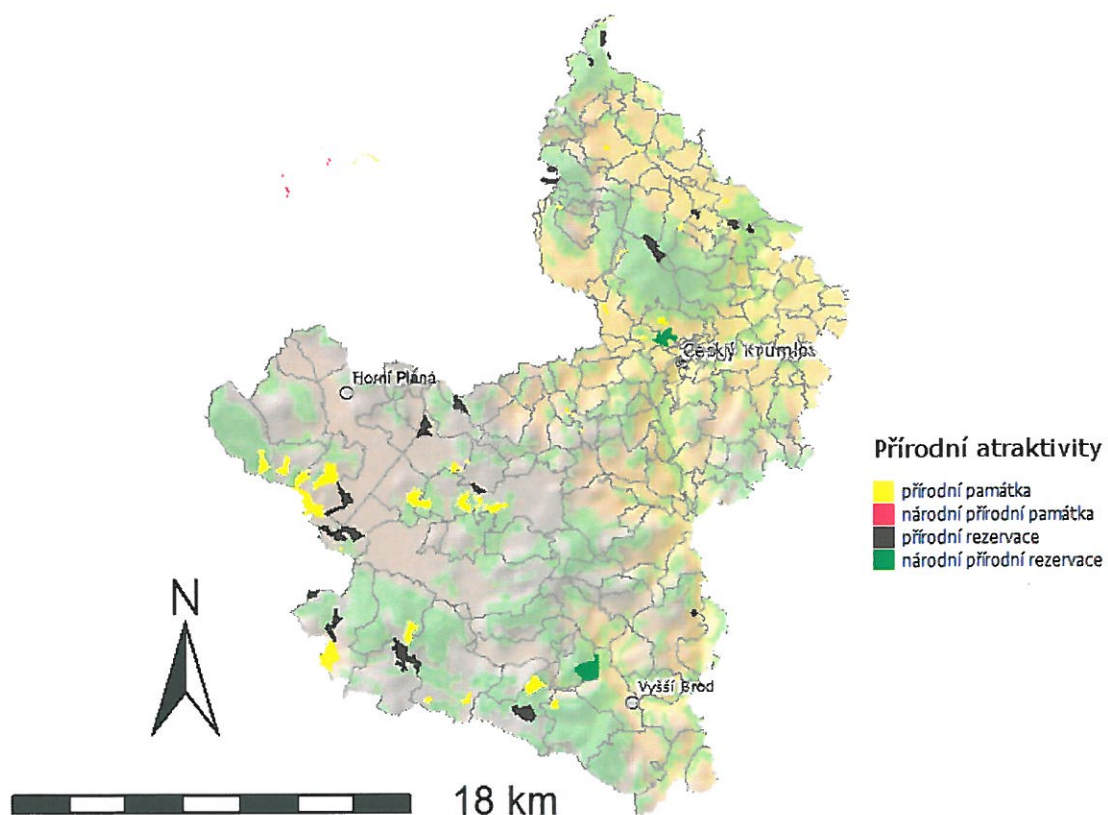
V dané lokalitě se nachází celkem 56 maloplošně chráněných území (obrázek 17.). Nejčastěji jsou zastoupeny přírodní památky, kterých je 30. Dále zde nalezneme 23 přírodních rezervací, 2 národní přírodní rezervace a 1 národní přírodní památku.

Obrázek 17. Maloplošná chráněná území

Zdroj: Vlastní šetření

Obrázek 18. Vymezené území podle maloplošného chráněného území

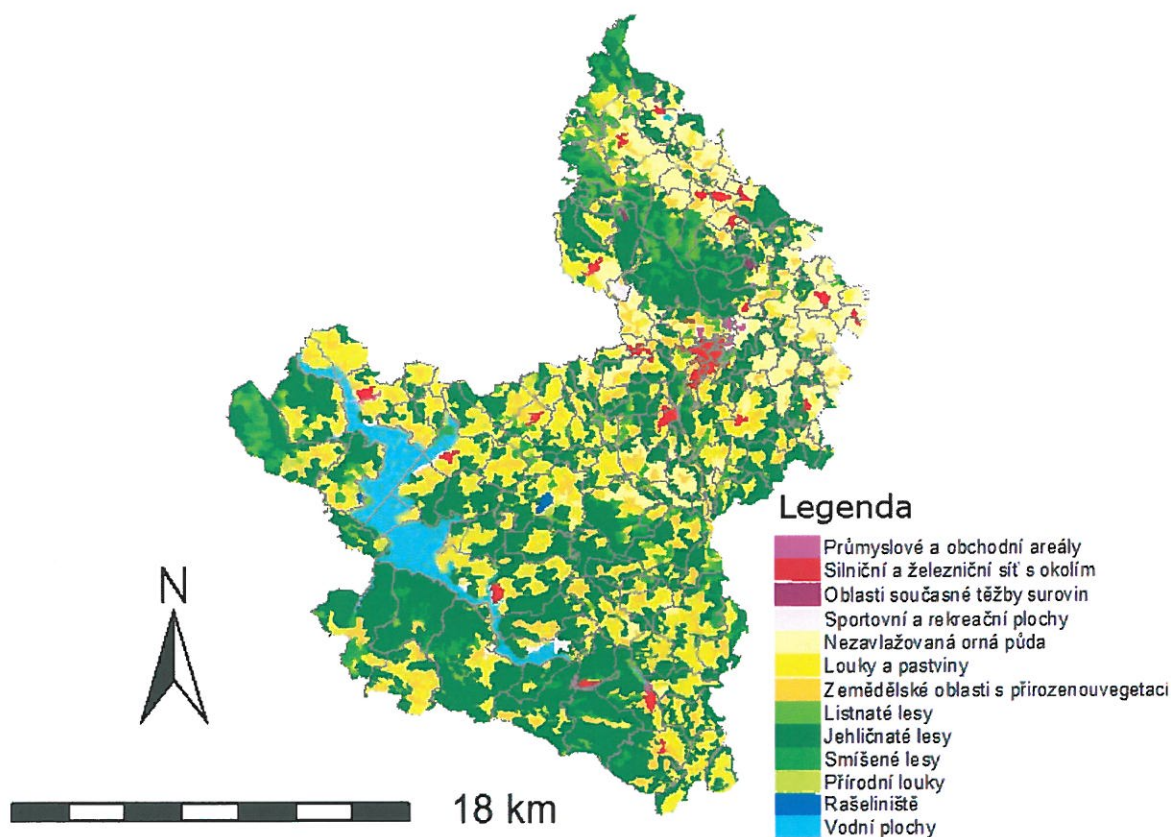

Zdroj: Vlastní šetření

4.1.1.5 Předpoklady dané krajinou

Koeficient ekologické stability je poměrové číslo, které nám udává poměr ploch tzv. stabilních a nestabilních krajinných prvků ve zkoumaném území (Vokurka, 2004).

Obrázek 19. Vymezení území podle jednotek CORINE 2000

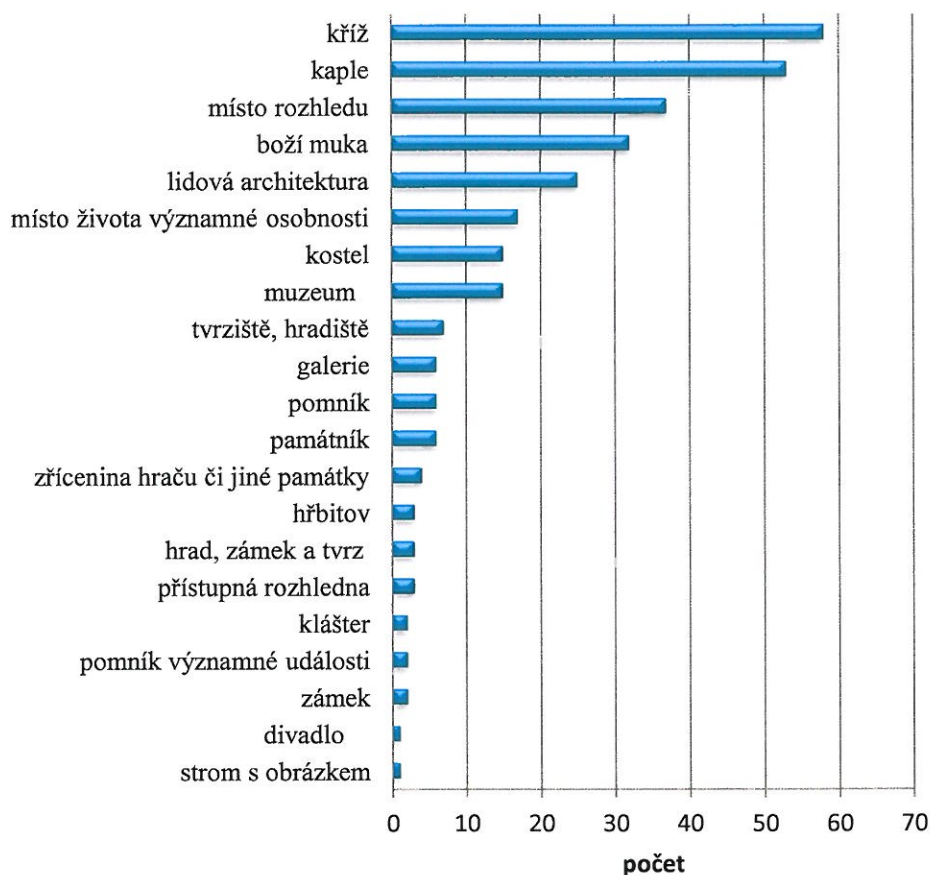
Zdroj: Vlastní šetření

Databáze Corine 2000 nám znázorňuje druhy povrchů popisovaného území (obrázek 19.). Na sledovaném území se nejvíce vyskytují lesy (smíšené, jehličnaté i listnaté) a zemědělské oblasti s přirozenou vegetací. Nachází se zde také louky a pastviny a nezavlažovaná orná půda. Převážně na severu je možné najít průmyslové a obchodní areály, oblasti současné těžby surovin a silniční a železniční síť. Dále jsou v popisované oblasti zastoupeny sportovní a rekreační plochy, rašeliniště a vodní plocha.

4.1.2 Kultura (kulturně historické předpoklady)

V popisované oblasti se nachází 298 kulturně-historických atraktivit. Z toho je zde 21 typů a to nejvíce křížů (58) a kaplí (53) (obrázek 20.).

Obrázek 20. Kulturně-historické atraktivity

Zdroj: Vlastní šetření

4.1.2.1 Náboženství a vzdělávání

O počátcích křesťanství v jižních Čechách není známo nic jistého. Cisterciáci byli prvními řeholníky, kteří se usadili na sledovaném území. Byli povoláni Vokem z Rožmberka do kláštera Vyšší Brod. Český král Přemysl Otakar II. nechal založit roku 1263 cisterciácký klášter Zlatá Koruna (Sdružení Oficiálního informačního systému Český Krumlov, 1999).

V 15. století patřilo námi sledované území k silně katolicky orientovaným centrům Čech. Katolickým styčným bodem pro Čechy se stal právě Český Krumlov. Byla to již doba

úpadku církevního života, který si promítal i do klášterů (Sdružení Oficiálního informačního systému Český Krumlov, 1999).

Významnou roli v rekatolizaci hráli jezuité, které do Českého Krumlova povolal roku 1584 Vilém z Rožmberka a roku 1591 jim předal patronát nad českokrumlovskou farou. Pro katolickou církev zaznamenal velkou ztrátu skon Viléma Rožmberka. Jeho nástupce byl Petr Vok, který se hlásil k Jednotě bratrské. Roku 1618 za stavovského povstání byli vyhnáni i českokrumlovští jezuité, kteří se vrátili ze svého rakouského azylu do Krumlova krátce po bitvě na Bílé hoře. V letech 1627–1628 byla katolická víra prohlášena za jedinou povolenou (Sdružení Oficiálního informačního systému Český Krumlov, 1999).

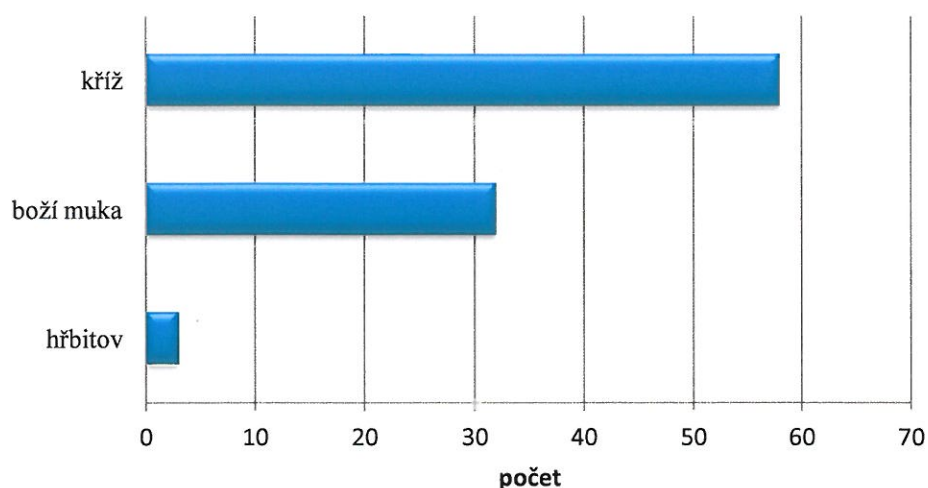
Od druhé poloviny 17. století se pomalu začaly stabilizovat církevní, společenské i hospodářské poměry. Došlo k rozkvětu obou cisterciáckých klášterů. Klášter Vyšší Brod dosáhl vysokého počtu mnichů – 58, a klášter Zlatá Koruna patřil za opata Matěje Aleše Ungara ke vzorovým klášterům celé českomoravské cisterciácké provincie (Sdružení Oficiálního informačního systému Český Krumlov, 1999).

Koncem 18. století na bohatý náboženský život tvrdě dopadla osvícenská racionalizace reforem císaře Josefa II. Byly bourány i nosné prvky náboženského a společenského života. Kromě mnoha kaplí se rušila i poutní místa a zakazovaly se poutě. Zrušil se klášter ve Zlaté Koruně, který byl prodán knížeti Janu ze Schwarzenberku, klášter byl do roku 1908 využíván pouze pro hospodářské účely. Dnes slouží jako památkový objekt (Sdružení Oficiálního informačního systému Český Krumlov, 1999).

V roce 1941 zrušilo gestapo klášter Vyšší Brod. Hrstku českých cisterciáků rozpustili komunisté roku 1950. Klášterní život ve Vyšším Brodě byl obnoven roku 1990 a je nyní jedním ze dvou „živých“ mužských klášterů cisterciáckého řádu v České republice (Sdružení Oficiálního informačního systému Český Krumlov, 1999).

V dané lokalitě se nachází 58 křížů, 32 božích muk a 3 historické hřbitovy (obrázek 21.).

Obrázek 21. Četnost výskytu atraktivit

Zdroj: Vlastní šetření

4.1.2.2 Řemesla

Konec 15. a počátek 16. století byl pro řemesla obdobím rozvoje. Aktivní podpora řemeslné výroby se projevila v udělování cechovních artikulů řemeslníkům v rožmberských městských lokalitách. Do konce 15. století jsou z Krumlova známá statuta řezníků, ševců, krejčích, kameníků. V první polovině 16. století přibývají soukeničtí tovaryši, sladovníci a spojená kovodělná řemesla. Počátkem 16. století existovala velmi rozvinutá struktura řemeslnických cechů i náboženských bratrstev. Ceny na rožmberském dominiu zůstávají otevřené pro vstup nových členů, nízké vstupní poplatky neznemožňují žádnému řemeslníkovi vstup mezi cechovní mistry (Pátková 1998, str. 62).

Cechy sv. Marie Magdaleny, Všech svatých a sv. Víta lze hledat mezi sdruženími pekařů a mlynářů, knapů a řezníků. V minoritském klášteře mají své oltáře organizace tovaryšů. V klášteře byl pouze jediný mistrovský cech a to hrnčířský (Pátková 1998, str. 65-66).

Při rozvoji dopravních komunikací měly mimořádný význam stavba a provoz tratě koněspřežní železnice České Budějovice – Linec. Průmyslová revoluce zasáhla tento pohraniční kraj jen okrajově, skutečně významným podnikem zde byly jen papírny ve Větřní, některé dřevozpracující závody a v dobách největší slávy i několik skláren (Hloušek a kol. 2004, str. 24).

4.1.2.3 Architektura

Doba gotická znamená obrovské kulturní ale i hospodářské vzepětí. Přemysl Otakar II. zakládá klášter ve Zlaté Koruně. Vok z Rožmberka nechal postavit klášter ve Vyšším Brodě a Rožmberkové Krumlov, hrad Rožmberk nad Vltavou a Vítkův Kámen (Sdružení Oficiálního informačního systému Český Krumlov, 1999).

Od sklonku 15. století začínají pronikat myšlenky italského humanismu a renesance. Tradice gotiky je však v českém prostředí velmi silná, proto se renesance plně uplatňuje až za Viléma z Rožmberka. Vilém z Rožmberka nechal pod vedením italských umělců přestavět původní gotický hrad v honosné renesanční sídlo. Přestavby se ovšem týkaly i měšťanských domů a dalších objektů. Vznikají letohrádky a lovecké záměčky, jejich stěny zdobí renesanční malby a galerie rodinných portrétů (Sdružení Oficiálního informačního systému Český Krumlov, 1999).

V druhé polovině 15. století se na sledovaném území uplatnila pozdní gotika, která zde zanechala mnoho památek vysoké kvality, například platika tzv. krásného slohu a gotické deskové malířství (Sdružení Oficiálního informačního systému Český Krumlov, 1999).

Období baroka se označuje obdobím návratu k Bohu a zvýšení zájmu o sakrální umění. Dochází k úpravám, ale i k novostavbám klášterů, kostelů, kapliček, božích muk a poutních míst, sem se řadí například Kájov (Sdružení Oficiálního informačního systému Český Krumlov, 1999).

Ve sledované oblasti převládá na přelomu 18. a 19. století lidová architektura. V oblasti výtvarného umění je typická lidová podmalba na skle (Sdružení Oficiálního informačního systému Český Krumlov, 1999).

Cisterciácký klášter Vyšší Brod byl založen roku 1259 Petrem Vokem z Rožmberka. Výstavba kláštera trvala do konce 14. století. Roku 1422 byl klášter i s městečkem vypálen, brzy ovšem došlo k jeho obnovení. Vyšebrodský klášter je architektonickou dominantou města, dodnes se zachoval celý areál i s částí opevnění, které bylo vybudováno husity po vypálení města. Součástí kláštera je také kostel Nanebevzetí Panny Marie, který byl budován v průběhu 13. a 14. století. Poslední rekonstrukce a přestavba do novogotického slohu proběhla v letech 1830 až 1862. Mezi nejzajímavější části kostela patří raně gotická čtvercová kapitulní síň, která byla do poloviny 16. století pohřebištěm řadových opatů. Dále křížová chodba obklopující rajský dvůr se studnou. Velmi cenná je barokní klášterní knihovna, která obsahuje vzácné staré tisky a rukopisy. V části kláštera sídlí Poštovní

muzeum s expozicí o dějinách pošty v naší zemi a výstavou kočárů (Podhorský 2005, str. 14-16).

Dominantou obce Zlatá Koruna je stejnojmenný klášter, který byl založen roku 1263 Přemyslem Otakarem II. Jméno kláštera je odvozeno od původního názvu Svatá Trnová Koruna, ten vznikl podle údajného trnu z Kristovy koruny, který Přemysl Otakar II. získal od francouzského krále Ludvíka IX. Svatého a daroval klášteru. Za husitských válek byl klášter dvakrát vypálen. V 2. polovině 17. století patřil mezi nejvýznamnější kláštery v zemi. V té době byl barokně přestavěn. Jádrem kláštera je rajský dvůr, který obklopuje křížová chodba. Nejstarší klášterní stavbou je patrová kaple Andělů strážných. V 2. polovině 14. století byl dokončen kostel Nanebevzetí Panny Marie. Vybavení třílodního kostela je převážně barokní. Gotické jádro má budova malého konventu, ovšem všechny budovy kláštera byly barokně upraveny. V 2. polovině 18. století byla většina interiéru vyzdobena rokokovými malbami (Podhorský 2005, str. 10-11).

Mezi technické památky této oblasti se řadí Grafitový důl v Českém Krumlově, mosty v Českém Krumlově, Schwarzenberský plavební kanál, Vodní nádrž a elektrárna Lipno a mnoho dalších.

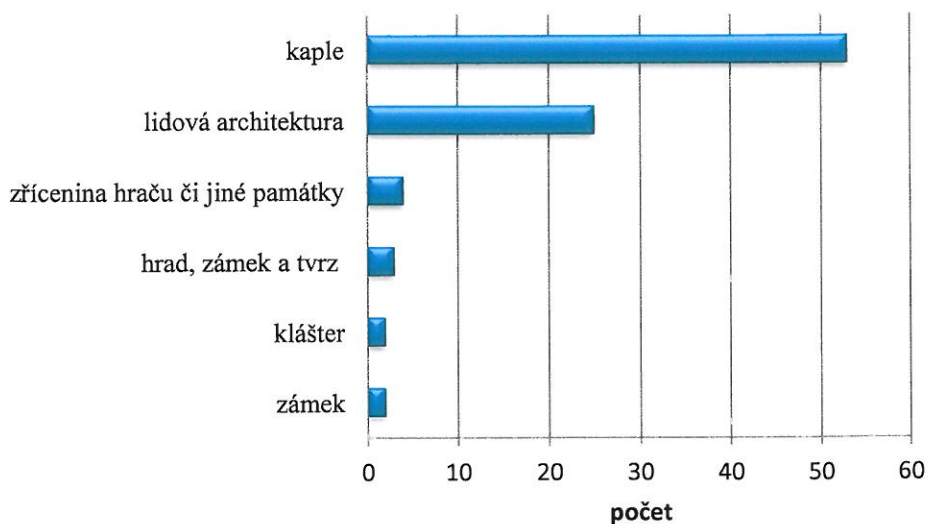
V grafitovém dole v Českém Krumlově se dříve těžila tuha. V době bronzové a v další době železné ji naši předkové využívali jako příměs do keramiky, později se začala používat k výrobě tužek. V grafitovém dole se i dnes pracuje (Obůrková 2006, str. 74).

Schwarzenberský plavební kanál spojil povodí Vltavy a Dunaje. Je největší šumavskou technickou památkou. Dříve byl využíván pro plavení polenového dřeva ze Šumavy do Vídně. Napájely jej vody z Plešného jezera a téměř třiceti potoků. Samotná stavba proběhla ve dvou etapách. Některé části kanálu se přestaly užívat již koncem 19. století (Obůrková 2006, str. 75).

Lipenská přehrada vznikla v letech 1952-1959 jako nejvýše položený stupeň vltavské kaskády. Lipno je 48 km dlouhé, jeho plocha představuje 4 870 ha, je poměrně mělké. U lipenské hráze stojí nenápadná budova vodní elektrárny (Obůrková 2006, str. 79).

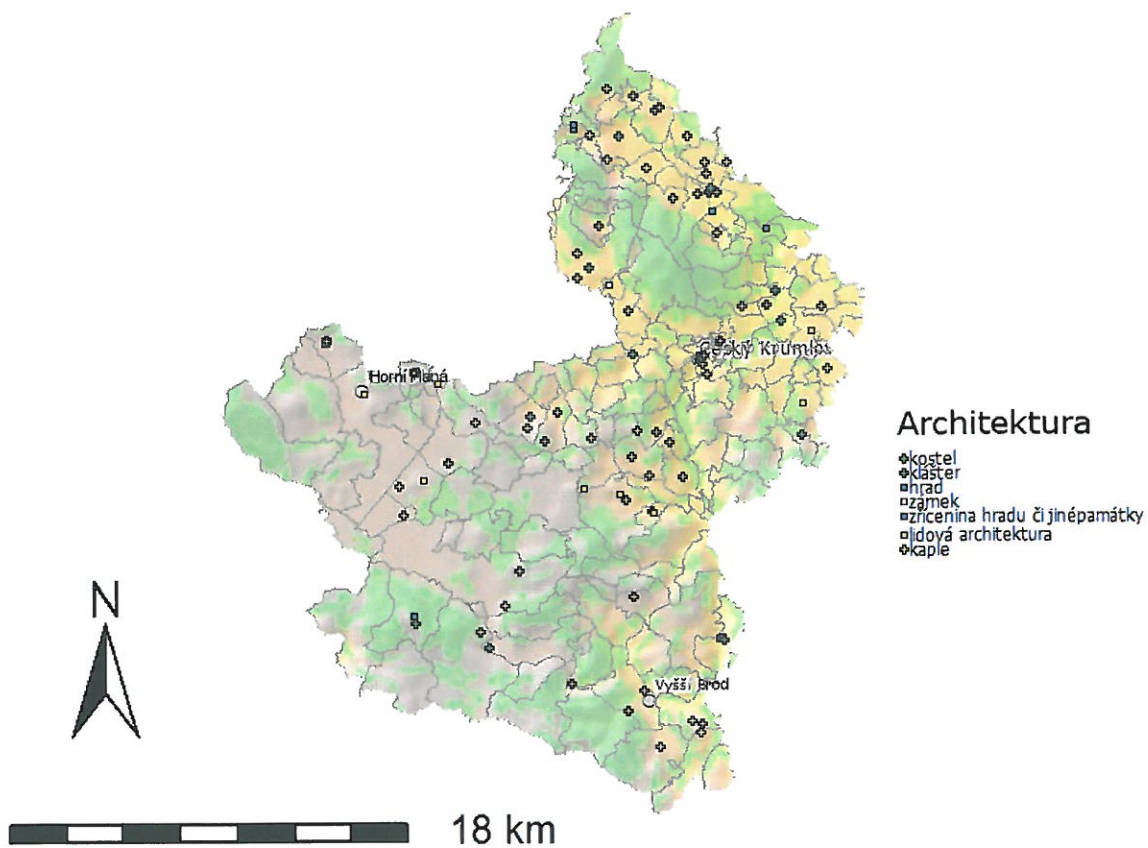
V popisované oblasti je možné najít 53 kaplí, 25 lidových architektur, 4 zříceniny hradu či jiné památky, 3 hrady, zámky a tvrze, 2 kláštery a 2 zámky (obrázek 22.).

Obrázek 22. Četnost výskytu atraktivit

Zdroj: Vlastní šetření

Obrázek 23. Vymezení území podle architektury

Zdroj: Vlastní šetření

4.1.2.4 Historie

Mezi nejstarší doklady pobytu člověka na tomto území jsou primitivní kamenné nástroje, jejichž stáří se odhaduje přibližně na 250 000 let. Ojedinelými nálezy z doby před 80-40 000 lety jsou pozůstatky ulovených zvířat včetně mamuta, ohniště, kamenných nástrojů, které byly nalezeny v Dobrkovické jeskyni nedaleko Českého Krumlova (Podhorský 1999, str. 14).

S dobou bronzovou, kolem 1000 let před naším letopočtem, jsou spojeny pozoruhodné nálezy. Z archeologické lokality Dívčí Kámen jsou známy nálezy keramických nádob, bronzových zbraní a šperků (Hloušek a kol. 2004, str. 23).

Několik desetiletí před změnou letopočtu pronikli na toto území Keltové. Keltové rýžovali zlato, těžili grafit a železnou rudu a budovali mohutná hradiště (oppida). Následovali je Germáni. V průběhu 7. a na počátku 8. století přišli na jih Slované, kteří zde vybudovali mnoho vesnických sídlišť a důmyslně opevněných hradišť (Hloušek a kol. 2004, str. 23).

Nejvýznamnějším českým rodem byli Vítkovci, jejichž nejstarším známým představitelem byl Vítek z Prčic. Vítek z Prčic byl považován za praotce rodů pánů z Rožmberka, z Krumlova, z Hradce a z Landštejna (Kubíková 1999, str. 8).

Vítkovci založili hrad Rožmberk a o něco později i hrad Český Krumlov, v jehož blízkosti vzniklo i poddanské město. V roce 1259 dochází z jejich iniciativy k založení cisterciáckého kláštera Vyšší Brod. Cisterciáci, kteří byli kulturně spjatí s kultivovaným francouzským prostředím, šířili svébytné umělecké podněty, zakládali nové vesnice a propagovali moderní postupy v zemědělství (Kubíková 1999, str. 8-9).

Po vymření pánů z Krumlova zdědili Český Krumlov Rožmberkové. Rožmberkové byli nazýváni páni erbu červené pětilisté růže. Po tři sta let vlastnili souvislou pozemkovou držbu, kterou tvořila klíčová panství s řadou měst, městeček a vesnic. Rožmberkové zaujímali přední pozice mezi šlechtou v Českém království (Bůžek 1998, str. 11).

Od císaře Ferdinanda II. Habsburského obdržel rakouský rod Eggenberků českokrumlovské panství roku 1622. Rožmberk připadl Buquoyům (Českokrumlovsko a Novohradské hory 2004, str. 24).

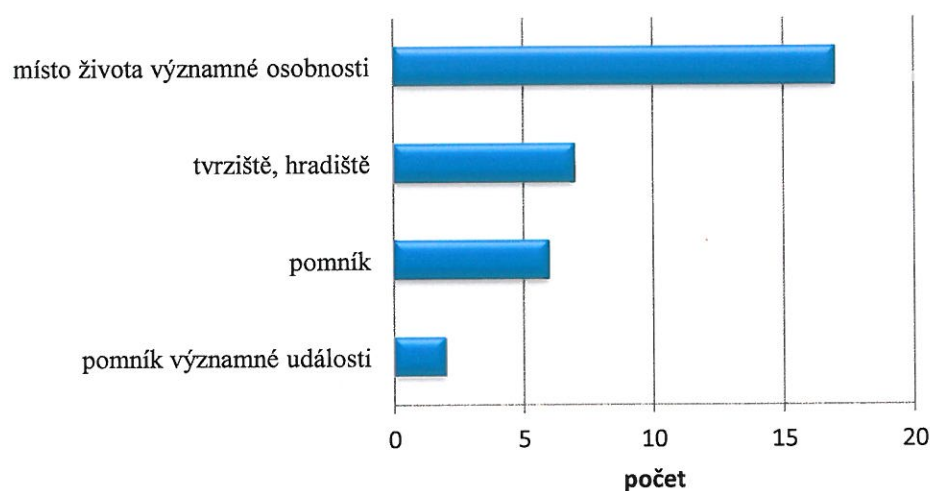
Po vymření rodu Eggenberků, roku 1710, byl jejich majetek zděděn německým knížecím rodem Schwarzenberků. Kníže Josef Adam ze Schwarzenberku nechal založit barokní zámecké divadlo v Českém Krumlově. Od konce 18. století nastává v celé oblasti hospodářský a kulturní útlum. Schwarzenberkové se přesídlili na zámek Hluboká

nad Vltavou. Český Krumlov ztratil charakter rezidenčního sídla a získal rysy provinčního města (Sdružení Oficiálního informačního systému Český Krumlov, 1999).

Při vzniku Československé republiky v roce 1918 převládalo na daném území německy mluvící obyvatelstvo. Za 2. světové války, v období protektorátu Čechy a Morava, bylo sledované území připojeno k německé říši. Po válce se pohraničí po nuceném vysídlení německého obyvatelstva vylidnilo, a mnoho osad zcela zaniklo (Českokrumlovsko a Novohradské hory 2004, str. 25-26).

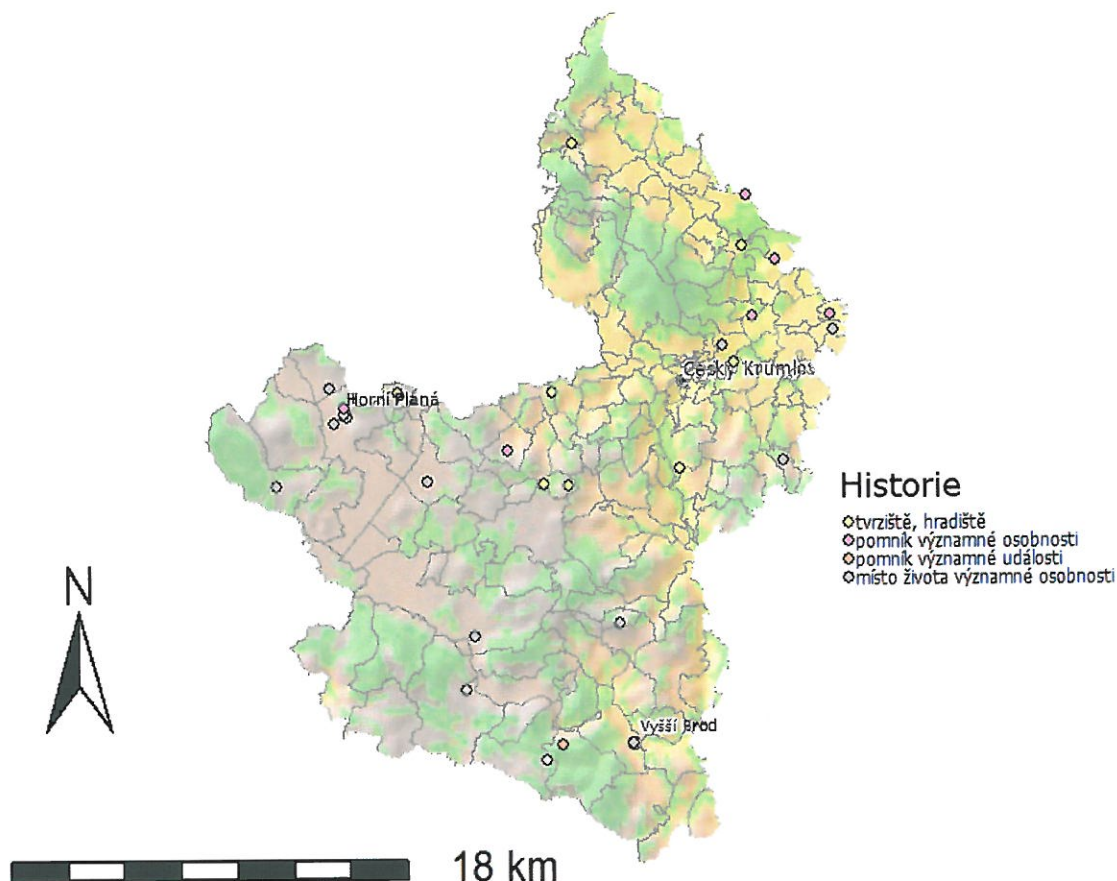
Na sledovaném území se nachází 17 míst života významných osobností. Dále se zde nachází 7 tvrzišť a hradišť, 6 pomníků významných osobností, 2 pomníky významných události (obrázek 24.).

Obrázek 24. Četnost výskytu atraktivit

Zdroj: Vlastní šetření

Obrázek 25. Vymezení území podle historie

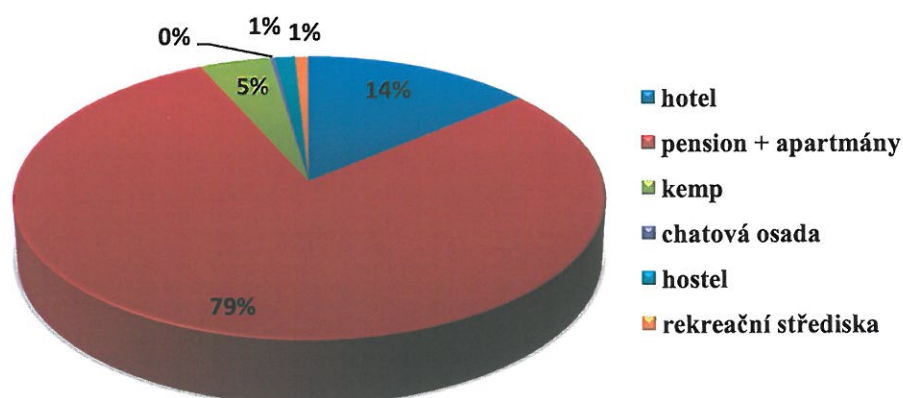
Zdroj: Vlastní šetření

4.1.3 Superstruktura

4.1.3.1 Materiálně-technická základna cestovního ruchu

Materiálně-technická základna cestovního ruchu je charakterizována působením ubytovacích a stravovacích zařízení a turistických/informačních/návštěvnických center. Z vytvořené databáze ubytovacích zařízení jsme sledovali počty jednotlivých typů ubytovacích zařízení (hotely, pensiony, apartmány, kempy, chatové osady, hostely a rekreační střediska). Celkem bylo zaznamenáno 391 ubytovacích zařízení (obrázek 26.). Nejvíce zastoupeny jsou pensiony a apartmány (310). Vysoký počet je také hotelů (55), a dále kempů (17). Menší podíl má hostel (5), rekreační střediska (3) a chatová osada (1).

Obrázek 26. Četnost výskytu ubytovacích zařízení, n=128

Zdroj: Vlastní šetření

Námi popisovaná oblast je turisticky velmi lákavá a hojně navštěvována, proto se zde nachází řada turistických informačních center, které jsou rozmístěny rovnoměrně v celé oblasti. Tato turistická informační centra nalezneme téměř v každém městě, nebo větší obci popisované oblasti. V každé větší obci existuje minimálně jedna možnost stravovacího zařízení.

4.1.4 Vhodnost území pro provozování aktivit

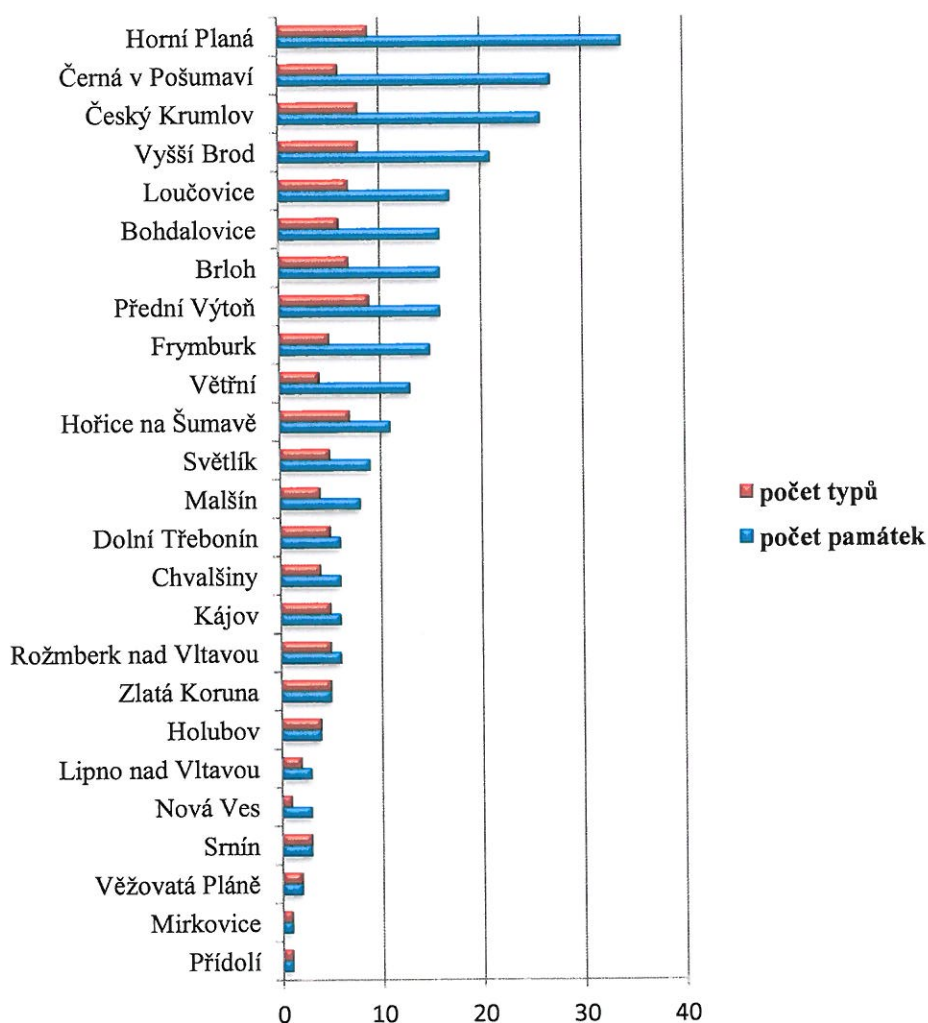
Bína (2002) rozlišuje dva základní okruhy v rámci cestovního ruchu a to přírodní a kulturní. Námi sledované území je velice diferencované z pohledu členitosti terénu a přírodních předpokladů. Přírodní subsystemy zde nacházíme především pro pěší a horskou turistiku, cykloturistiku a lyžařskou turistiku. Dále cesty za přírodními pozoruhodnostmi, za rekreací typu lesy/hory, cesty za rekreací u vody a vodní turistiku. Kulturní subsystem zde zahrnuje cesty za poznáváním historických památek, do muzeí, na kulturní a sportovní akce.

4.2 Rovnoměrnost rozmístění předpokladů cestovního ruchu.

4.2.1 Kultura a historie (kulturně historické předpoklady)

Z obrázku 27. je možné vidět, že největší počet kulturně-historických památek popisovaného území se nachází na území obce Horní Planá (34 památek). Dalšími obcemi s vysokou koncentrací památek je obec Černá v Pošumaví (27 památek), Český Krumlov (26 památek), a dále například Vyšší Brod (21 památek). Nejméně památek se nachází v obci Věžovatá Pláně (2 památky), Přídolí (1 památka), Mirkovice (1 památka).

Obrázek 27. Počet památek a jejich typů podle obcí v oblasti

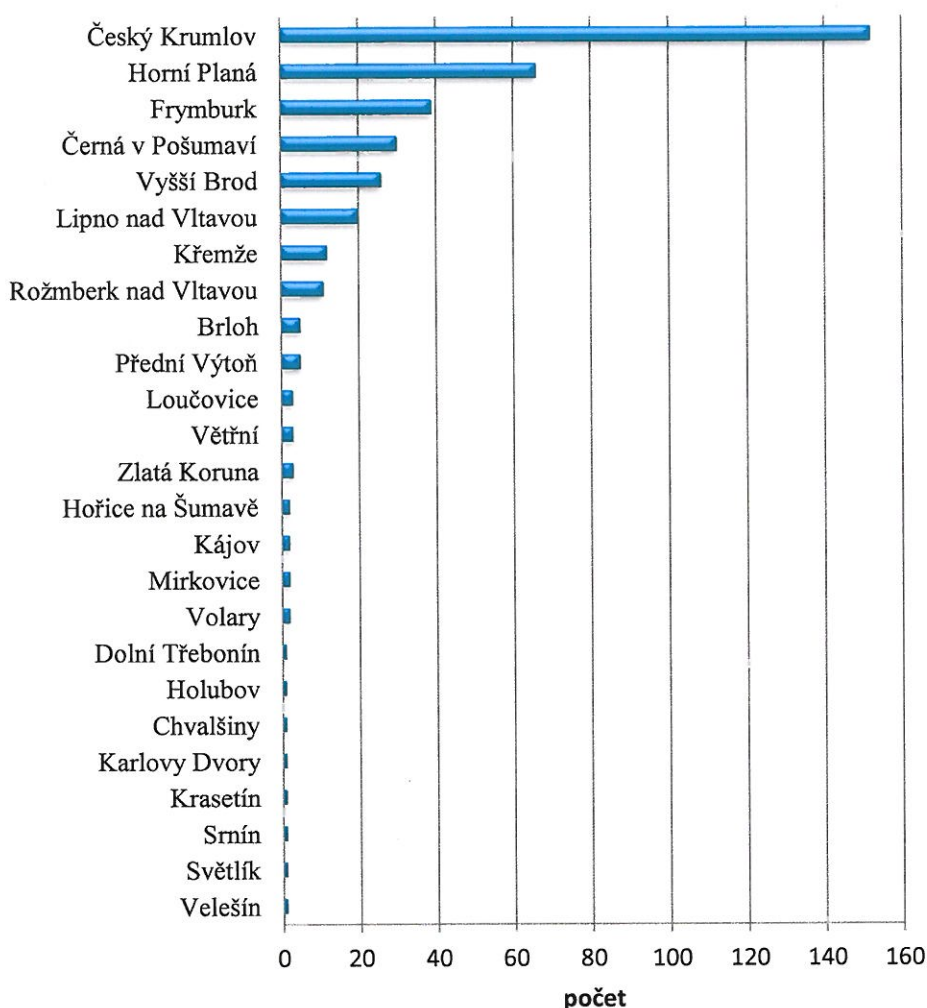

Zdroj: Vlastní šetření

4.2.2 Superstruktura

Největší koncentrace z pohledu počtu ubytovacích zařízení se nachází na území obce Český Krumlov (152 ubytovacích zařízení), který je nejvíce navštěvovaný z této oblasti. Dalšími obcemi, kde se vyskytuje větší počet ubytovacích zařízení je Horní Planá (66 ubytovacích zařízení), Frymburk (39 ubytovacích zařízení), Černá v Pošumaví (30 ubytovacích zařízení). Obce, které mají pouze 1 ubytovací zařízení, jsou Dolní Třebonín, Holubov, Chvalšiny, Karlovy Dvory, Krasetín, Srnín, Světlík a Velešín. Tyto oblasti nejsou tak turisticky lákavé jako jiné významnější z tohoto území (obrázek 28.).

Obrázek 28. Četnost výskytu ubytovacích zařízení v jednotlivých obcích

Zdroj: Vlastní šetření

4.2.3 Český Krumlov

Největší dominantou popisovaného území je město Český Krumlov. „Třikrát se Vltava obrací, aby obtekla centrum města a po zhruba kilometrovém oblouku se vrátila takřka na stejné místo.“ Český Krumlov je po Praze druhým nejzachovalejším historickým městským celkem v Čechách (Havlová, str. 7).

Město Český Krumlov se do současné doby dochovalo jako středověká stavebně historická památka. V roce 1963 došlo k vyhlášení Českého Krumlova městskou památkovou rezervací. A v roce 1992 byl přijat mezi památky světového významu světovou organizací UNESCO (Záloha, Slavko 1996, str. 1).

Hrad Český Krumlov byl založen na vysoké skále nad Vltavou. Hrad byl poprvé zmiňován v roce 1253 jako majetek šlechtice Vítka z Krumlova. Roku 1302 se hrad dostal na tři sta let do držení pánů z Rožmberka, kteří jej učinili svým hlavním sídlem. Ve 13. století vzniklo z podhradí město nazývané Latrán. Druhé město, vlastní Krumlov, bylo založeno německými kolonisty v meandru řeky Vltavy. Nejpozději v roce 1347 získal Krumlov městská práva a byl také opevněn. Za husitských válek našlo ve městě útočiště množství lidí, především bohatých měšťanů z jiných českých měst. Krumlov dále bohatl z obchodu. Na konci 15. století byla v jeho okolí nalezena ložiska stříbra a zlata, od roku 1603 obdržel právo horního města. Zadlužený Petr Vok z Rožmberka prodal v roce 1601 krumlovské panství císaři Rudolfovi II. Krumlov ovšem v roce 1622 získali Eggenberkové a zhruba za sto let jej po nich zdědili Schwarzenbergové. Od roku 1947 je krumlovský zámecký areál majetkem státu. Od roku 1850 až do dnešních dnů si město drží statut okresního města (Hloušek a kol. 2004, str. 29-31).

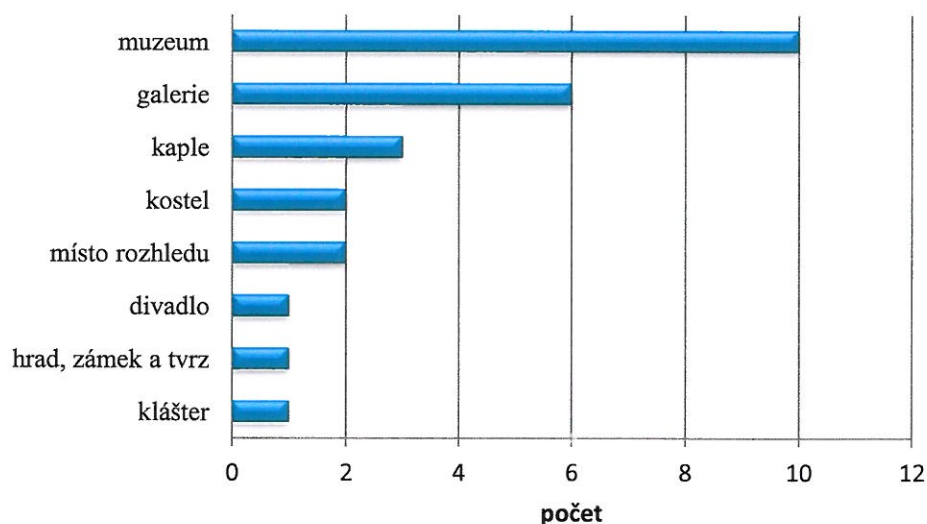
Největší dominantou města je státní zámek a hrad Český Krumlov. Mohutný hrad a zámek byl postaven na skalnatém ostrohu nad řekou Vltavou, obtékající v meandru historickou částí města. Komplex budov se nyní skládá ze tří hlavních částí, a to předhradí zvaného Tumelplac, Dolního hradu zvaného Hrádek a Horního hradu (Klimek 2007, str. 41). Na prvním zámeckém nádvoří se nachází Stará solnice. V roce 1511 zde byla panská sladovna, od konce 16. století sýpka a v 18. století sklad soli. Zámecká věž tvoří nedílnou součást zámeckého areálu. Věž je vysoká cca 72 m a byla postavena v době renesančních přestaveb zámku. Na věži jsou celkem tři zvony (Záloha, Ployhar, 1982).

V Českém Krumlově se samozřejmě nachází i jiné velké množství památek. Plášťový most, který spojuje horní část zámku s ostatním prostorem. Městská zbrojnice, která byla v posledních letech upravena pro pohostinské účely. Dříve sem měšťané ukládali své zbraně.

Bývalý městský pivovar, kde se pivo přestalo vařit již za druhé světové války. Dnes je sídlem Mezinárodního kulturního centra Egona Schieleho. Kostel sv. Víta mající štíhlou věž, která je vidět ze všech okrajových městských částí. V celém kostelním prostoru jsou krásné klenby a v hlavní lodi pozoruhodné opěrné kamenné sloupy. V presbytáři a v prostředí lodi je síťová klenba a v obou postranních lodích křížová. Na náměstí Svornosti stojí mariánský morový sloup s kašnou. Na sloupu jsou sochy světců, sv. Václava, sv. Víta, sv. Jana Evangelisty, sv. Judy Tadeáše, sv. Františka Xaverského, sv. Šebestiána, sv. Rocha a sv. Kajetána. Lazebnický most spojuje Vnitřní Město s Latránem. Židovská synagoga byla postavena pro místní židovskou náboženskou obec (Záloha, Slavko 1996, str. 7-23). A medvědi byli v hradním příkopu chováni již za středověku. Byli totiž erbovním znamením Eggenbergu. V hradním příkopu mezi prvním a druhým nádvořím žijí medvědi dodnes (Klimek 2007, str. 40).

Z 26 kulturně-historických atraktivit (obrázek 29.) se zde nejvíce vyskytuje muzeí (10) a galerií (6). Nejméně je zde klášterů (1), divadel (1) a hradů a zámků (1).

Obrázek 29. Kulturně-historické atraktivity v obci Český Krumlov

Zdroj: Vlastní šetření

V dané obci existuje celkem 152 ubytovacích zařízení. Nachází se zde 123 pensionů a apartmánů, 25 hotelů, 3 hostely a 1 kemp.

4.2.4 Rožmberk nad Vltavou

Hrad Rožmberk byl založen na Linecké solné stezce při brodu přes Vltavu ve 13. století Vokem z Prčic. Hrad vznikl k ochraně obchodní stezky (Českokrumlovsko a Novohradské hory 2004, str. 77-78).

Jediným zachovaným zbytkem původního Horního hradu je okrouhlá věž Jakobínka. Dolní hrad vznikl ve 14. století. Za husitských válek se Rožmberkové zadlužili a Rožmberk zastavili pánům z Walsee. Po polovině 15. století byl hrad vyplacen a vrácen. Za Jiřího Jana Buquoye byla provedena důkladná přestavba Rožmberka v duchu romantické gotiky. Na volném prostranství u Jakobínky vznikl přestavbou renesančního křídla tzv. Nový zámek a současně byl založen anglický park (Havlová, str. 29-31).

Pod hradem vznikla po jeho založení osada, která byla založená v roce 1262 Vokem z Rožmberka. V současné době ve městě Rožmberk nad Vltavou žije 350 obyvatel. V letních měsících jejich počet několikanásobně převyšují turisté, zejména vodáci (Klimek 2007, str. 49).

V Rožmberku nad Vltavou se nejvíce z kulturně-historických atraktivit vyskytuje hřbitov a to 2. Hrad, zámek a tvrz, kostel, místo rozhledu a zámek se zde vyskytují vždy jedenkrát. Celkem tedy 6 atraktivit.

V dané obci existuje celkem 11 ubytovacích zařízení. Z toho 7 pensionů a apartmánů, 3 hotely a 1 hostel.

4.2.5 Lipno nad Vltavou

Lipno nad Vltavou změnilo svůj ráz při výstavbě přehrady. Komplex Marína u přehrady a lyžařský areál Kramolín jsou využitelné ke sportovnímu vyžití. Lipnu se již přes třicet let říká jihočeské moře.

První písemná zmínka o Lipnu je z roku 1550, kdy je uváděno jako jedna z poddanských vsí v majetku Vyšebrodského kláštera. Lipno nad Vltavou je rovněž přístavištěm výletních lodí, které odtud v letní sezoně vyjíždějí na cesty po přehradě (Klimek 2007, str. 55).

Lipno nad Vltavou se vyznačuje 2 typy kulturně-historickými atraktivitami a to místem rozhledu, který se zde nachází 2krát a jedním křížem.

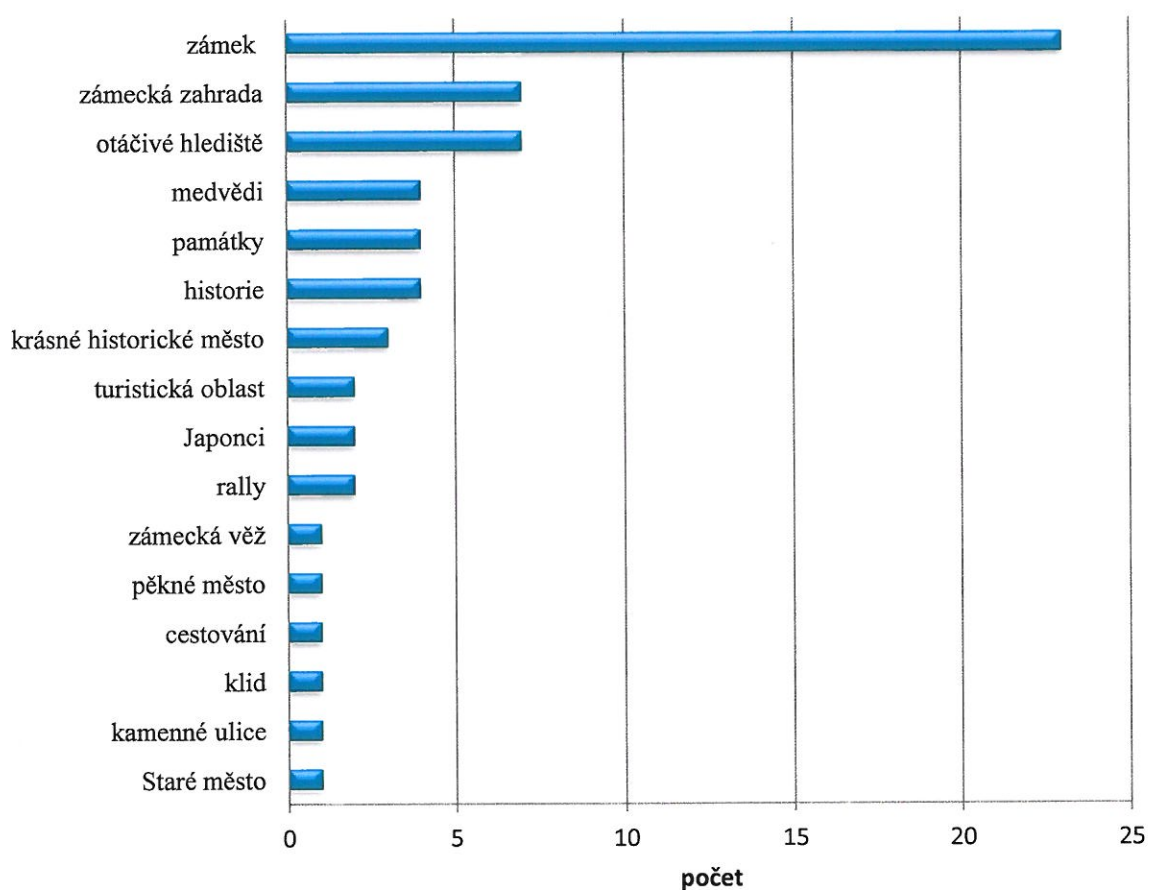
V dané obci se nachází 20 ubytovacích zařízení. Z toho 18 pensionů a apartmánů, 1 hotel a 1 kemp.

4.3 Návštěvníci atraktivit oblasti

4.3.1 Image

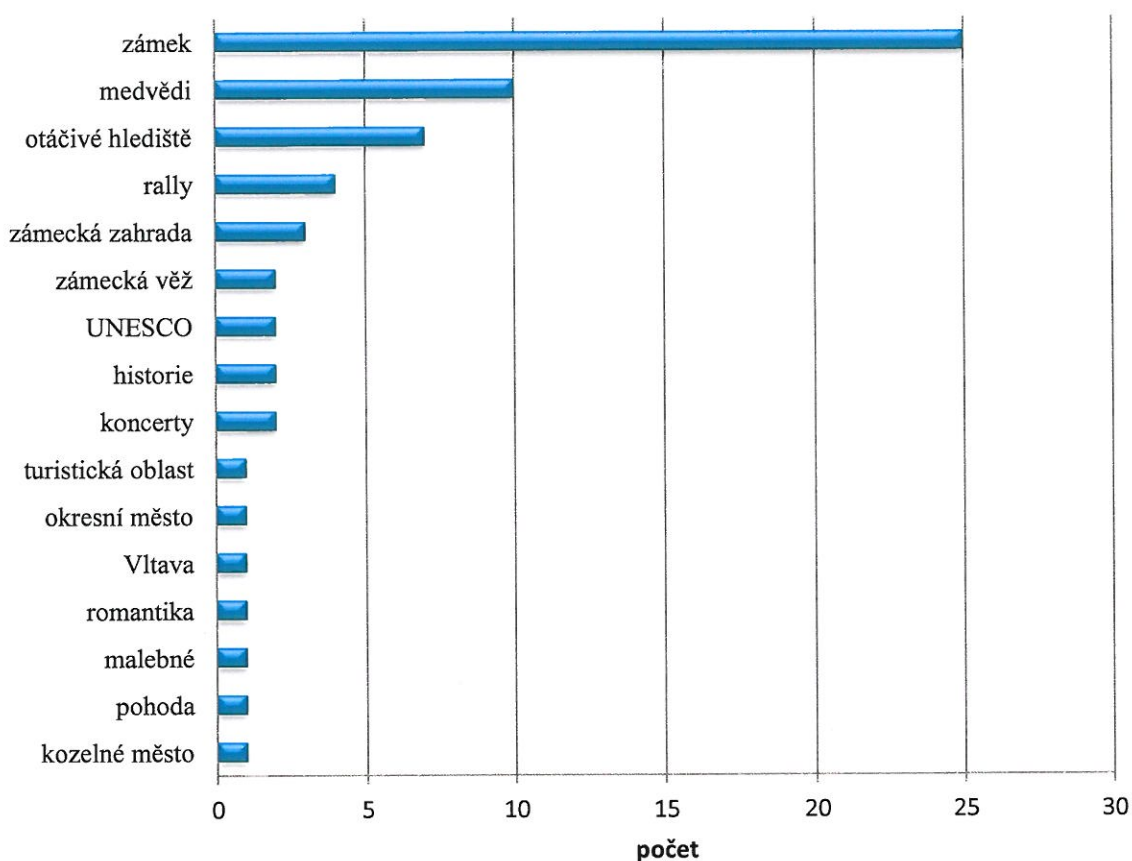
Na lokalitě zámek Český Krumlov se respondentům na otázku, jaké první slovo nebo slovní spojení se Vám vybaví ve spojitosti s tímto místem, vybavili souvislosti se zámkem Český Krumlov jako zámecká zahrada, otáčivé hlediště či medvědi. Zámek Český Krumlov ovšem s 23 odpovědi převažoval nad ostatními (obrázek 30.).

Obrázek 30. Image – zámek Český Krumlov

Zdroj: Vlastní šetření

Obrázek 31. Image – náměstí Svornosti Český Krumlov

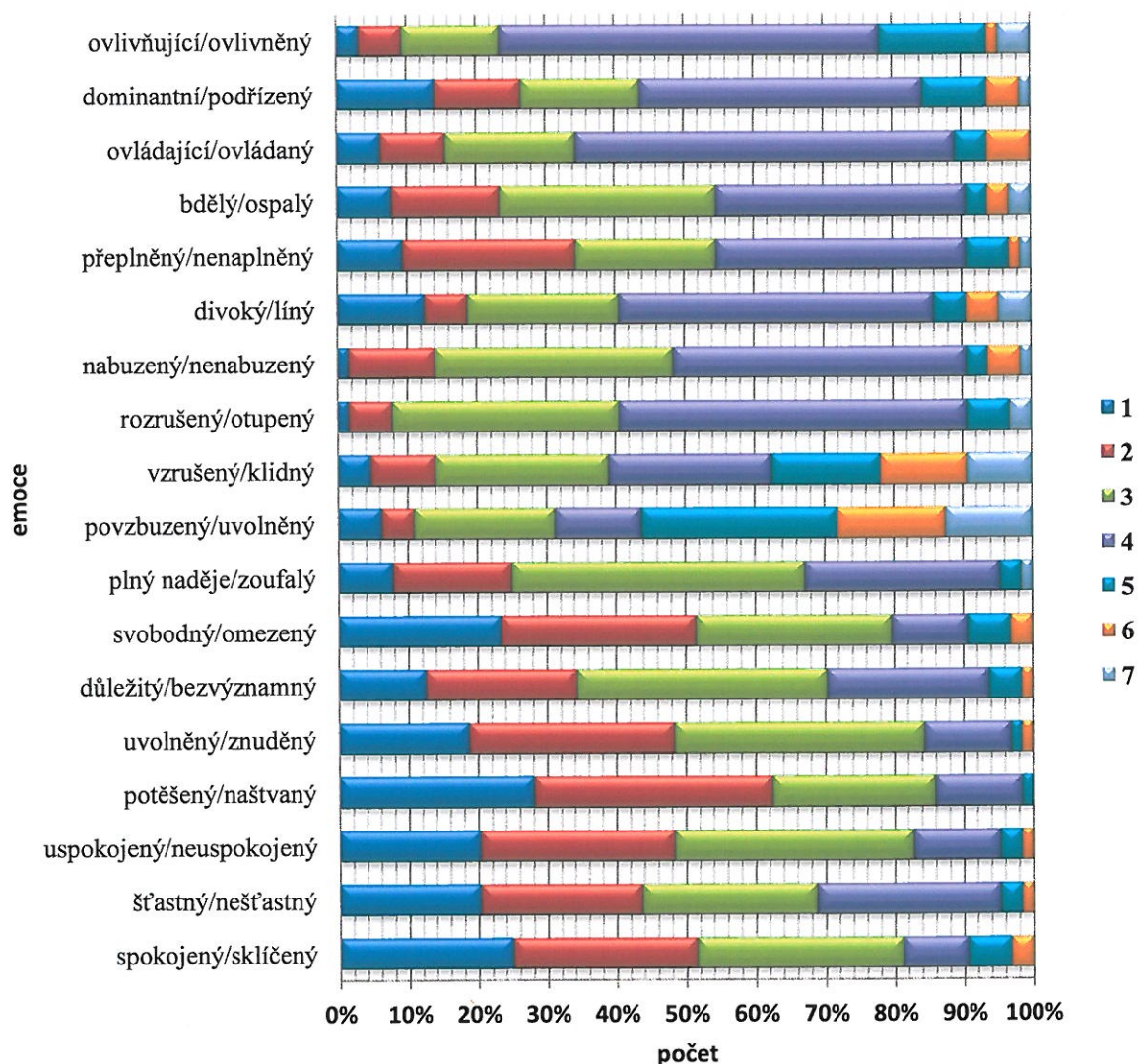
Zdroj: Vlastní šetření

Na lokalitě náměstí Svornosti Český Krumlov na stejnou otázku jako u obrázku 30. se účastníkům cestovního ruchu vybavilo stejné slovo, tedy zámek Český Krumlov, ovšem tentokrát odpovědělo 25 respondentů (obrázek 31.). Z obou grafů je patrné, že účastníci cestovního ruchu si spojují Český Krumlov převážně s dominantou města, zámek, a dále je vidět, že nejvíce odpovědí získali medvědi (10 odpovědí) a otáčivé hlediště (7 odpovědí) nacházející se u zámku.

4.3.2 Zažívané emoce na lokalitách

Účastníci cestovního ruchu měli na základě standardizovaných sedmičlenných škál sémantického diferenciálu uvést intenzitu pocitů, které zažívají na daném místě, přičemž 1 = zažívám určitě pocit uvedený vlevo, 7 = zažívám určitě pocit uvedený vpravo, 4 = neutrální postoj mezi uvedenými póly (obrázek 32. a 33.).

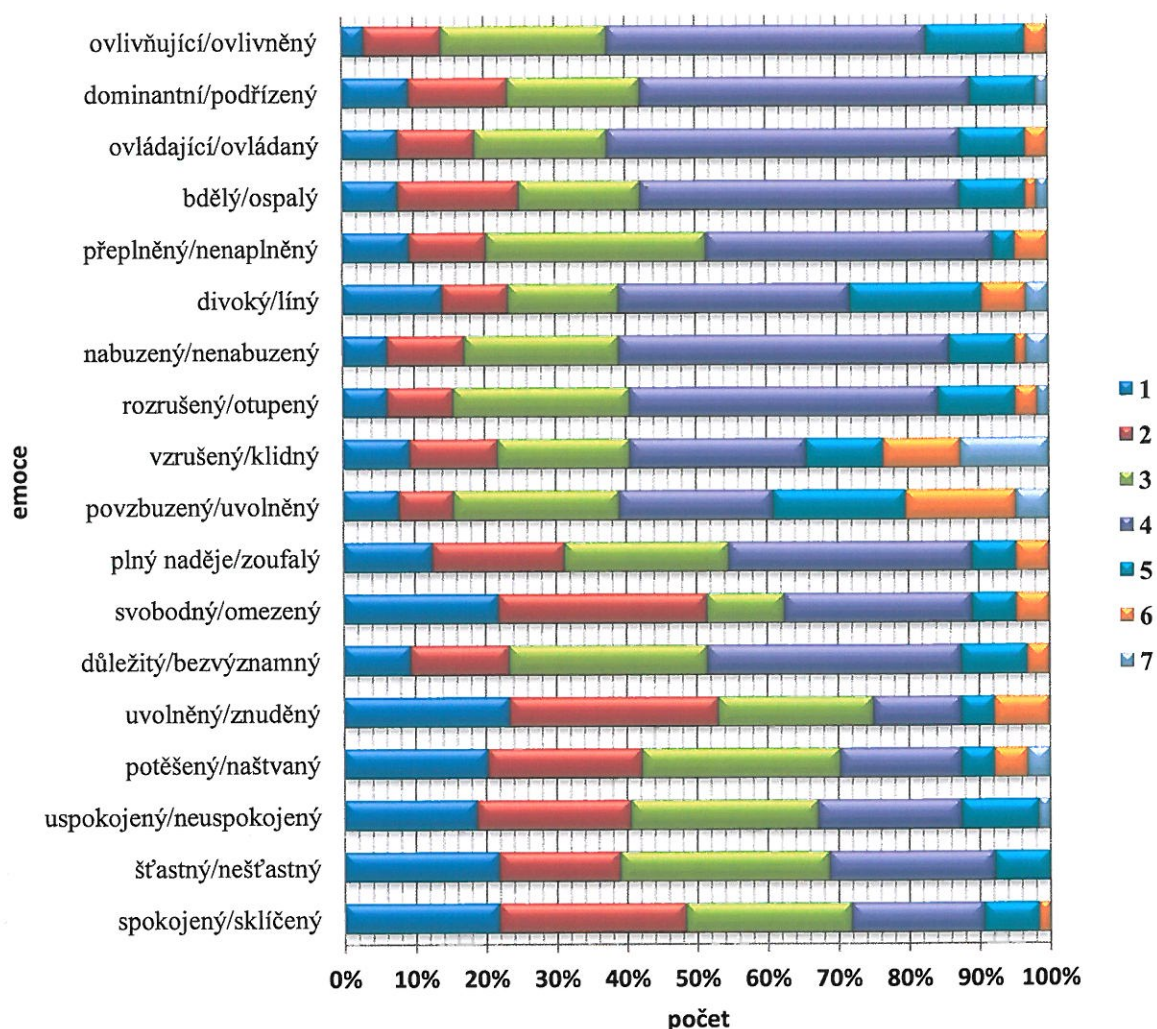
Obrázek 32. Zažívané emoce – zámek Český Krumlov

Zdroj: Vlastní šetření

U lokality zámek Český Krumlov na škále „určitě zažívám“ a „asi zažívám“ (1,2 nebo 6,7) byl nejčastěji uváděn pocit potěšený. Dále se účastníci cestovního ruchu cítí zde svobodně a spokojeně. Nejčastěji se nemohl respondent rozhodnout u otázky ovlivňující – ovlivněný, a dále ovládající – ovládaný, protože většina respondentů nevěděla, jak tuto otázku přirovnat k Českému Krumlovu (obrázek 32.).

Obrázek 33. Zažívané emoce – náměstí Svornosti Český Krumlov

Zdroj: Vlastní šetření

Respondenti nejvíce zažívají na náměstí Svornosti uvolněné pocity a dále stejně jako na lokalitě zámek Český Krumlov se zde cítí spokojeně a svobodně. Na této lokalitě bylo zaznamenáno více nerozhodných odpovědí než na první lokalitě, přesto nejvíce nerozhodných bylo u dvojic ovládající - ovládaný, nabuzený – nenabuzený a to ze stejného důvodu jako v předchozí lokalitě, tedy nevěděli, co si pod tím mají představit (obrázek 33.).

Tabulka 1. Porovnání rozdílů zažívaných emocí na lokalitách

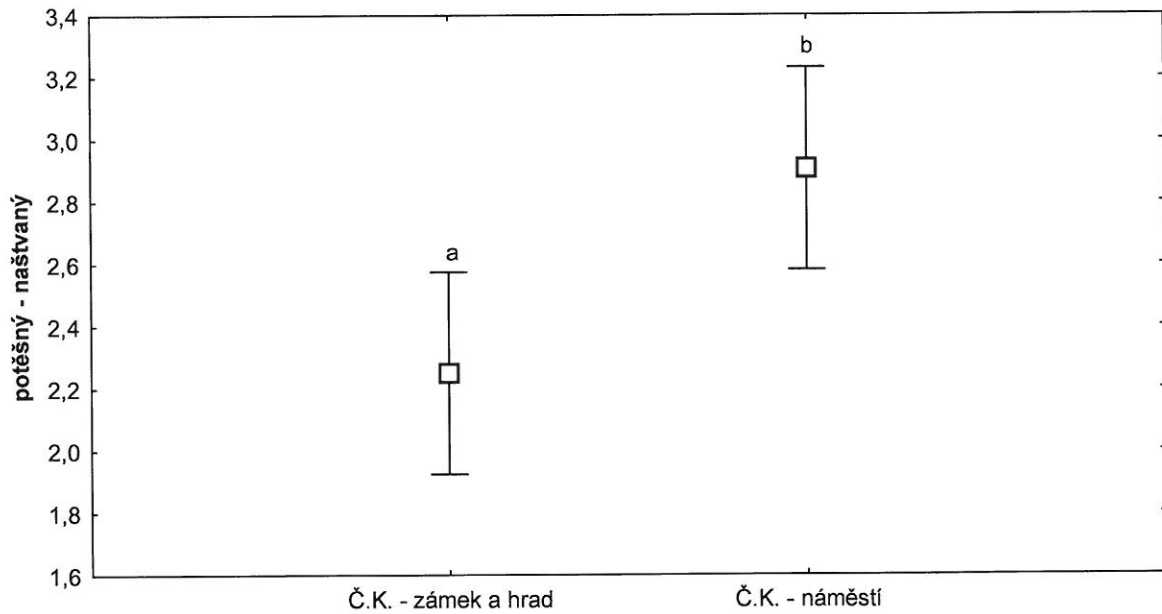
	Český Krumlov - hrad		Český Krumlov - náměstí		F	
	průměr	sm. odch.	průměr	sm. odch.		
spokojený/sklíčený	2,55	a 1,31	2,69	a 1,31	0,3698	n.s.
šťastný/nešťastný	2,73	a 1,24	2,78	a 1,25	0,0453	n.s.
uspokojený/neuspokojený	2,55	a 1,14	2,89	a 1,37	2,3811	n.s.
potěšený/naštvaný	2,25	a 1,05	2,91	b 1,53	7,9859	**
uvolněný/znuděný	2,53	a 1,08	2,69	a 1,48	0,4650	n.s.
důležitý/bezvýznamný	2,91	a 1,14	3,31	a 1,21	3,8423	n.s.
svobodný/omezený	2,58	a 1,31	2,80	a 1,45	0,8040	n.s.
plný naděje/zoufalý	3,08	a 1,07	3,17	a 1,30	0,1972	n.s.
povzbuzený/uvolněný	4,48	a 1,67	4,02	a 1,59	2,6448	n.s.
vzrušený/klidný	4,11	a 1,60	3,98	a 1,80	0,1716	n.s.
rozrušený/otupený	3,66	a 0,98	3,59	a 1,19	0,1051	n.s.
nabuzený/nenabuzený	3,53	a 1,07	3,59	a 1,23	0,0941	n.s.
divoký/líný	3,56	a 1,45	3,64	a 1,56	0,0865	n.s.
přeplněný/nenaplněný	3,16	a 1,28	3,31	a 1,17	0,5231	n.s.
bdělý/ospalý	3,33	a 1,29	3,42	a 1,24	0,1757	n.s.
ovládající/ovládáný	3,61	a 1,14	3,52	a 1,15	0,2145	n.s.
dominantní/podřízený	3,39	a 1,42	3,39	a 1,22	0,0000	n.s.
ovlivňující/ovlivněný	3,97	a 1,15	3,66	a 1,06	2,5506	n.s.

Zdroj: Vlastní šetření

Poznámka: Počet odpovědí $n = 128$. V tabulce 1. jsou zobrazeny průměry, směrodatné odchylky a hodnota F – statistiky jednofaktorové analýzy variance se signifikací rozdílů ($n.s.$ = rozdíl není signifikantní, $*$ = $p < 0,05$, $**$ = $p < 0,01$, $***$ $p < 0,001$). Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,01$).

Z tabulky 1. vidíme, že se emoce na vybraných lokalitách ve většině případů výrazně neliší. Rozdíly byly zaznamenány pouze u dvojice potěšený/naštvaný.

Obrázek 34. Rozdíly v pocitech na jednotlivých lokalitách na škále sémantického diferenciálu potěšený – naštvaný, $n = 128$, $F(1, 126) = 7,9859$, $p = ,00548$

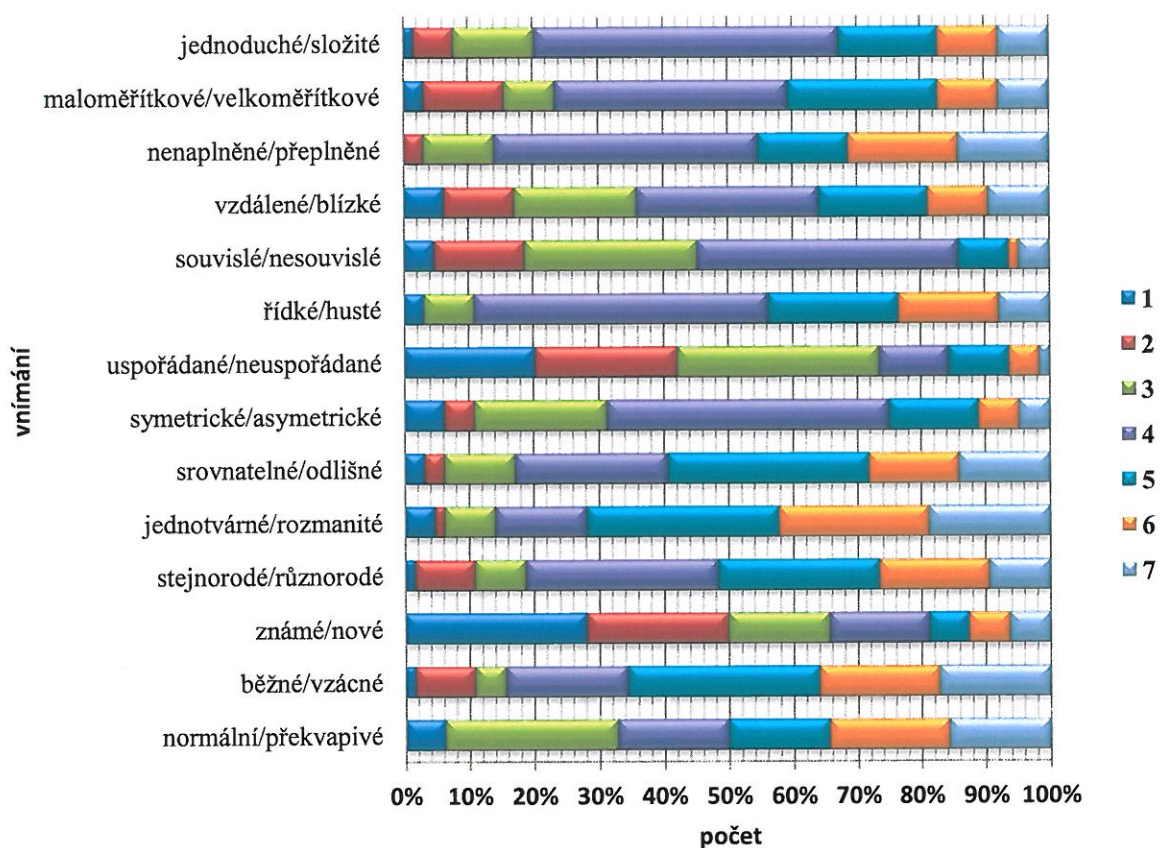

Poznámka: Obrázek 34. je výsledkem jednofaktorové analýzy variance. Zobrazeny jsou průměrné hodnoty odpovědi a 95% intervaly spolehlivosti. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,01$).

4.3.3 Vnímání lokalit

Respondenti byli také vyzváni, aby opět na stupnici 1-7, kde 1 = místo na mě působí charakterem uvedeným vlevo, 7 = místo na mě působí charakterem uvedeným vpravo, 4 = nedokážu se rozhodnout, uvedli, jak na ně dané místo působí (obrázek 35. a 36.).

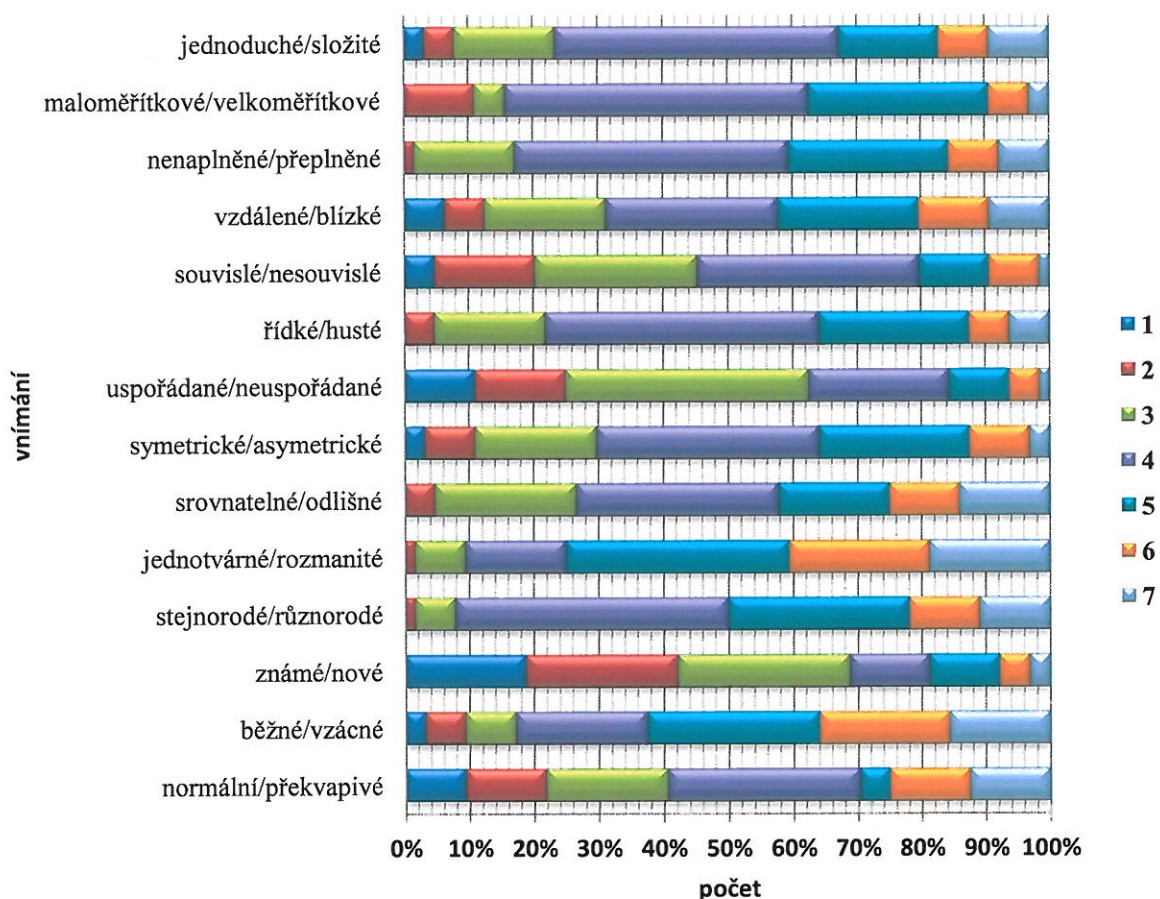
Obrázek 35. Vnímání lokality - zámek Český Krumlov

Zdroj: Vlastní šetření

Respondenti na lokalitě zámek Český Krumlov se více přikláněli k tvrzení, že je místo známé. A také Český Krumlov vnímají jako uspořádaný. Nerozhodní byli nejvíce na škále jednoduché – složitě, dále řidké – husté a symetrické – asymetrické. Na druhé straně jim daná lokalita přišla rozmanitá, vzácná a překvapivá (obrázek 35.).

Obrázek 36. Vnímání lokality – náměstí Svornosti Český Krumlov

Zdroj: Vlastní šetření

Na náměstí Svornosti také respondenti volili nejvíce odpověď známé, a navíc uspořádané. Respondenti se nemohli rozhodnout mezi dvojicí maloměřítkové – velkoměřítkové a jednoduché – složité. Na druhé straně stejně jako u lokality zámek Český Krumlov jim dané místo přišlo velice rozmanité a vzácné (obrázek 36.).

Tabulka 2. Porovnání rozdílů vnímání lokalit

	Český Krumlov - zámek		Český Krumlov – náměstí Svornosti		F			
	průměr	sm. odch.	průměr	sm. odch.				
normální/překvapivé	4,55	a	1,70	3,95	a	1,80	3,6756	n.s.
běžné/vzácné	4,91	a	1,54	4,84	a	1,56	0,0522	n.s.
známé/nové	2,94	a	1,83	3,00	a	1,58	0,0426	n.s.
stejnorodé/různorodé	4,56	a	1,45	4,73	a	1,14	0,5560	n.s.
jednotvárné/rozmanité	5,08	a	1,54	5,23	a	1,24	0,4000	n.s.
srovnatelné/odlišné	4,75	a	1,46	4,50	a	1,44	0,9545	n.s.
symetrické/asymetrické	3,92	a	1,34	4,08	a	1,30	0,4490	n.s.
uspořádané/neuspořádané	2,88	a	1,49	3,25	a	1,35	2,2411	n.s.
řidké/husté	4,58	a	1,26	4,28	a	1,16	1,9256	n.s.
souvislé/nesouvislé	3,56	a	1,28	3,61	a	1,32	0,0416	n.s.
vzdálené/blízké	4,05	a	1,62	4,22	a	1,58	0,3701	n.s.
nenaplněné/přeplněné	4,73	a	1,35	4,45	a	1,14	1,6244	n.s.
maloměřítkové/velkoměřítkové	4,23	a	1,47	4,23	a	1,12	0,0000	n.s.
jednoduché/složité	4,28	a	1,30	4,25	a	1,38	0,0174	n.s.

Zdroj: Vlastní šetření

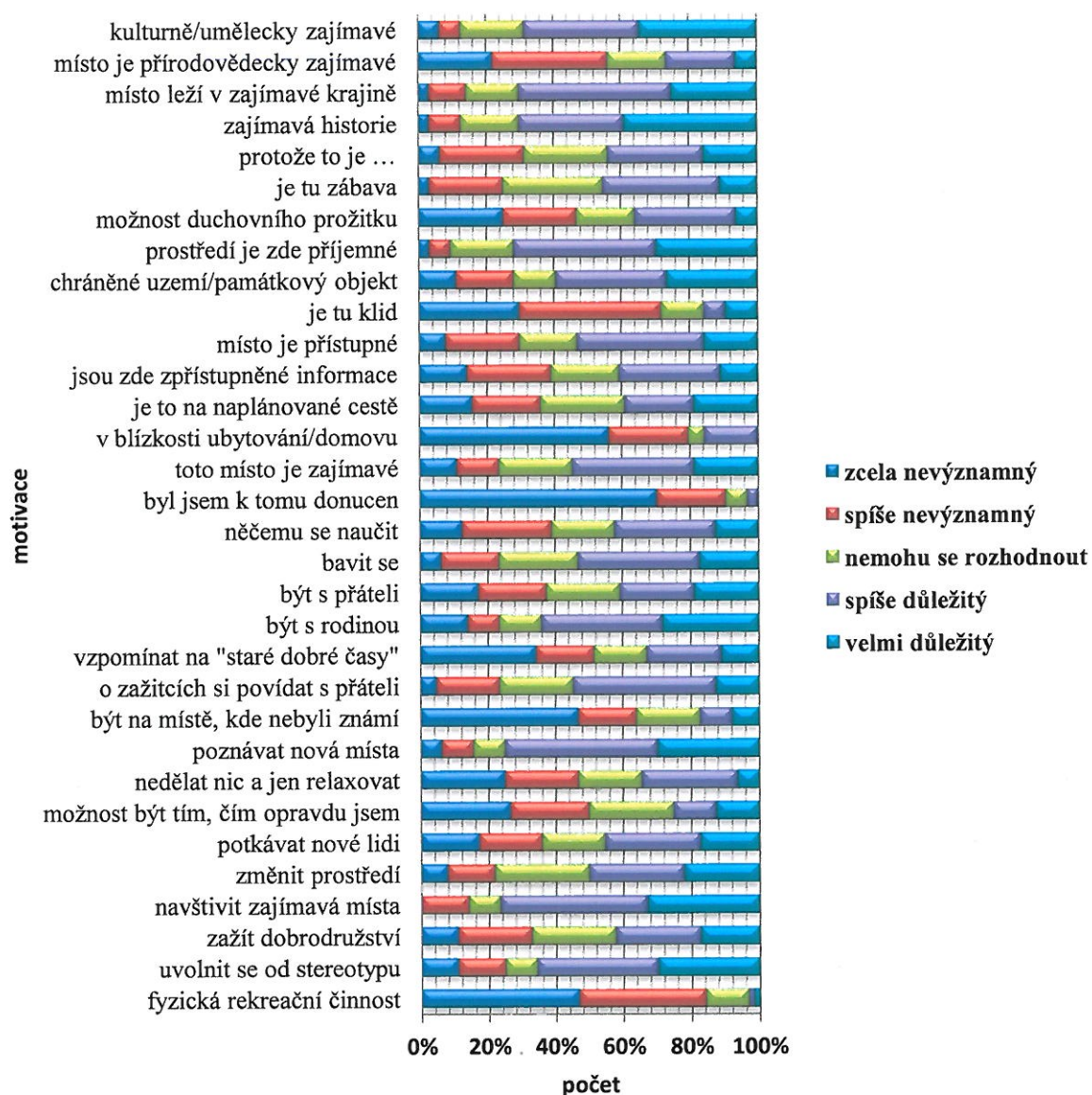
Poznámka: Počet odpovědí $n = 128$. V tabulce 2. jsou zobrazeny průměry, směrodatné odchylky a hodnota F – statistiky jednofaktorové analýzy variance se signifikací rozdílů ($n.s.$ = rozdíl není signifikantní, $*$ = $p < 0,05$, $**$ = $p < 0,01$, $***$ $p < 0,001$). Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,01$).

Z tabulky 2. vidíme, že rozdíly ve vnímání lokality jsou velice nepatrné.

4.3.4 Motivace k návštěvě

Respondenti měli uvést, jaký význam mají jednotlivé možné důvody jejich návštěvy daného místa, kde 1 = zcela nevýznamný, 2 = spíše nevýznamný, 3 = nedokážu se rozhodnout, 4 = spíše důležitý, 5 = velmi důležitý důvod. Motivace k návštěvě podle jednotlivých lokalit jsou uvedeny na obrázcích 37. a 38.

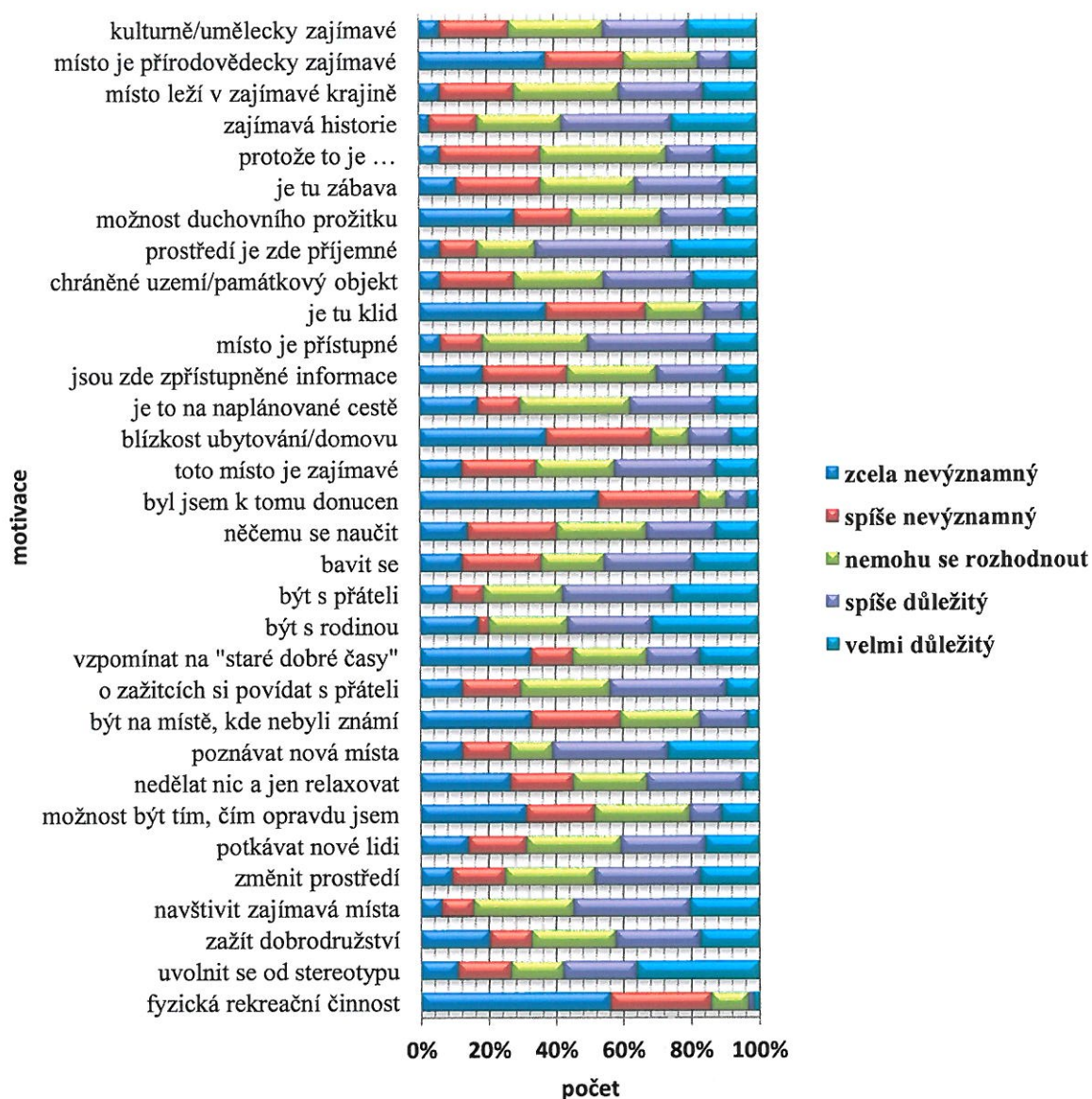
Obrázek 37. Motivace k návštěvě – zámek Český Krumlov

Zdroj: Vlastní šetření

Na lokalitě zámek Český Krumlov považují respondenti za důležitý důvod návštěvy, že je místo spojeno se zajímavou historií. Dále je pro ně důležité, že je místo kulturně/umělecky zajímavé. Naopak zcela nevýznamný motiv považují „byl jsem k tomu donucen (rodinou, zaměstnavatelem)“. Z této otázky je vidět, že účastníci cestovního ruchu Český Krumlov rádi navštěvují z vlastní iniciativy a nikoliv, že by je někdo musel nutit k návštěvě, je tedy toto místo pro ně zajímavé (obrázek 37.).

Obrázek 38. Motivace k návštěvě – náměstí Svornosti Český Krumlov

Zdroj: Vlastní šetření

Na náměstí Svornosti byl nejčastějším velmi důležitým motivem k návštěvě daného území uvolnit se od stereotypu a také být s rodinou oproti odpovědím z dotazníkového šetření na lokalitě zámek Český Krumlov. Naopak nejméně významný je pro respondenty důvod „relaxovat fyzickou rekreační činností“ a stejně jako v předchozí lokalitě „byl jsem k tomu donucen (rodinou, zaměstnavatelem)“. Účastníci cestovního ruchu nejezdí do Českého Krumlova relaxovat fyzickou rekreační činností, protože se zde nevyskytuje mnoho podniků vytvářející podmínky pro danou oblast činnosti. Český Krumlov je spíše zaměřený na historii (obrázek 38.).

Tabulka 3. Porovnání rozdílů v motivaci k návštěvě

	Č. K. - zámek		Č. K. - náměstí		F			
	průměr	sm. odch.	průměr	sm. odch.				
relaxovat fyzickou rekreační činností	1,73	a	0,86	1,63	a	0,86	0,5160	n.s.
uvolnit se od stereotypu	3,59	a	1,34	3,56	a	1,40	0,0166	n.s.
zažít dobrodružství	3,16	a	1,26	3,06	a	1,38	0,1609	n.s.
navštívit zajímavá místa	3,95	a	1,00	3,53	a	1,11	5,0968	*
změnit prostředí	3,42	a	1,21	3,31	a	1,21	0,2631	n.s.
potkávat nové lidi	3,09	a	1,37	3,11	a	1,27	0,0045	n.s.
možnost být tím, čím opravdu jsem	2,61	a	1,34	2,48	a	1,32	0,2822	n.s.
nedělat nic a jen relaxovat	2,69	a	1,30	2,66	a	1,28	0,0189	n.s.
poznávat nová místa	3,83	a	1,15	3,48	a	1,36	2,3930	n.s.
být na místě, kde nebyli známí	2,14	a	1,32	2,28	a	1,16	0,4096	n.s.
po cestě si o zážitcích povídat s přáteli	3,39	a	1,08	3,11	a	1,18	1,9752	n.s.
na místě vzpomínat na "staré dobré časy"	2,58	a	1,43	2,72	a	1,50	0,2947	n.s.
být s rodinou	3,55	a	1,37	3,50	a	1,41	0,0363	n.s.
být s přáteli	3,05	a	1,37	3,55	a	1,23	4,6945	*
bavit se	3,41	a	1,15	3,16	a	1,32	1,2998	n.s.
něčemu se naučit	3,03	a	1,26	2,91	a	1,24	0,3192	n.s.
byl jsem k tomu donucen	1,42	a	0,75	1,77	a	1,05	4,5335	*
dozvěděl jsem se, že toto místo je zajímavé	3,39	a	1,24	3,08	a	1,24	2,0313	n.s.
je to blízko k našemu ubytování/domovu	1,80	a	1,10	2,22	a	1,29	3,9582	*
je to na cestě, kterou jsme si naplánovali	3,06	a	1,34	3,03	a	1,26	0,0184	n.s.
na místě jsou zpřístupněny informace	2,98	a	1,25	2,77	a	1,24	0,9820	n.s.
místo je přístupné	3,31	a	1,21	3,38	a	1,06	0,0968	n.s.
je tu klid	2,23	a	1,22	2,16	a	1,18	0,1353	n.s.
jde o chráněné území/památkový objekt	3,47	a	1,34	3,30	a	1,19	0,5859	n.s.
prostředí je zde příjemné	3,89	a	1,01	3,67	a	1,16	1,3006	n.s.
možnost duchovního prožitku	2,70	a	1,31	2,64	a	1,33	0,0722	n.s.
je tu zábava	3,28	a	1,03	2,98	a	1,16	2,3391	n.s.
protože to je ...	3,22	a	1,17	2,97	a	1,10	1,5472	n.s.
místo je spojeno se zajímavou historií	3,94	a	1,11	3,63	a	1,11	2,5444	n.s.
místo leží v zajímavé krajině	3,78	b	1,05	3,22	a	1,15	8,4000	**
místo je přírodovědecky zajímavé	2,55	a	1,22	2,27	a	1,28	1,6244	n.s.
místo je kulturně/umělecky zajímavé	3,84	a	1,16	3,33	a	1,20	6,1415	*

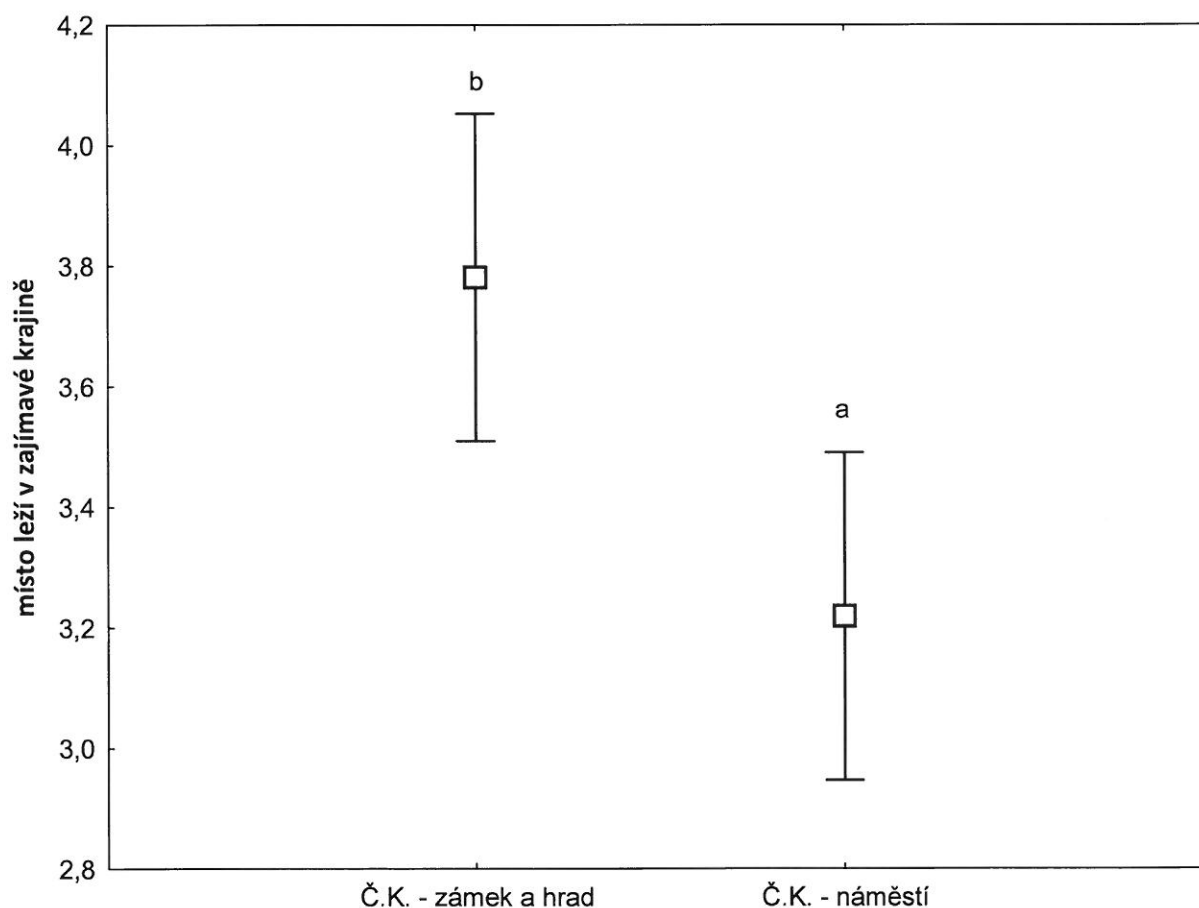
Zdroj: Vlastní šetření

Poznámka: Počet odpovědí $n = 128$. V tabulce 3. jsou zobrazeny průměry, směrodatné odchylky a hodnota F – statistiky jednofaktorové analýzy variance se signifikací rozdílů

(n.s. = rozdíl není signifikantní, * = $p < 0,05$, ** = $p < 0,01$, *** $p < 0,001$). Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,01$).

Z tabulky 3. je vidět, že rozdíly byly zjištěny u možností navštívit zajímavá místa, být s přáteli, byl jsem k tomu donucen, je to blízko k našemu ubytování/domovu, místo leží v zajímavé krajině a místo je kulturně/umělecky zajímavé.

Obrázek 39. Rozdíly v důvodu návštěvy „Místo leží v zajímavé krajině“ mezi jednotlivými lokalitami, $n = 128$, $F(1, 126) = 8,4000$, $p = 0,00443$

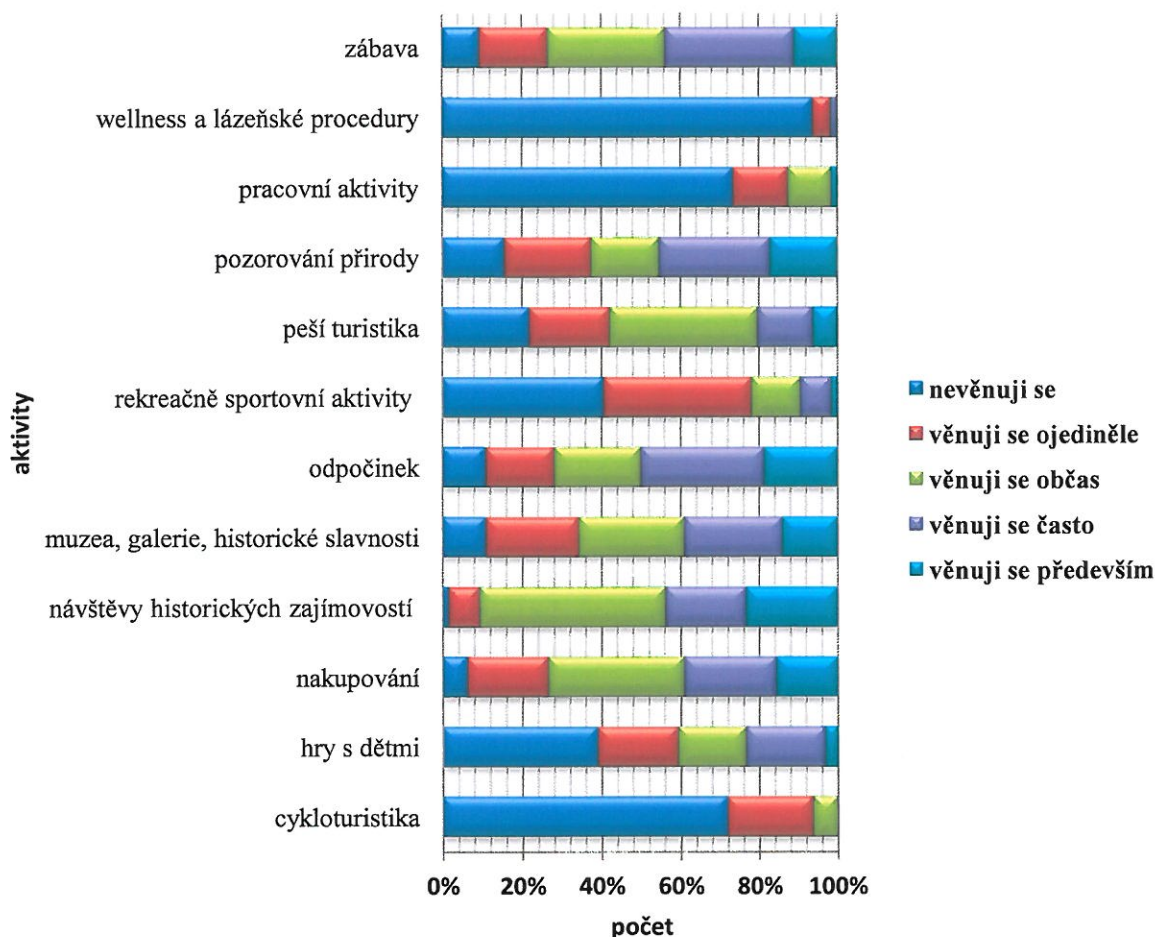
Poznámka: Obrázek 39. je výsledkem jednofaktorové analýzy variance. Zobrazeny jsou průměrné hodnoty odpovědi a 95% intervaly spolehlivosti. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,01$).

4.3.5 Aktivity provozované v rámci cesty

Respondenti byli požádáni, aby na 5-ti stupňové škále uvedli, jak často se věnují jednotlivým rekreačním aktivitám. 1 = nevěnují se, 2 = věnují se ojedinele, 3 = věnují se

občas, 4 = věnuji se často, 5 = věnuji se především. Jak často provozují návštěvníci jednotlivé aktivity v rámci jednotlivých lokalit je zobrazeno na obrázcích 40. a 41.

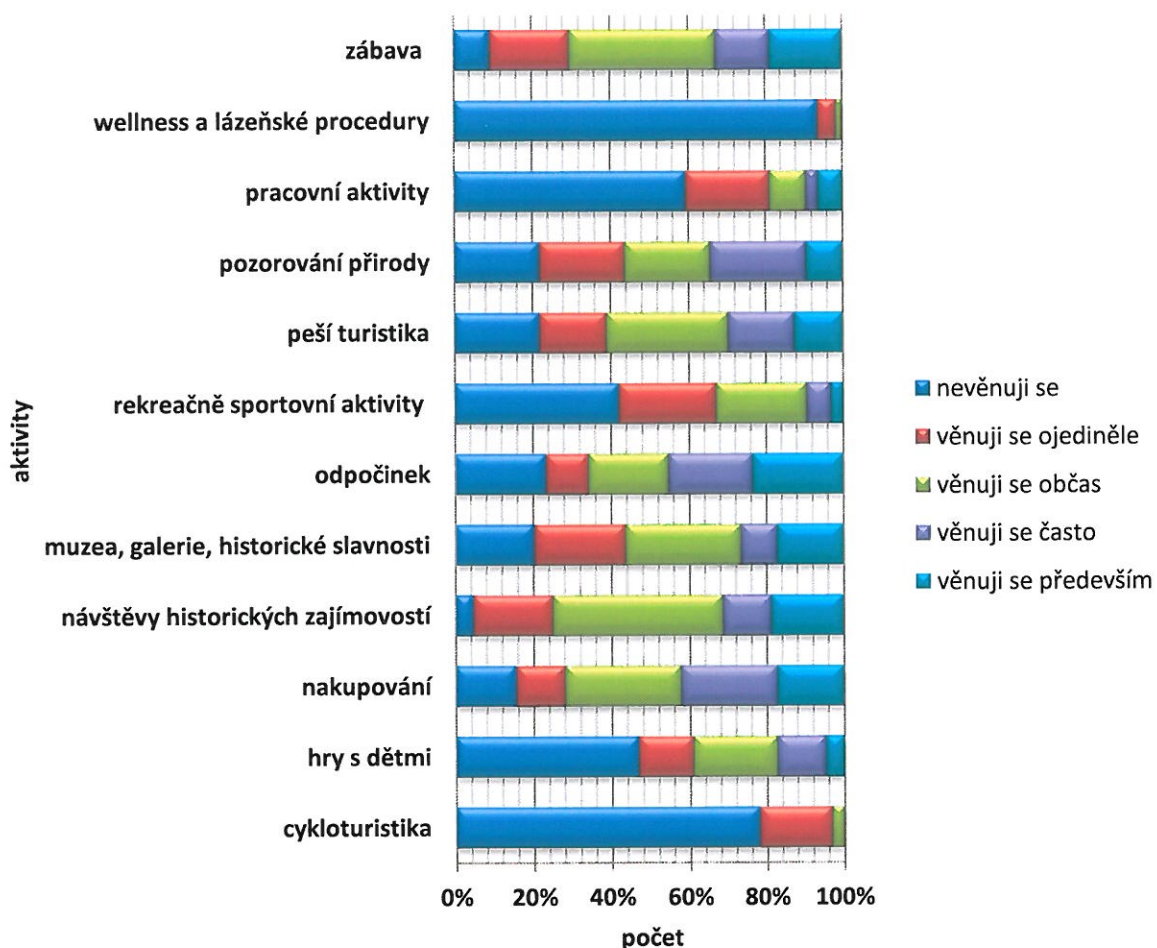
Obrázek 40. Aktivity provozované v rámci cesty – zámek Český Krumlov

Zdroj: Vlastní šetření

Při posuzování aktivit provozovaných v rámci cesty (obrázek 40.) se respondenti lokality zámek Český Krumlov především věnují návštěvě historických zajímavostí a také odpočinku. Jen velmi málo se návštěvníci věnují wellness aktivitám, pracovním aktivitám a cykloturistice. I z tohoto grafu je vidět, že Český Krumlov je lákán turisty především díky své historii a kultuře.

Obrázek 41. Aktivity provozované v rámci cesty – náměstí Český Krumlov

Zdroj: Vlastní šetření

Při posuzování aktivit provozovaných v rámci cesty se návštěvníci náměstí Svornosti v Českém Krumlově (obrázek 41.) nejvíce věnují odpočinku a dále návštěvě historických zajímavostí. Na druhou stranu nejméně se věnují wellness aktivitám a lázeňským procedurám a cykloturistice. V těchto dvou grafech, jak na lokalitě zámek Český Krumlov, tak na lokalitě náměstí Český Krumlov byly zodpovězeny téměř stejné odpovědi.

Tabulka 4. Porovnání rozdílů aktivit provozovaných v rámci cesty

	Č. K. - zámek		Č. K. - náměstí		F			
	průměr	sm. odch.	průměr	sm. odch.				
cykloturistika	1,34	a	0,60	1,25	a	0,50	0,9220	n.s.
hry s dětmi	2,28	a	1,27	2,14	a	1,27	0,3934	n.s.
nakupování	3,22	a	1,13	3,16	a	1,30	0,0841	n.s.
návštěvy historických zajímavostí	3,56	a	0,99	3,20	a	1,12	3,7166	n.s.
návštěvy muzeí, galerií, historických slavností, apod.	3,08	a	1,23	2,80	a	1,35	1,5262	n.s.
odpočinek	3,30	a	1,27	3,11	a	1,49	0,5867	n.s.
rekreačně sportovní aktivity	1,92	a	1,00	2,03	a	1,10	0,3481	n.s.
pěší turistika	2,63	a	1,16	2,81	a	1,31	0,7354	n.s.
pozorování přírody	3,09	a	1,35	2,78	a	1,30	1,7707	n.s.
pracovní aktivity	1,42	a	0,81	1,75	a	1,15	3,4560	n.s.
wellness aktivity a lázeňské procedury	1,09	a	0,43	1,08	a	0,32	0,0545	n.s.
zábava	3,19	a	1,14	3,13	a	1,21	0,0901	n.s.

Zdroj: Vlastní šetření

Poznámka: Počet odpovědí $n = 128$. V tabulce 4. jsou zobrazeny průměry, směrodatné odchylky a hodnota F – statistiky jednofaktorové analýzy variance se signifikací rozdílů ($n.s.$ = rozdíl není signifikantní, $*$ = $p < 0,05$, $**$ = $p < 0,01$, $***$ $p < 0,001$). Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,01$).

V tabulce 4. vidíme, že se zde vyskytují pouze nepatrné rozdíly.

5 NÁVRHY OPTIMALIZACE VYUŽITÍ ÚZEMÍ CESTOVNÍM RUCHEM

Na základě provedených výzkumů nabídky a poptávky cestovního ruchu ve vymezeném území lze nejen identifikovat potenciál rozvoje cestovního ruchu oblasti, ale i rámcově navrhnout doporučení pro podnikatelskou praxi cestovního ruchu ve vybraném území (Navrátil, 2011).

5.1 Potenciální možnosti dalšího rozvoje cestovního ruchu

Vybudování rekreačních, zábavních a kulturních zařízení

Sledovaná oblast je lákána milovníky historie a kultury a na Šumavě obdivovateli přírody. Ovšem v některých oblastech se vyskytuje málo zařízení jak pro rekreační, tak pro zábavní využití volného času. V těchto oblastech by se zvýšila nabídka cestovního ruchu rozšířením sportovních zařízení jako například golfová hřiště, tenisové kurty apod., nebo zábavních zařízení jako zábavní parky, zoologická zahrada a jiné. Na Šumavě by využili nabídky zábavních a kulturních zařízení. Tato zařízení by se vybuďovala v místech, kde je vysoká koncentrace návštěvníků, ale sloužila by i účelům místního obyvatelstva.

Kulturní akce

Ve vymezené oblasti se nachází některá místa, která nejsou tolik známá a tedy potenciální účastník cestovního ruchu nemá možnost se s nimi setkat, protože není o nich dostatečně informován. Tato místa nabízejí pouze pár ať to přírodních či kulturních i historických zajímavostí. Dané obce by se tedy měly zaměřit na nalákání návštěvníků pomocí kulturních akcí, jako jsou festivaly hudby nebo filmu, tradice a jiné. Návštěvníci do obce přivedou příjmy a také je to určitá forma propagace.

Vybudování ubytovacích zařízení

V popisované oblasti se nachází dostatečný počet ubytovacích zařízení. Ovšem nevýhodou toho je, že tato zařízení se koncentrují do málo míst a řada jiných zajímavých míst dané možnosti neposkytuje. Většina ubytovacích zařízení se nachází v Českém Krumlově,

v okolí Vyššího Brodu a v oblasti okolo vodní nádrže Lipno. V ostatních obcích jsou tyto možnosti zanedbatelné nebo žádné.

Výměna propagačních materiálů

Některé obce mohou nabídnout návštěvníkovi různé druhy cestovního ruchu. Ovšem tyto obce nebývají veliké a potenciální návštěvník se o nich těžko dozví. Měli by se tedy v informačních centrech nabízet propagační materiály nejen dané obce či okresního města, ale i mnoha menších obcí, které se na popisovaném území nacházejí a mají návštěvníkovi co nabídnout.

Schwarzenberský plavební kanál

Málokdo ví, že Schwarzenberský plavební kanál umožňuje nejen příjemnou pěší procházku a že je určen i pro cyklisty, ale také že se zde konají ukázky plavení dříví. Proto bych doporučovala větší propagaci a v hlavní sezóně rozšířit ukázky plavení dříví.

5.2 Doporučení pro praxi

Při dotazníkovém šetření bylo zjištěno, jak danou lokalitu vnímají návštěvníci, jaký měli motiv návštěvy tohoto místa a jaké zažívali emoce při návštěvě daného místa. Celkově byl Český Krumlov velice kladně hodnocen.

Ne všechny turisty láká historie, kultura a umění, proto by se podnikatelé měli zaměřit i na turisty, kteří vyhledávají fyzickou relaxační činnost. Mohli by rozšířit rekreační, sportovní zařízení jak pro dospělé, tak pro děti a některá zařízení vylepšit.

Návštěvníci lokalitu zámek Český Krumlov vnímali uspořádaně, a zároveň je pro ně místo známé. Dále jim přišla tato lokalit rozmanitá, překvapivá a vzácná. Náměstí Svornosti vnímají tazatelé jako známé a uspořádané. Na druhé straně jej vidí také jako rozmanité a vzácné.

Velice důležitým důvodem, který motivoval účastníky cestovního ruchu k návštěvě zámku Český Krumlov, bylo, že je místo spojené se zajímavou historií. Nejen tento důvod láká návštěvníky do Českého Krumlova, ale samozřejmě také to, že je místo kulturně/umělecky zajímavé. Náměstí Svornosti Český Krumlov motivuje návštěvníky především z důvodu uvolnění se od stereotypu a být s rodinou. Na obou lokalitách bylo

zjištěno, že respondenti nepřijeli do Českého Krumlova, protože by byli donuceni, ale z vlastní iniciativy, protože se jim tu líbí a rádi se sem vracejí.

Zámek Český Krumlov je zajímavý pro návštěvníky, kteří se zajímají o historii a o kulturu. Je vhodný i pro rodiny s dětmi, protože se zde nachází velké lákadlo nejen pro nejmenší - medvědí příkop, ale také otáčivé hlediště, kde se konají v odpoledních hodinách představení pro děti a ve večerních hodinách pro dospělé. Daná lokalita je méně uzpůsobena pro starší obyvatelstvo, protože zámek byl stavěn, stejně jako i jiné zámky a hrady, na kopci. Respondenti se zde cítí potěšení, svobodní a spokojení.

Náměstí Svornosti Český Krumlov láká samozřejmě účastníky cestovního ruchu svou historií, kulturou ale i uměním. Je obklopen mnohými restauracemi, kavárnami i cukrárnami s terasou, historickou radnicí, ale je zde i informační centrum. K odpočinku na lokalitě slouží v letních měsících lavičky okolo kamenné kašny, která se nachází na kraji náměstí Svornosti. Náměstí láká návštěvníky hlavně v červnu díky slavnostem pětileté růže. Návštěvníci se zde cítí uvolněně, spokojeně a svobodně.

6 ZÁVĚR

V bakalářské práci bylo zjišťováno, jaký je stav cestovního ruchu ve vybrané oblasti ORP Český Krumlov bez Boletic. Výzkum probíhal na dvou lokalitách a to zámek Český Krumlov a náměstí Svornosti Český Krumlov. Celkově bylo vyhodnoceno 128 dotazníků.

V dané oblasti existuje diverzifikovaná struktura předpokladů cestovního ruchu. Českokrumlovsko, které bylo vymezeno na obec s rozšířenou působností Český Krumlov bez Boletic, je pro turisty zajímavou oblastí jak pro kulturně-historické předpoklady, tak pro přírodní předpoklady. Ve vymezené oblasti se nachází CHKO Šumava ale také CHKO Blanský les a dále 56 maloplošně chráněných území. Pro vodáky se zde vyskytuje přehradní nádrž Lipno a řeka Vltava. Z kulturně-historických předpokladů se na popisovaném území nachází celkem 298 památek a z toho 21 typů. Nejvíce se z kulturně-historických památek vyskytují kříže a kaple. Na daném území se také nachází 391 ubytovacích zařízení, z nichž nejvíce převažují pensiony a apartmány. Tato zařízení jsou ovšem koncentrována především do turistických center. Nejvíce se jich vyskytuje v Českém Krumlově.

Návštěvníky motivuje Český Krumlov nejvíce tím, že je spojený se zajímavou historií a protože je kulturně/umělecky zajímavý. Dále se v popisované oblasti účastníci cestovního ruchu rádi uvolňují od stereotypu a chtějí zde být s rodinou. Je patrné, že lidé, kteří Český Krumlov navštěvují, se zajímají především o historii a kulturu, která je sem přivádí a rádi zde odpočívají. Z toho také vyplývají aktivity, které zde respondenti vykonávají a to návštěvy historických zajímavostí a odpočinek. U zažívaných emocí bylo zjištěno, že se v popisované oblasti tázaní cítí potěšeně, uvolněně, svobodně a spokojeně. Protože se obě lokality nacházejí ve městě Český Krumlov, nebyly zaznamenány veliké rozdíly, některé odpovědi byly téměř stejné.

Bylo zjištěno pár témat, které by se měli řešit. V některých oblastech se vyskytuje málo zařízení jak pro rekreační, tak pro zábavní či kulturní zařízení, jejich výstavba by mohla napomoci rozvoji cestovního ruchu. Další problém byl shledán v obcích, kde se nenachází ani kulturní ani přírodní potenciál. Tyto obce by se měli snažit přilákat návštěvníky pomocí kulturních akcí. V oblasti se nalézají mnoho ubytovacích zařízení, ale bohužel nejsou rovnoměrně rozprostřené po celé oblasti. Poté se zde nachází problém propagačních materiálů. Některé obce nabízejí určité druhy cestovního ruchu, ale tyto obce jsou malé a pro některé účastníky cestovního ruchu neznámé, proto by se měli propagační materiály

nabízet v informačních centrech turisticky zajímavých měst. Poslední problém byl nalezen v nedostatečné propagaci Schwarzenberského plavebního kanálu.

Hlavní cíl zhodnocení současného stavu cestovního ruchu ve vybrané oblasti byl splněn. Sledovaná oblast disponuje potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu. Jedná se jak o přírodní potenciál, tak i kulturně-historické předpoklady.

7 SUMMARY

There is a diversified structure of conditions for tourism in this area. Český Krumlov, which was defined as an area with an extended territory of Czech Krumlov without the area of Boletice, is an interesting area for tourists in terms of both cultural and historical as well as natural conditions. Protected Landscape Area Šumava is located in this area as well as Protected Landscape Area Blanský forest and 56 small-scale protected areas. Lipno and the river Vltava are available for canoeists. As for as cultural-historical aspects there are 275 monuments in total from which there is 25 different types of monuments. Most of the found cultural and historical monuments are the crosses and chapels. On the territory there are also 391 accommodations, most of them are pensions and apartments. These accommodations are concentrated mainly in tourist centers. Most of them are located in Český Krumlov.

It was found that there are a few topics that should be solved. In some of the areas there are few facilities for recreational, entertainment or cultural entertainment, the construction of which could help to develop tourism in general. Another problem was connected to the villages where there is none cultural or natural potential. These villages should try to attract visitors through cultural events. There are many accommodation facilities in the area, but unfortunately they are not evenly extended throughout the area. Another problem lies within the usage of promotional materials. Some villages offer some form of tourism, but these villages are small and unknown to certain tourists. Therefore these villages should offer promotional materials also in the information centers in more visited cities. The last problem was found in an insufficient promotion of Schwarzeberský kanál.

8 SEZNAM PRAMENŮ A POUŽITÉ LITERATURY

Seznam literatury

- BÍNA, J. (2002). Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky. *Urbanismus a územní rozvoj*, 5(1), 2–11.
- BRÁZDIL, R. et al. *Statistické metody v geografii – cvičení*. 2. vyd. Brno: rektorát Masarykovy Univerzity Brno, 1989. 177 s. ISBN 80-210-0041-4.
- BŮŽEK, V. Šlechta na jihu Čech koncem jagellonské doby. *Českokrumlovsko v době jagellonské 1470 – 1526*. Český Krumlov: Státní okresní archiv v Českém Krumlově, 1998.
- CYHELSKÝ, L. *Teorie statistiky I*. 1. vyd. Praha: STNL, 1990. 340 s. ISBN 80-03-00421-7.
- ČERMÁKOVÁ, A.; STŘELEČEK, F. *Statistika I*. České Budějovice: Jihočeská Univerzita, Zemědělská fakulta, 1995. ISBN 80-7040-126-5.
- Českokrumlovsko. Měřítko 1 : 100 000*. Praha: Kartografie, 1993. ISBN 80-7011-175-5.
- FERJENČÍK, J. *Úvod do metodologie psychologického výzkumu*. 1. vyd. Praha: Portál, 2000. 255 s. ISBN 80-7178-367-6.
- FINDLAY, A. M.; SPARKS, L. *Retailing: critical concepts, retail practices and operations*. London & New York: Routledge, 2002.
- GOELDNER, CH. R.; RITCHIE, J. R. B. *Tourism: Principles, Practices, Philosophies*. 11th Edition. New York: Wiley, 2009.
- HAVLOVÁ, M. *Jižní Čechy: hrady, zámky, historická města*. Český Krumlov: UNIOS CB. 1. vyd. 48 s.

- HESKOVÁ, M. a kolektiv. *Unikátní technické atraktivy jižních Čech*. 1. vyd. Praha: Profess Consulting, 2006. ISBN 978-80-7259-053-7.
- HINDLS, R.; HRONOVÁ, S.; SEGER, J. *Statistika pro ekonomy*. 5. vyd. Praha: Kamil Mařík Professional Publishing, 2004. ISBN 80-86419-59-2.
- HLOUŠEK P.; JAROŠ J.; MARTÍNEK J.; ŠTĚPÁNEK V. *Českokrumlovsko a Novohradské hory*. 1. vyd. Praha: Kartografie, 2004. ISBN 80-7011-739-7.
- HOLEČEK, M.; MARIOT, P.; STRÍDA, M. *Zeměpis cestovního ruchu : Učebnice pro hotelové a jiné střední školy : Příručka pro průvodce cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: České geografické společnosti, 1999. ISBN 80-86034-39-9.
- HORNER, S.; SWARBROOKE, J. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: Aplikovaný marketing služeb*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. 486 s. ISBN 80-247-0202-9.
- HRALA, V. *Geografie cestovního ruchu*. Praha: Idea Servis, 2002. ISBN 80-85970-36-8.
- CHÁBERA, S. *Fyzický zeměpis jižních Čech*. 1. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita České Budějovice, 1998. 139 s.
- INDROVÁ, J.; MALÁ, V.; MLEJNKOVÁ, L.; NETKOVÁ, J.; VAŠKO, M. *Cestovní ruch I*. 1. vyd. Praha: Oeconomica (Vysoká škola ekonomická v Praze), 2004. 114 s. ISBN 80-245-0799-4.
- Jihočeský kraj. Edice Průvodce po České republice*. 1. vyd. Praha: Kartografie, 2003. ISBN 80-7011-734-6.
- Katedra cestovního ruchu. *Technické památky v produktech cestovního ruchu: vrstva lokalizace technických památek v měřítku 1 : 500 000, JTSK [CD-ROM]*. Tábor: Katedra cestovního ruchu, 2006.

- KLIMEK, H. *Kam na víkend, Jižní Čechy I.* 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007. ISBN 978-80-251-1714-9.
- KOTLER, P.; KELLER, K. L. *Marketing, management.* 12.th Edition. New Jersey: Pearson Education, 2006. ISBN 0131457578.
- KUBÍKOVÁ, A. Nejstarší písemné zprávy o Rožmbercích a Českém Krumlově. *Českokrumlovsko v proměnách staletí 1250 – 1850.* Český Krumlov: Státní okresní archiv v Českém Krumlově, 1999. ISBN 80-238-4620-5.
- KUČERA, S.; URBAN, F. *Státní přírodní rezervace v okrese Český Krumlov.* Český Krumlov: Okresní národní výbor, 1973. 95 s.
- MARIOT, P. *Geografia cestovného ruchu.* 1. vyd. Bratislava: VEDA, 1983. 248 s.
- MÁCA, J.; PYKAL, J. Živočichové a rostlinstvo okresu Český Krumlov. *Chráněná území ČR, svazek VIII. Českobudějovicko.* Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, 2003. ISBN 80-86064-65-4.
- MEHRABIAN, A.; RUSSELL, J. A. *An approach to environmental psychology.* Cambridge: Cambridge & London: MIT Press, 1974.
- MIRVALD, S. a kol. *Geografie cestovního ruchu.* 3. vyd. Plzeň: ZČU, 1996. 128 s. ISBN 55-097-96.
- Mühl a waldviertel Novohradské hory, Český Krumlov, Třeboň a okolí.* Plzeň: Kletř, 1992. ISBN 80-900319-1-9.
- NAVRÁTIL, J. Návštěvník jako rozvojový faktor navštíveného místa. *Aplikovaná geografie cestovního ruchu na příkladu vody v turistických regionech Jižní Čechy a Šumava.* Praha: Alfa Nakladatelství, s.r.o, 2012.

- NAVRÁTIL, J.; PÍCHA, K.; HŘEBCOVÁ, J. The importance of historical monuments for domestic tourists: The case of South-western Bohemia (Czech Republic). *Moravian Geographical Reports*, 2010, roč. 18, č. 1, s. 14-30.
- NOVÁK, V. Reliéf okresu Český Krumlov. *Chráněná území ČR, svazek VIII. Českobudějovicko*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, 2003. ISBN 80-86064-65-4.
- OBŮRKOVÁ, E. *Kam v jižních Čechách*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2006. ISBN 80-251-0742-6.
- ORIEŠKA, J. Systém cestovního ruchu. In Hesková, M.(Ed.). *Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy* (pp. 9-38). Praha: Fortuna, 2006.
- PÁSKOVÁ, M.; ZELENKA, J. *Cestovní ruch výkladový slovník*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2002. 448 s.
- PÁTKOVÁ, H. Bratrstva a cechy v Českém Krumlově v době jagellonské. *Českokrumlovsko v době jagellonské 1470 – 1526*. Český Krumlov: Státní okresní archiv v Českém Krumlově, 1998.
- PETRŮ, Z. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Idea Servis, 1999. ISBN 80-85970-29-5.
- PODHORSKÝ, M. *Jihočeský kraj – Českokrumlovsko*. 1. vyd. Praha: Freytag&berndt, 2005. ISBN 80-7316-180-X.
- PODHORSKÝ, M. *Jižní Čechy*. 1. vyd. Praha: Freytag&berndt, 1999. ISBN 80-86236-43-9.
- PODHORSKÝ, M. *Jižní Čechy : 50 vybraných turistických tras*. 2. vyd. Praha: Freytag&berndt, 2000. ISBN 80-86236-43-9.
- Průvodce region Český Krumlov*. Plzeň: Euroverlag, 19 s. ISBN 80-7177-638-6.

- RIMARČÍK, M. *Základy statistiky*. Prešov: Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce bl.P.P.Gojdiča, 2006. ISBN 80-969449-2-4.
- RITCHIE, J. R. B.; CROUCH G. I. *The Competitive Destination: A Sustainable Tourism Perspective*. 1. vyd. Oxon: CABI Publishing, 2003.
- VAVRUŠKA, F.; KŘIVANCOVÁ, S. *Atmosféra okresu Český Krumlov. Chráněná území ČR, svazek VIII. Českobudějovicko*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, 2003. ISBN 80-86064-65-4.
- VOLÍN, J. *Statistické metody ve fonetickém výzkumu*. 1. vyd. Praha: Epoque, 2007. 343 s. ISBN 978-80-87027-54-7.
- ZÁLOHA, J.; PLOYHAR, J.; Krajské středisko státní památkové péče a ochrany přírody v Českých Budějovicích. *Státní zámek Český Krumlov*. 1. vyd. Praha: Tisková, ediční a propagační služba místního hospodářství, 1982. 48. s.
- ZÁLOHA, J.; SLAVKO, P. *Český Krumlov – průvodce městem a zámkem*. Český Krumlov: UNIOS CB, 1996. 64 s.
- ZVÁROVÁ, J. I. *Základy statistiky pro biomedicínské obory*. Praha: Karolinum (Univerzita Karlova v Praze), 2002. ISBN 80-7184-786-0.

Seznam internetových zdrojů

- NAVRÁTIL, J. *Struktura jádrových zdrojů a atraktivit*, verze 11.2.2001. [online]. c2011 [cit. 2012-03-14]. Dostupné z WWW: <<http://moodle09.ef.jcu.cz/mod/resource/view.php?id=7429>>.
- PALA, P. *Manuál k aplikaci JanMap v.2.4.7* [online]. c2008 [cit. 2012-03-14]. Dostupné z WWW: <<http://janitor.cenia.cz/www/public/manual/janmap/index.html>>.

SDRUŽENÍ OFICÁLNÍHO INFORMAČNÍHO SYSTÉMU ČESKÝ KRUMLOV [a].

Náboženství a vzdělání [online]. 1999 [citováno dne 2012-03-14]. Dostupné z WWW:
<http://www.encyklopedie.ckrumlov.cz/docs/cz/region_histor_cirdej.xml>.

SDRUŽENÍ OFICÁLNÍHO INFORMAČNÍHO SYSTÉMU ČESKÝ KRUMLOV [b].

Architektura [online]. 1999 [citováno dne 2012-03-14]. Dostupné z WWW:
<http://www.encyklopedie.ckrumlov.cz/docs/cz/region_histor_archit.xml>.

VOKURKA, A. *Koeficient ekologické stability (KES)* [online]. 1.11.2004 [citováno dne 2012-03-14]. Dostupné z WWW:

<http://storm.fsv.cvut.cz/on_line/tok1/stabilita%20vzorce.pdf>.

9 SEZNAM TABULEK

Tabulka 1.	Porovnání rozdílů zažívaných emocí na lokalitách	62
Tabulka 2.	Porovnání rozdílů vnímání lokalit	66
Tabulka 3.	Porovnání rozdílů v motivaci k návštěvě	69
Tabulka 4.	Porovnání rozdílů aktivit provozovaných v rámci cesty	73

10 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1.	Vymezené území.....	16
Obrázek 2.	Pohlaví a věk respondentů	27
Obrázek 3.	Pohlaví respondentů.....	28
Obrázek 4.	Vzdělání	28
Obrázek 5.	Fáze životního cyklu	29
Obrázek 6.	Vzdálenost místa bydliště	30
Obrázek 7.	Velikost místa bydliště.....	30
Obrázek 8.	Preference výběru dovolené.....	31
Obrázek 9.	Délka dovolené	31
Obrázek 10.	Opakovanost návštěvy	32
Obrázek 11.	Typ cestování	32
Obrázek 12.	Vztah k životnímu prostředí	33
Obrázek 13.	Působení místa ve vztahu s vynaloženým úsilím a penězi	34
Obrázek 14.	Působení místa ve vztahu s očekáváním	34
Obrázek 15.	Vymezené území podle atmosféry.....	36
Obrázek 16.	Vymezené území podle reliéfu	39
Obrázek 17.	Maloplošná chráněná území	41
Obrázek 18.	Vymezené území podle maloplošného chráněného území	41
Obrázek 19.	Vymezení území podle jednotek CORINE 2000.....	42
Obrázek 20.	Kulturně-historické atraktivity.....	43
Obrázek 21.	Četnost výskytu atraktivit	45
Obrázek 22.	Četnost výskytu atraktivit	48
Obrázek 23.	Vymezení území podle architektury	48
Obrázek 24.	Četnost výskytu atraktivit	50

Obrázek 25.	Vymezení území podle historie	51
Obrázek 26.	Četnost výskytu ubytovacích zařízení	52
Obrázek 27.	Počet památek a jejich typů podle obcí v oblasti.....	53
Obrázek 28.	Četnost výskytu ubytovacích zařízení v jednotlivých obcích.....	54
Obrázek 29.	Kulturně-historické atraktivity v obci Český Krumlov	56
Obrázek 30.	Image – zámek Český Krumlov.....	58
Obrázek 31.	Image – náměstí Svornosti Český Krumlov	59
Obrázek 32.	Zažívané emoce – zámek Český Krumlov.....	60
Obrázek 33.	Zažívané emoce – náměstí Svornosti Český Krumlov	61
Obrázek 34.	Rozdíly v pocitech na jednotlivých lokalitách na škále sémantického diferenciálu potěšený – naštvaný	63
Obrázek 35.	Vnímání lokality - zámek Český Krumlov	64
Obrázek 36.	Vnímání lokality – náměstí Svornosti Český Krumlov	65
Obrázek 37.	Motivace k návštěvě – zámek Český Krumlov.....	67
Obrázek 38.	Motivace k návštěvě – náměstí Svornosti Český Krumlov	68
Obrázek 39.	Rozdíly v důvodu návštěvy „Místo leží v zajímavé krajině“ mezi jednotlivými lokalitami	70
Obrázek 40.	Aktivity provozované v rámci cesty – zámek Český Krumlov	71
Obrázek 41.	Aktivity provozované v rámci cesty – náměstí Český Krumlov	72

11 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1.	Státní hrad a zámek Český Krumlov	90
Příloha 2.	Státní hrad Rožmberk nad Vltavou	91
Příloha 3.	Dívčí Kámen.....	92
Příloha 4.	Klet'.....	93
Příloha 5.	Schwarzenberský plavební kanál.....	94

12 PŘÍLOHY

Příloha 1.

Státní hrad a zámek Český Krumlov

Zdroj: Vlastní fotografie

Příloha 2. Státní hrad Rožmberk nad Vltavou

Zdroj: Vlastní fotografie

Příloha 3. Dívčí Kámen

Zdroj: Vlastní fotografie

Zdroj: Vlastní fotografie

Příloha 5. Schwarzenberský plavební kanál

Zdroj: Vlastní fotografie